

ZARZĄD GMINY SIECIECHÓW

**STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

GMINY SIECIECHÓW

**KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY**

1998/99 ROK

Opracowanie

**„STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
SIECIECHÓW”**

Elaboart „studium” sporządzony w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym - Dz .U. Nr 15/99, poz.139 tekst jednolity)

Integralne części elaboratu „studium”

- **Część graficzna - załącznik Nr 1:**
Uwarunkowania rozwoju: skala 1:10 000;
Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy: skala 1:10 000;
- **Część tekstowa - załącznik Nr 2:**
Uwarunkowania rozwoju;
Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy;

Część graficzna oraz część tekstowa stanowią załączniki Nr 1 i Nr 2 do

Uchwały Nr XVI/91/99 Rady Gminy w Sieciechowie z dnia 28.12. 1999 roku

w sprawie uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sieciechów”

Elaborat „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sieciechów” opracowany został zgodnie z „Umową o dzieło” z dnia 25 czerwca 1998 roku, w trybie ustawy o zamówieniach publicznych /art.13 pkt 3, Dz.U.Nr 76, poz. 344 z dnia 10.06.1994 roku z późniejszymi zmianami/.

Podstawowy zespół autorski

Główny projektant

mgr inż.arch. Elżbieta Mazurkiewicz-Pietruczenia

uprawnienia urbanistyczne Nr 1125/90 Ministra Gospodarki
Przestrzennej i Budownictwa

Projektanci

mgr Kazimiera Denkiewicz

uprawnienia urbanistyczne Nr 27/88 Ministra Gospodarki
Przestrzennej i Budownictwa

mgr Marta Chałubińska

uprawnienia urbanistyczne Nr 1185/91 Ministra Gospodarki
Przestrzennej i Budownictwa

Prawa autorskie zastrzeżone: Ustawa z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U.Nr 24 poz.83).

Spis treści

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SIECIECHÓW

I **PODSTAWOWE SZANSE I PROBLEMY ROZWOJU GMINY WYNIKAJĄCE Z UWARUNKOWAŃ**

- 1.1 W zakresie polityki przestrzennej państwa
- 1.2 W zakresie powiązań (relacji) zewnętrznych
- 1.3 W zakresie sfery społecznej
- 1.4 W zakresie sfery gospodarczej
- 1.5 W zakresie infrastruktury technicznej
- 1.6 W zakresie sfery ekologicznej
- 1.7 W zakresie sfery kulturowej

II **PODSTAWOWE CELE ROZWOJU GMINY**

- 1.1 Podstawowe cele polityki przestrzennego zagospodarowania gminy
 wynikające z uwarunkowań

III **KIERUNKI I ZASADY POLITYKI PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA GMINY**

- 1. **PODSTAWOWE KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA
KULTUROWEGO**
 - 1.1 Dobra kultury objęte ochroną
 - 1.2 Podstawowe kierunki ochrony środowiska kulturowego
- 2. **PODSTAWOWE KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA
PRZYRODNICZEGO**
 - 2.1 Lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego
 - 2.2 Zagrożenia środowiskowe
 - 2.3 Podstawowe kierunki ochrony środowiska
 - 2.4 Obszary i obiekty objęte oraz wskazane do objęcia ochroną z tytułu
 przepisów szczególnych
- 3. **STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA GMINY**
 - 3.1 Struktura funkcjonalno-przestrzenna
 - 3.2 Polityka kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy
- 4. **KIERUNKI ROZWOJU PODSTAWOWYCH ELEMENTÓW
STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY**
 - 4.1 Kierunki rozwoju sieci osadniczej
 - 4.1.1 Obsługa ludności i wiodące funkcje jednostek osadniczych
 - 4.1.2 Obszary zabudowane i wskazane do zabudowy oraz zagospodarowania
 turystyczno-wypoczynkowego

- 4.2 Kierunki rozwoju i zadania w zakresie komunikacji oraz infrastruktury technicznej
 - 4.2.1 Kierunki rozwoju komunikacji oraz zadania dla realizacji ponadlokalnych i lokalnych celów publicznych
 - 4.2.2 Kierunki rozwoju podstawowych systemów infrastruktury oraz zadania dla realizacji celów publicznych
- 4.3 Kierunki rozwoju terenów otwartych
 - 4.3.1 Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej i kierunki jej zagospodarowania
 - 4.3.2 Tereny systemu przyrodniczego

5. POLITYKA KSZTAŁTOWANIA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA GMINY

- 5.1 Podstawowe standardy i zasady kształtowania „obszarów zabudowanych i wskazanych do zabudowy oraz zagospodarowania turystyczno-wypoczynkowego”
- 5.2 Polityka gospodarowania w obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej
- 5.3 Podstawowe zasady gospodarowania w terenach systemu przyrodniczego
 - 5.3.1 Polityka gospodarowania w terenach wyznaczonego systemu przyrodniczego
 - 5.3.2 Podstawowe zasady gospodarowania w terenach systemu przyrodniczego objętych ochroną prawną na podstawie przepisów szczególnych

IV. OBSZARY WSKAZANE DO OBJĘCIA SPORZĄDZENIEM MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SIECIECHÓW

I PODSTAWOWE SZANSE I PROBLEMY ROZWOJU GMINY WYNIKAJĄCE Z UWARUNKOWAŃ

Podstawowe problemy i szanse rozwoju gminy rozpoznane w ramach oceny stanu zagospodarowania przestrzennego oraz uwarunkowań rozwoju dla podstawowych funkcji stanowią;

1.1 W zakresie polityki przestrzennej państwa

Szanse

- Wskazywany i przyjmowany w polityce państwa wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich poprzez zwiększanie udziału funkcji pozarolniczych na obszarach wiejskich i tworzenie nowych miejsc pracy. Zapowiadane jest wspieranie różnorodnymi programami modernizacji i budowy infrastruktury technicznej oraz gałęzi z otoczenia rolnictwa w tym między innymi przetwórstwa rolno-spożywczego i agroturystyki. Wdrażanie odpowiednimi instrumentami polityki państwa wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich stanowi szansę dla rolniczej gminy Sieciechów;
- Wskazywanie jako elementów stabilizujących rozwój systemów infrastruktury technicznej o znaczeniu krajowym z potrzebą ich modernizacji i budowy. Znajduje to odniesienie do sieci dróg krajowych w obszarze gminy Sieciechów mających charakter strategiczny (prowadzące do przejścia przez Wisłę, połączenia kolejowo-drogowe z Dęblinem);
- Wskazywana konieczność zachowania dziedzictwa kultury oraz ochrony przed zniszczeniem przestrzeni kulturowej, co należy odnieść do zabytkowego układu przestrzennego Sieciechowa i Zespołu Opactwa Benedyktynów w Opactwie;
- Przyjęta w „Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju” wiodąca zasada równoważenia rozwoju ze szczególnym uwzględnieniem ochrony wartości przyrodniczych (ekorozwój).
- Przyjęty priorytet dla zachowania i ochrony zasobów przyrodniczych o dużych walorach naturalnych, w tym obszarów o wysokiej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz terenów najcenniejszych przyrodniczo stanowiących elementy krajowej sieci ekologicznej. W obszarze gminy Sieciechów warunki naturalne gleb dla rolnictwa są jedne z najlepszych w subregionie radomskim i kraju, a dolina Wisły stanowi zdelimitowany obszar wodno-błotny o znaczeniu międzynarodowym;

Problemy (ograniczenia)

- Problemy adaptacyjne obszarów wiejskich do wielofunkcyjnego rozwoju i gospodarki rynkowej (problemy organizacji zbytu płodów rolnych, rozdrobniona struktura gospodarstw, tradycyjne kierunki produkcji rolniczej, niska opłacalność produkcji rolnej itp.) wymagające długookresowych (finansowych) instrumentów polityki państwa i stabilnej polityki rolno-kredytowej;
- Brak systemowych uregulowań prawnych dla sfery rolnictwa (zapowiadany „pakt na rzecz rolnictwa”, w tym ustawa „o grupach producentów rolnych i ich związkach”) regulujących między innymi prawne zrzeszanie się producentów rolnych na rzecz rozwoju bazy surowcowej i bazy przetwórczej oraz uzyskiwania preferencyjnych kredytów i funduszy ze środków pomocowych Unii Europejskiej;

1.2 W zakresie powiązań (relacji) zewnętrznych

Szanse

Powiązania społeczno-gospodarcze

- Historycznie utrwalone powiązania społeczno-gospodarcze gminy z miastem Kozienice.
Położone w bezpośrednim sąsiedztwie miasto Kozienice, we wdrażanej reformie samorządowej od 1 stycznia 1999 roku, stanowi ośrodek powiatowy z przestrzennym zasięgiem obejmującym m.in. obszar gminy Sieciechów. Administracyjne związki Sieciechowa z ośrodkiem powiatowym w Kozienicach datują się od 1867 roku, kiedy Kozienice zostały stolicą powiatu, obejmując między innymi gminę Sieciechów (z przerwą w latach 1975-1998);
- Powiązania gminy z innymi ośrodkami ponadlokalnymi, w tym z Radomiem, Dęblinem, Puławami. Położony w odległości około 40 km Radom stanowi siedzibę Delegatury Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Delegatury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego dla subregionu radomskiego, w obszarze którego położony jest powiat kozienicki. Radom ponadto pełni funkcje obsługi w zakresie usług określanych jako ”wyższego rzędu” np. nauka (ponad 20 kierunków kształcenia w wyższych uczelniach), oświata, ochrona zdrowia (szpital specjalistyczny) kultura, rolniczy handel hurtowy (Radomska Giełda Rolna) itp.; Położone bezpośrednio po drugiej stronie Wisły Dęblin i Puławy to rynki pracy, nauki, handlu itp.;

- Występowanie w obszarze gminy obiektów kultury materialnej o znaczeniu krajowym: Zespół Opactwa Benedyktynów w Opactwie (znaczenie krajowe); innych dóbr kultury (np. elementy systemu obronnego twierdzy Dęblin) wpisanych do Centralnego Rejestru Decyzji Konserwatora Zabytków; proponowanych do objęcia ochroną konserwatorską (układ urbanistyczny Sieciechowa);
- Położenie gminy w ukształtowanym „nadwiślańskim” rejonie koncentracji upraw warzyw, zbóż wysokogatunkowych oraz hodowli trzody chlewnej i bydła o znaczeniu ponadlokalnym uwarunkowanym bardzo dobrymi warunkami naturalnymi gleb dla rolnictwa oraz sprzyjającym mikroklimatem;
- Występowanie obszarów odpowiednich dla produkcji zdrowej żywności (obszary o dużych walorach przyrodniczych oraz stosunkowo niskim zużyciu środków chemicznych);
- Występowanie zasobów przyrodniczych o dużej atrakcyjności krajobrazowej i przyrodniczej związanych z położeniem gminy pomiędzy Puszczą Kozienicką na zachodzie i Wisłą-największą rzeką kraju, na wschodzie warunkujące możliwości dalszego rozwoju funkcji turystyczno-wypoczynkowej w powiązaniu z bogatymi zasobami środowiska kulturowego;
- **Powiązania infrastrukturalne**
- Położenie gminy w krajowym drogowym układzie komunikacyjnym o znaczeniu strategicznym (przejście przez Wisłę w rejonie połączeń kolejowo-drogowych z położonym po drugiej stronie Wisły Dęblinem) skutkujące pozostawieniem rangi większości dróg krajowych i wojewódzkich we wprowadzonej od 1 stycznia 1999 roku weryfikacji kategoryzacji dróg. (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 roku, Dz.U.Nr 160, poz.1071);
- Powiązania komunikacyjne drogowo-kolejowe gminy poprzez:
linię kolejową I rzędą Radom-Dęblin oraz linię kolejową II rzędą Bąkowiec-Kozienice-Swierze Górne;
drogi krajowe: Nr 738 Kozienice-Nowe Słowiki; Nr 34 523 Nowe Słowiki-Sieciechów; Nr 34 527 Sieciechów-Opactwo; Nr 822 Opactwo-Dęblin-Moszczanka-Kock;
drogi wojewódzkie: Nr 738 Nowe Słowiki- Bąkowiec-Góra Puławska; Nr 822 Bąkowiec-Opactwo; Nr 1069 Droga 822 Wólka Wojcieszkowska-rzeka Wisła-Borowa-droga Nr 801; Nr 1646 Stacja kolejowa Zajezerze - droga 822; Stacja kolejowa Bąkowiec- droga Nr 738;

- Występowanie „układów przesyłowych” systemów infrastruktury o znaczeniu ponadlokalnym, w tym linii energetycznych przesyłowych: 400 kV relacji Kozienice-Lublin; 400 kV relacji Kozienice-Ostrowiec Świętokrzyski; 220 kV relacji Kozienice-Lublin; kabli światłowodowych relacji Garbatka Letnisko-Sieciechów-Gniewoszków;
- Występowanie w obszarze gminy obiektów specjalnych będących w użytkowaniu Jednostki Wojskowej w Dęblinie (Fort VI w Głuscu) oraz Wojskowo-Rejonowego Zarządu Kwaterunkowo-Budowlanego w Lublinie (Fort Kolejowy Wannowski w Nagórniku Wielkim) oraz terenów (wschodnia część gminy) w „strefie ograniczeń wysokości obiektów” z uwagi na położenie w rejonie lotniska wojskowego w Dęblinie;

Powiązania przyrodnicze

- Występowanie niespotykanych w kraju, Europie Środkowej i Zachodniej unikatowych walorów przyrodniczych doliny Wisły na terenie gminy Sieciechów, będącej fragmentem Środkowomazowieckiego Odcinka Środkowej Wisły (od Sandomierza-Zawichostu do Płocka);
- Znaczenie ogniw systemu przyrodniczego obszaru gminy w Krajowej Sieci Ekologicznej „ECONET-POLSKA”: zdelimitowany obszar wodno-błotny doliny rzeki Wisły pełni rolę obszaru węzłowego - biocentrum i strefy buforowej o znaczeniu międzynarodowym; otulina Kozienickiego Parku Krajobrazowego jest obszarem węzłowym o znaczeniu krajowym;
- Ochrona prawna przyrody: otulina Kozienickiego Parku Krajobrazowego obejmuje tereny położone w obszarach kilku gmin; projektowany Wiślański Park Krajobrazowy i rezerwat „Wyspy Kobylnickie” zlokalizowane są w gminach leżących nad Wisłą - w górę i w dół biegu rzeki od gminy Sieciechów;
- Położenie gminy w obrębie rozległych i zasobnych poziomów wodonośnych wieku trzeciorzędowego i czwartorzędowego;

Problemy (ograniczenia)

- Położenie gminy w obszarze terenów zalewowych rzeki Wisły;
- Położenie fragmentów wschodnich obszarów gminy w „strefie ograniczeń wysokości obiektów” określonej dla lotniska w Dęblinie;

- Występowanie ograniczeń (stref) określonych przepisami szczególnymi dla przesyłowych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia;
- Degradacja warunków przyrodniczych doliny Wisły z powodu inwestycji hydrotechnicznych takich jak obwałowania rzeki i zabudowa regulacyjna (kierowanie się tylko potrzebami hydrotechniki bez uwzględniania warunków i funkcji ekologicznych doliny rzecznej) i m. in.:
 - odcięcie koryta Wisły od doliny;
 - brak odkładania się w dolinie osadów niesionych przez rzekę;
 - brak wymiany wody w starorzeczach i rozlewiskach w czasie okresowych wylewów;
 - występowanie szaty roślinnej wałów - obcego elementu w kompleksie krajobrazowo-przyrodniczym doliny;
 - eliminacja niektórych gatunków ptaków w wyniku lokalnych działań na terenie ostoi miejsc lęgowych ptaków rzadkich i chronionych zasiedlających wyspy w nurcie rzeki, strefę przybrzeżną itp.;
- Zagrożenia ze strony miast i zakładów przemysłowych (poza terenem gminy) głównie na skutek odprowadzania ścieków oraz emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych (Elektrownia „Kozienice” w Świerżach Górnych i Zakłady Azotowe w Puławach);
- Negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze chemizacji rolnictwa, głównie upraw sadowniczych znajdujących się na wschód od Wisły, w województwie lubelskim;
- Ograniczenia w działalności gospodarczej wynikające z występowania obszaru prawnie chronionego (otulina KPK) położonego na terenie kilku gmin;
- Ograniczenia dla uciążliwej działalności gospodarczej w odniesieniu do czwartorzędowego poziomu wodonośnego z uwagi na występowanie strefy ochrony szczególnej Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 222 „Dolina Środkowej Wisły” (brak lub niewielka izolacja w/w zasobów wodnych od otoczenia);
- Zagrożenia dla jakości wód poziomu trzeciorzędowego na skutek stwierdzonego kontaktu hydraulicznego głównych poziomów wodonośnych tj. czwartorzędowego i trzeciorzędowego;
- Występowanie silnie zanieczyszczonych wód podziemnych -III klasa czystości- na sąsiadujących obszarach gmin Sieciechów i Gniewoszków (prawdopodobnie są to zanieczyszczenia pochodzenia geogenicznego);

1.3 W zakresie sfery społecznej

Szanse

- Zaznaczająca się poprawa w kształtowaniu się niektórych zjawisk demograficznych i społecznych (stabilizacja zaludnienia, poprawa struktury płci, utrzymywanie się stopy bezrobocia poniżej średniej dla subregionu oraz na granicy tzw. „bezpiecznej stopy bezrobocia” określanej na 10 %;
- Zasoby mieszkaniowe gminy ze wskaźnikiem 299 mieszkań/1000 ludności przy wskaźniku 271 w gminach obszarów wiejskich subregionu, z udziałem około 60 % mieszkań 2 i 3 izbowych o niepalnym charakterze ścian. W polityce mieszkaniowej standardy do jakich należy dążyć określone zostały docelowym wskaźnikiem 350 mieszkań/1000 ludności (M.P. Nr 35, poz.412/95);
- Istniejące rezerwy terenów mieszkaniowych brutto określone ustaleniami planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy (prawo miejscowe).
- Historycznie ukształtowana sieć osadnicza „Powiśla” z dominacją dwóch jednostek osadniczych o zwartej zabudowie i wielofunkcyjnym zainwestowaniu z występowaniem zabytkowego układu urbanistycznego w Sieciechowie. Równomierne przestrzenne rozmieszczenie pozostałych miejscowości w obszarze gminy.
- Występowanie ukształtowanych ośrodków usługowych równoważących obsługę ludności: administracyjno-usługowego ośrodka gminnego w centralnie położonym Sieciechowie oraz ośrodka usługowo-produkcyjnego w Zajezierzu położonym w zachodniej części gminy;
- Istniejące zainwestowanie oraz zasoby usługowe, w tym podstawowe obiekty (i instytucje) użyteczności publicznej: wielofunkcyjny obiekt Urzędu Gminy, Komisariat Policji, placówki poczty i telekomunikacji, bank spółdzielczy, strażnice pożarne, placówki ochrony zdrowia (Sieciechów, Zajezerze), obiekty szkół podstawowych (Sieciechów, Zajezerze, Słowiki), umożliwiające utworzenie gimnazjum, placówki kultury, obiekty kultu religijnego. Występowanie licznych podmiotów gospodarczych z usługowo-produkcyjnym profilem działalności w Zajezierzu i Sieciechowie;
- Możliwości rozwoju funkcji wypoczynkowej uwarunkowane cennymi zasobami środowiska kulturowego oraz atrakcyjnością przyrodniczo-krajobrazową gminy w powiązaniu z ukształtowaną

siecią osadniczą gminy (agroturystyka, budownictwo letniskowe w zachodniej części gminy, tereny ogólnodostępne w rejonie jeziora Czaple i rzeki Wisły, powiązane szlakami turystycznymi pieszymi i motorowymi);

Problemy (ograniczenia)

- Niepokojące w skali subregionu (kraju) i gminy zjawiska społeczne przede wszystkim na rynku pracy (utajone bezrobocie na obszarach wiejskich, przy określonej stopie bezrobocia w gminie w wielkości 9,9 %), mało korzystna struktura wieku ludności z udziałem 21,6 % ludności w wieku poprodukcyjnym, niski przyrost naturalny(- 2,5 %);
- Zróżnicowany stan techniczny obiektów użyteczności publicznej wymagający, dla podnoszenia standardów obsługi ludności, sukcesywnej modernizacji, rozbudowy lub budowy nowych obiektów;

1.4 W zakresie sfery gospodarczej

Szanse

- Najlepsze w subregionie (i jedno z najlepszych w kraju) warunki naturalne dla rolnictwa oraz potencjał produkcyjny rolnictwa z zasobami ziemi 4500 ha. Udział gleb klasy bonitacyjnej od I-IV wynosi w gminie 84 % (II i III - 42 %, klasy IV - 42 %). Kompleksy glebowo-rolnicze o bardzo wysokiej oraz dobrej przydatności dla rolnictwa (pszenne, żytni bardzo dobry i dobry, pastewny mocny) umożliwiają uprawę najbardziej wymagających roślin rolniczych i warzywniczych;
- Prywatna własność ziemi z ponad 90 % udziałem sektora indywidualnego we władaniu użytkami rolnymi;
- Ukształtowane kierunki produkcji rolniczej obejmujące w produkcji roślinnej uprawy zbóż wysokogatunkowych, warzyw (nadwiślański rejon warzywniczy), krzewów i owoców jagodowych, roślin przemysłowych. W produkcji zwierzęcej wyróżniająca gminę hodowla trzody chlewnej (pogłowie trzody na 100 ha UR trzykrotnie wyższe niż średnio w obszarach wiejskich subregionu) oraz hodowla bydła i drobiu;
- Istniejące podmioty gospodarcze rolnicze i pozarolnicze: 950 indywidualnych gospodarstw rolnych oraz ponad 100 zarejestrowanych podmiotów w sferze produkcyjno-usługowej, w tym w zakresie przetwórstwa rolnego (przetwórnia owocowo-warzywna w Zajezierzu) i obsługi rolnictwa;

Problemy (ograniczenia)

- Brak stabilnej polityki rolnej państwa skutkujący niską opłacalnością produkcji, słabą kondycją ekonomiczną przedsiębiorstw przetwórstwa rolnego, występowaniem trudności ze zbytem produkcji (brak punktu skupu Agencji Rynku Rolnego);
- Brak pakietowych uregulowań prawnych dla rolnictwa („pakt” na rzecz rolnictwa), w tym między innymi ustawy o „grupach producentów rolnych i ich związkach” umożliwiającej prawne zrzeszanie się producentów rolnych dla eliminowania „pośredników”, opracowywania wspólnych programów na rzecz rozwoju bazy produkcyjnej i przetwórczej oraz uzyskiwania preferencyjnych kredytów, w tym środków pomocowych z Unii Europejskiej;
- Brak wykształconych powiązań infrastruktury rynkowej (zaniechanie zawierania umów długofalowych) oraz integracyjnych powiązań między rolnictwem, przetwórstwem i handlem (mało opłacalne kredyty przy złożonej procedurze ich udzielania);
- Niska jeszcze aktywność ludności w zakresie rozwoju pozarolniczej działalności produkcyjnej (wskaźnik zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 ludności w gminie wynoszący 24,5 przy analogicznym w gminach wiejskich subregionu radomskiego - 34);

1.5 W zakresie infrastruktury technicznej

Szanse

- Dostępność komunikacyjna drogowa gminy poprzez pozostawione w nowym krajowym układzie sieci drogowej drogi krajowe o charakterze strategicznym oraz drogi wojewódzkie (drogi krajowe: Nr 738 Kozienice-Nowe Słowiki; Nr 34 523 Nowe Słowiki-Sieciechów; Nr 34 527 Sieciechów-Opactwo; Nr 822 Opactwo-Dęblin-Moszczanka-Kock;; drogi wojewódzkie: Nr 738 Nowe Słowiki- Bąkowiec-Góra Puławska; Nr 822 Bąkowiec-Opactwo; Nr 1069 droga 822 Wólka Wojcieszkowska-rzeka Wisła-Borowa-droga Nr 801; Nr 1646 Stacja kolejowa Zajezerze - droga 822; Stacja kolejowa Bąkowiec- droga Nr 738);
- Położenie gminy w zasięgu obsługi kolejowej poprzez linię kolejową I rzędną Radom-Dęblin oraz linię kolejową II rzędną Bąkowiec-Kozienice-Swierże Gorne;

- Dobre warunki zasilania w energię elektryczną zapewniające dostawę energii o właściwych parametrach w obszarze całej gminy;
- Powszechna dostępność usług telekomunikacyjnych umożliwiającą włączanie się zainteresowanych użytkowników w unowocześniony system łączności (zainstalowane w 1998 roku centrale automatyczne w Sieciechowie i Zajezierzu oraz ułożony kabel światłowodowy relacji Garbatka Letnisko-Sieciechów-Gniewoszów);
- Istniejące techniczne możliwości włączenia się gminy w układ przesyłowy gazociągu wysokoprężnego relacji Radom-Kozienice po przygotowaniu koncepcji programowej zaopatrzenia gminy w gaz przewodowy;
- Zawansowana w ponad 76 % realizacja zbiorowego systemu zaopatrzenia w wodę z ujęcia w Sieciechowie, z długością sieci rozdzielczej 48 km w trzynastu sołectwach gminy (III stopień zwodociągowania - najwyższy stopień w subregionie radomskim), rezerwy na ujęciu gminnym;
- Występowanie zasobnych poziomów wodonośnych: wieku czwartorzędowego GZWP Nr 222 „Dolina Środkowej Wisły” i wieku trzeciorzędowego;
- Dokładne rozpoznanie zasobów, jakości i potrzeb ochrony GZWP Nr 222 (opracowana i zatwierdzona dokumentacja hydrogeologiczna);
- Wysoki stopień zaspokojenia potrzeb melioracyjnych w zakresie melioracji szczegółowych (grunty orne - 43 %, użytki zielone - 95 %) i podstawowych (regulacje rzek - 100 %, wały przeciwpowodziowe - 70%);
- Występowanie zbiorników małej retencji w średnim stanie technicznym;
- Zasoby dyspozycyjne rzek umożliwiające lokalizację obiektów małej retencji;
- Duże naturalne właściwości retencyjne gleb wynikające z warunków gruntowo-wodnych (płytkie zaleganie poziomu wód gruntowych związane ze stanem wody w Wiśle, około 70 % gleb posiada relatywnie optymalne ilości wody);
- Funkcjonowanie zakładowej oczyszczalni ścieków w Zajezierzu z systemem przywożenia ścieków z różnych miejscowości na terenie gminy;

Problemy (ograniczenia)

- Potrzeby inwestycyjne dla sukcesywnej modernizacji sieci drogowej na poziomie ponadlokalnym i lokalnym, w tym odcinków dróg krajowych, wojewódzkich (z przeprawą przez Wisłę), powiatowych oraz utwardzania dróg gminnych (powszechny problem w skali subregionu i kraju);
- Brak wyposażenia w gaz przewodowy;
- Brak zakładu gospodarki komunalnej zajmującego się realizacją i eksploatacją (konserwacją) systemów infrastruktury na poziomie lokalnym;
- Nieuporządkowana gospodarka ściekowa - brak zbiorowych systemów kanalizacji, brak koncepcji odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych i produkcyjnych, przy wysokim stopniu zwodociągowania gminy (blisko 80 %);
- Zły stan techniczny urządzeń melioracyjnych spowodowany brakiem ich konserwacji;
- Degradacja zmeliorowanych terenów torfowiskowych (łąki Biele) w wyniku przeprowadzenia jednostronnych osuszających melioracji i niefunkcjonowania urządzeń hydrotechnicznych;
- Występowanie terenów zalewowych „zagrożonych wodą stuletnią” Wisły obejmujących prawie cały obszar gminy oraz występowanie potencjalnego zagrożenia powodziowego na odcinku Kamelonka-Mozolice związane z nie najlepszym stanem technicznym wału przeciwpowodziowego, występowaniem nurtu rzeki tuż przy skarpie wału (Łoje);
- Potrzeba modernizacji wysypiska gminnego w Sieciechowie, głównie z powodu degradującego wpływu na jakość wód podziemnych;
- Potrzeba przewidzianej likwidacji (ewentualnie zabezpieczenia) mogilnika w Nagórniku ze względu na degradujący wpływ zdeponowanych chemikaliów na glebę i wodę;
- Brak kompleksowego programu gospodarki odpadami na obszarze gminy;

1.6 W zakresie sfery ekologicznej

Szanse wynikające z zasobów środowiska i walorów przyrodniczo-krajobrazowych dla gospodarczego rozwoju gminy

- Ukształtowanie terenu oraz warunki klimatyczno-zdrowotne obszarów wyniesionych najwyżej o poziomie wód gruntowych głębszym od 2 m - nie stwarzające przeszkód dla lokalizacji budownictwa mieszkaniowego, usługowego oraz organizacji produkcji rolnej;
- Występowanie gleb o bardzo korzystnych naturalnych właściwościach pod względem zasobności w wodę;
- Występowanie złóż kruszywa naturalnego wytypowanych do eksploatacji na lokalną skalę po uprzednim ich udokumentowaniu i uzyskaniu koncesji;
- Silnie rozwinięta sieć hydrograficzna stanowiąca 10 % powierzchni gminy;
- Niewielka niszcząca działalność rzeki Wisły dzięki wybudowaniu kamiennych ostróg i opasek oraz wału przeciwpowodziowego;
- Działania gminy w kierunku poprawy stanu sanitarnego atmosfery, polegające m.in. na modernizacji systemów ciepłowniczych w obiektach użyteczności publicznej, gazyfikowaniu gospodarstw domowych;
- Dogodne warunki środowiskowe, atrakcyjne pod względem przyrodniczo-krajobrazowym do rozwoju funkcji rekreacyjnej, w południowo-zachodniej części gminy, w rejonie jeziora Czaple i nad Wisłą (od Kępic po Zajezerze);
- Wysoka wartość ekologiczna zdelimitowanego obszaru wodno-błotnego doliny rzeki Wisły przewidzianego do objęcia ochroną prawną w formie rezerwatu ornitologicznego parku krajobrazowego;

Problemy (ograniczenia, zagrożenia)

- Niekorzystne warunki klimatyczno-zdrowotne w terenach gdzie występują starorzecza, zagłębienia terenowe i duże uwilgotnienie związane z płytko zalegającym poziomem wód gruntowych;

- Negatywny wpływ na higienę atmosfery, jakość gleb, wód powierzchniowych i wód gruntowych emisji pyłów i gazów pochodzących ze źródeł przemysłowych spoza terenu gminy;
- Występowanie nie najlepszej jakości wód podziemnych czwartorzędowych II i III klasy;
- Liczne źródła zagrożeń jakości wód podziemnych i powierzchniowych (ścieki komunalne, gnojowica rozlewana na pola o płytko zalegającym poziomie wód gruntowych, brak lub niedostateczne zabezpieczenie dna wysypiska gminnego i mogilnika, dzikie wysypiska śmieci);
- Mała zasobność gminy w kopaliny i brak udokumentowanych złóż surowców mineralnych;
- Występowanie obiektów klasyfikowanych prawnie jako szczególnie szkodliwych dla środowiska: linie energetyczne 400 kV, mogilnik;
- Występowanie obiektów klasyfikowanych prawnie jako mogących pogorszyć stan środowiska związanych z układem komunikacyjnym, energetyką, gospodarką wodno-ściekową, gospodarką odpadami, urządzeniami przeciwpowodziowymi;
- Występowanie obiektów stwarzających nadzwyczajne zagrożenia (nzś) dla środowiska: linie kolejowe, drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe, mogilnik;
- Ograniczenia dla uciążliwej działalności gospodarczej i inwestycyjnej wynikające z określonych zasad gospodarowania zawartych w aktach prawnych dotyczących terenów cennych przyrodniczo objętych ochroną prawną oraz terenów przewidzianych do objęcia ochroną prawną;
- Ograniczenia wynikające z występowania obszaru szczególnej ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Dolina Środkowej Wisły” związane z budową geologiczną niezabezpieczającą poziomu wodonośnego przed możliwością skażenia;
- Degradacja naturalnego charakteru sieci hydrograficznej poprzez wyprostowanie wszystkich cieków na terenie gminy;

1.7 W zakresie sfery kulturowej

Szanse

- Ukształtowana historycznie tożsamość gminy oraz osadnictwo tych terenów związane z klasztorem benedyktynów, terenami Powiśla oraz tranzytowym, handlowym i rolniczym charakterem gminy;
- Występowanie w obszarze gminy obiektów kultury materialnej o znaczeniu krajowym (pobenedyktyński zespół klasztorny w Opactwie);
- Występowanie cennego, unikalnego układu urbanistycznego w Sieciechowie z zachowanym rozplanowaniem domów typu miejskiego oraz podziałem parcel w pełnej ich długości, świadczące o historycznej randze miejscowości;

Problemy

- Nie wpisanie do Centralnego Rejestru Decyzji Konserwatora Zabytków unikalnego układu urbanistycznego Sieciechowa wraz z zasadami zabudowy;

II PODSTAWOWE CELE ROZWOJU GMINY

1.2 Podstawowe cele polityki przestrzennego zagospodarowania gminy wynikające z uwarunkowań rozwoju

Cele strategiczne

- Dążenie do efektywnego rozwoju społeczno-gospodarczego i harmonijnego rozwoju funkcjonalno-przestrzennego w oparciu o możliwości jakie stwarza położenie gminy na terenach „Powiśla” z bardzo dobrymi warunkami naturalnymi gleb dla rolnictwa, jak również istniejące i planowane zagospodarowanie uwzględniające racjonalne kształtowanie przestrzeni oraz korzystanie z bogatych zasobów środowiska kulturowego i przyrodniczego, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju;
- Ochrona i zachowanie oraz wykorzystanie i eksponowanie elementów dziedzictwa kultury materialnej gminy związanych z osadnictwem Powiśla, historią Sieciechowa i opactwem benedyktynów oraz z elementami systemu obronnego twierdzy Dęblin;
- Ochrona różnorodności przyrodniczej, zasobów biotycznych i abiotycznych środowiska naturalnego;

Cele podstawowe

- **Kierunki rozwoju sieci osadniczej**
 - Stymulowanie skoncentrowanego, wielofunkcyjnego rozwoju miejscowości gminnej Sieciechowa jako głównego ośrodka administracyjno-usługowego w skali gminy i turystyczno-krajoznawczego w skali kraju, w funkcjonalno-przestrzennym oraz historycznym powiązaniu z Opactwem i Zajezerza jako równoważącego ośrodka usługowo-produkcyjnego oraz utrwalanie harmonijnego rozwoju pozostałych ukształtowanych jednostek osadniczych;
- **Kierunki rozwoju podstawowych systemów infrastruktury technicznej**

Komunikacja

- Zwiększenie funkcji tranzytowej z uwzględnieniem uwarunkowań sfery kulturowej i dostępności komunikacyjnej gminy oraz podnoszenie standardu obsługi w zakresie komunikacji poszczególnych jej obszarów;

Elektroenergetyka

- Utrzymanie właściwego stanu technicznego sieci elektroenergetycznej przesyłowej i ewentualna jej rozbudowa oraz zachowywanie standardów technicznych sieci średniego i niskiego napięcia;
- Tworzenie warunków dla zaopatrzenia gminy w gaz przewodowy;
- Dążenie do sukcesywnej modernizacji podstawowych źródeł zaopatrzenia w ciepło;

Gospodarka wodno-ściekowa

- Dążenie do likwidacji zagrożenia powodziowego oraz współdziałania systemów gospodarki wodno-ściekowej;

Gospodarka odpadami

- Utrzymanie czystości i porządku w obszarze gminy;

• Kierunki zagospodarowania terenów otwartych

- Dążenie do wielofunkcyjnego rozwoju terenów wiejskich poprzez rozwijanie produkcyjnego i usługowego otoczenia rolnictwa przy zachowaniu i wykorzystaniu bardzo dobrych warunków naturalnych gleb do utrwalania i rozwoju funkcji rolniczej (w tym specjalizacji rejonu nadwiślańskiego w zakresie upraw warzyw i hodowli) oraz wykorzystywanie sprzyjających warunków środowiska dla rozwoju różnorodnych form rolnictwa ekologicznego i produkcji integrowanej;
- Racjonalne wykorzystanie i kształtowanie terenów systemu przyrodniczego istotnego elementu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy prowadzące do „życia w harmonii z przyrodą” (podstawowa zasada polityki ekologicznej państwa);

III KIERUNKI I ZASADY POLITYKI PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA GMINY

1. PODSTAWOWE KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

1.1 Dobra kultury objęte ochroną

- **Dobra kultury wpisane do Centralnego Rejestru Decyzji Konserwatora Zabytków**
 - **Sieciechów-Opactwo**; Zespół Opactwa Benedyktynów obejmujący: Kościół parafialny pw. Wniebowzięcia Matki Boskiej i Dziesięciu Tysięcy Męczenników, budynek poklasztorny, dzwonnica, dawny przeorat, pałac opacki, dziedziniec przykościelny z murem i kaplice; Dec. Nr 146/A/82, data wpisu 1982-03-15 (Ki-314/A/67, 161/A/32, 1967-02-15, 1932-12-24);
 - **Sieciechów-Głusiec**; Fort VI w Głuscu: należy do systemu obronnego twierdzy Dęblin, zbudowany w 1879 roku, modernizowany w latach 1905-1908; Dec. Nr 2/A/79, data wpisu 1979-01-15; Użytkownik: Jednostka Wojskowa Dęblin-Twierdza;
 - **Sieciechów-Nagórnik Wielki**; Fort Kolejowy „Wannowski” należy do systemu obronnego twierdzy Dęblin, zbudowany w latach 1885-1887, modernizowany w początkach XX wieku; Użytkownik: Wojskowo-Rejonowy Zarząd Kwaterunkowo-Budowlany w Lublinie; Dec. Nr 1/A/79, data wpisu 1979-01-15;
 - **Sieciechów**; Kościół parafialny pw. św. Wawrzyńca; Dec. Nr 145/A/82, data wpisu 1982-03-15 (Ki-628/A/71, 161/A/32; 1971-10-28, 1932-10-24);
- **Cmentarze podlegające ochronie konserwatorskiej**
 - **Sieciechów**; cmentarz choleryczny;
 - **Sieciechów**; cmentarze rzymsko-katolickie stary i nowy;
 - **Słowiki Nowe**; cmentarz ewangelicko-augsburski;
 - **Słowiki Nowe**; cmentarz wojenny z I wojny światowej;
- **Miejsca pamięci narodowej**
 - **Gorczaków**; Kopiec Pamiątkowy 1918 r.;
 - **Słowiki Nowe**; cmentarz żołnierzy z I wojny światowej;
 - **Kępice**; Pomnik Ku Czcii Pomordowanych partyzantów Batalionów Chłopskich;
 - **Zajezerze**; Pomnik Ku Czcii Żołnierzy I Armii Wojska Polskiego;
 - **Sieciechów**; cmentarz- mogiły żołnierzy z I i II wojny światowej;

• **Inne obiekty kultury w sferze zainteresowania konserwatorskiego**

- **Kapliczki, krzyże, nagrobki cmentarne:**

Kapliczka na skrzyżowaniu ulicy 11 Listopada i drogi do Opactwa, kamienna z napisem na cokole „Przyjmij tę ofiarę dzieci dla Twego Majestatu dnia 26 maja 1896 roku i zachowaj nas od klęski pożaru”;
Kapliczka w środku rynku na skwerze;
Figura kamienna Matki Boskiej Niepokalanej przy ul.Kozienickiej;

Krzyż w północnej części rynku na skrzyżowaniu ul.Kozienickiej i ul. Paryż;
Krzyż na ul. Paryż przy domu 146 nad jeziorem;

Nagrobki starego cmentarza przy ul.Kozienickiej:
Julii Frankowskiej z 1871 roku;
Tomasza Gawełka z 1872 roku;
Mariany ze Srednickich Komerkiewicz z 1880 roku;
Wincentego Kowalczyka z 1882 roku;
Marianny z Maichrów Czerskiej z 1889 roku;
Kunegundy z Kowalczyków Roczkowski z 1890 roku;
Ks. St. Posopkiewicza proboszcza parafii Sieciechów z 1901 roku;
Stanisława Czerskiego z 1903 roku;

XIX wieczne drewniane domy mieszczan-rolników sieciechowskich o wartościach skansenowskich do zachowania „in situ”:

Chałupa (rozebrana) Rynek 132;
Chałupa Rynek 89;
Chałupa ul.Kąt 97;
Chałupa ul.Kąt 96;
Chałupa ul.11 Listopada 72;

Domy drewniane o nowszej metryce z I ćw.XX wieku w typie lokalnym:

Domy przy Rynku o numerach: 87, 88, 101, 103, 105, 107, 109, 114, 117, 121, 124, 125, 128, 130, 131, 134;
Domy przy ul. Kąt o numerach: 90, 91, 92, 95, 98;
Domy przy ul. Paryż o numerach: 137, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154;
Domy przy ul. 11 Listopada o numerach: 74, 75, 76, 78, 80, 82, 83, 84:

Domy murowane w typie odmiennym od lokalnego powstałe w I ćw. XX wieku:

Budynek dawnej szkoły przy wylocie 11 listopada;
Typ dworku podmiejskiego, budynek Nr 65, ustawiony kalenicowo do drogi do Opactwa;
Budynek Nr 155, plebania zbudowana w 1926 roku;
Budynek Nr 127, budynek GS w Sieciechowie, murowany ustawiony kalenicowo do rynku, wybudowany w 1936 roku;

- **Stanowiska archeologiczne**

- Sieciechów; st.1;
- Wola Klasztorna; st. 1;
- Wola Klasztorna; st.2;
- Wola Klasztorna; st.3;
- Wola Klasztorna; st.4;

1.2 Podstawowe kierunki ochrony środowiska kulturowego

- **Zabytkowy układ urbanistyczny Sieciechowa**

Sieciechów reprezentuje układ i charakter typowy dla dawnych małych miasteczek będących w rękach prywatnych. Jest „miastem” zabytkowym w skali regionalnej, w krajobrazie szlaków turystycznych, ze swym układem przestrzennym, ukształtowaniem działek z zachowanymi przykładami historycznej XIX wiecznej zabudowy oraz obiektami nie zabytkowymi powstałymi według miejscowej tradycji budowlanej. Wiele z nich poprzez swój tradycjonalizm i gabaryt tj. historyczną skalę zabudowy nadaje wnętrzą placu i ulic cech zabytkowości.

W strukturze „miasteczka” wyodrębnia się: najstarsza jego część zgrupowana w „blokach przyrynkowych” i rozwinięta w miejscu średniowiecznego targowiska; część późniejsza skupiona w bloku ulicznym przy ul. 11 Listopada; część najmłodsza po obu stronach ulicy Kozienickiej.

Współczesne wymiary rynku sieciechowskiego są dosyć znaczne wynoszą bowiem 54 m szerokości, 276 m długości i daleko wykraczają poza najczęstsze wymiary rynków polskich. Jest to jeden z najdłuższych, po Pułtusku, placów targowych o stosunku długości 1:5, co stanowi osobliwą rzadkość. „Miasteczko” przedstawia istotne wartości zarówno ze względu na jego formę przestrzenną, jak i dość jednolity zespół zabudowy.

Najcenniejszym zabytkiem, odsuniętym od drogi z Sieciechowa, jest pobenedyktyński zespół architektoniczny w Opactwie. Jego obecna forma jest rezultatem kilku faz przebudowy z XVIII wieku. Grupa budowli klasztornych tworzy wartościowy zespół przestrzenny, którego dominantę stanowi kościół oraz ustawione po jego bokach pałace - opacki i przeorski. Wszystkie trzy budowle dostępne są z wydłużonego placu, otoczonego murem z czterema kaplicami i rzeźbą sakralną w centrum. Kompleks klasztorny odznacza się interesującą kompozycją przestrzenną, a wraz z ogrodami i folwarkiem stanowi zespół o dużej skali, uznany jako „obiekt kultury materialnej o znaczeniu krajowym” (w obszarze subregionu radomskiego - obok Czarnolasu i zespołu urbanistyczno-architektonicznego z klasztorem OO Bernardynów w Radomiu).

Siła oddziaływania wewnętrznej przestrzeni Sieciechowa i krajobrazu zdominowanego bryłą kościoła w pobenedyktyńskim zespole architektonicznym w Opactwie podnosi dodatkowo wrażenia estetyczne odczuwane podczas kontaktu „z relikami przeszłości”. Zarówno „zespół miejski” Sieciechowa jak i zespół klasztorny powinny zostać objęte ochroną konserwatorską. Ścisłego zachowania wymaga układ przestrzenny „miasteczka” z zachowaniem podziału parcel i pełnej ich długości. Ma on unikalny charakter. Te względy przesądzają o postulowanym przez służby konserwatorskie objęciu całości zespołu działek związanych z wydłużonym rynkiem i przyległymi odcinkami ulic, strefą ścisłej ochrony konserwatorskiej. Strefa pośredniej ochrony konserwatorskiej winna objąć cały układ przestrzenny XIX wiecznego „miasteczka”.

Postulaty dla strefy ochrony krajobrazowej to bliższe i dalsze obrzeża miejscowości Sieciechów z ogromnymi obszarami pól, powierzchnią jeziora Czaple, zielenią nadjeziorną, obszary łąk i pól sięgających po Opactwo z dawnymi ogrodami klasztorowymi oraz dominującą sylwetą kościoła opackiego i zabudowań klasztorowych.

- **Postulowane strefy ochrony konserwatorskiej**

- **Strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej:**

Rynek wraz z wylotem ulic Kozienickiej, Paryż, 11 Listopada i Kąt;
Przyrynkowa wschodnia i zachodnia pierzeja oraz południowy blok
zabudowy ograniczony ulicami Kąt i 11 Listopada;

Ciągi uliczne ulic Kozienickiej, Paryż, 11 Listopada i Kąt wraz z
drogą do Opactwa;

Układ dawnych traktów wraz z ich rozwidleniami biegnących z
zachodu obecną ulicą Kozienicką przez Rynek, ulicą 11 Listopada
rozwidlających się na południe (dalsza część ulicy 11 Listopada) i na
wschód - droga do Opactwa

**Podstawowe postulaty konserwatorskie zagospodarowania w
obszarze strefy ścisłej ochrony:**

- Zachowanie sieci dróg i placu rynkowego. Rynek ze względu na małą skalę osiedla i jako jedyne świadectwo historyczne winien spełniać rolę placu publicznego i komunikacyjnego. Dobrym rozwiązaniem byłoby oczyszczenie go z wysokiej zieleni przy pozostawieniu zieleni niskiej i wybrukowanie go kamieniem co uwarunkowane jest historią i tradycją;
- Uzgadnianie ze służbami konserwatorskimi wszelkich wyburzeń, renowacji i remontów oraz budowy nowych obiektów w obrębie strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej prowadzące do wpasowywania współczesnej architektury we fragmenty istniejącej zabudowy z utrzymaniem właściwych proporcji, charakteru i właściwego klimatu otoczenia;
- Zachowanie gradacji wysokości zabudowy i zawartych w niej proporcji w stosunku do obudowanych przestrzeni (murowany parterowy dom z mieszkalnym poddaszem z naczólkami lub bez, uwzględniający tradycje historyczne z zastosowaniem tradycyjnych materiałów budowlanych drewna i cegły);
- Ujednolicenie wjazdów na parcele w blokach przyrynkowych i ulicznych poprzez zabrukowanie oraz dążenie do ujednolicenia ogrodzeń. (Formie tradycyjnej odpowiadałyby np. niskie sztachetowe płoty na podmurówce cementowej z metalowymi słupkami. Celowe jest utrzymanie w dotychczasowej formie budowanych tradycyjnie bram wjazdowych i furt wykonywanych z desek długości 120-140 cm ustawianych pionowo, łączonych na styk, zawieszanych na metalowych słupkach);

- Porządkowanie rozmieszczenia na tyłach działek budynków inwentarskich, składzików i ogrodów warzywnych;
- Współdziałanie władz samorządowych gminy oraz osób fizycznych i podmiotów gospodarczych w zakresie ochrony zabytków, krajobrazu kulturowego oraz kształtowania nowej zabudowy;
- Utrzymywanie we właściwym stanie przez właścicieli i użytkowników obiektów kultury objętych ochroną prawną;
- Sukcesywne prowadzenie przez służby konserwatorskie badań archeologicznych szczególnie w rejonie Wójtowej Góry i na dnie jeziora Czaple. Sieciechów potrzebuje kompleksowych badań archeologicznych, urbanistycznych i etnograficznych dokumentujących wczesnośredniowieczne sieciechowskie osadnictwo w kontekście osadnictwa regionu;
- **Strefa pośredniej ochrony konserwatorskiej**

Obejmuje w ogólnym zarysie cały układ przestrzenny XIX wiecznego miasteczka w prawie niezmienionych do dziś granicach zabudowy. Wyznaczają je od zachodu ulica zastodolna, od wschodu i północy prawy brzeg jez. Czaple wraz z przedłużeniem w postaci Strugi Mozolickiej, która na terenie osiedla przybiera nazwę rzeczki Praczki. W strefie tej znalazłby się również teren starego cmentarza przy ulicy Kozienickiej.

Postulaty konserwatorskie zagospodarowania w strefie ochrony pośredniej.

Niektóre postulaty dotyczące ścisłej ochrony konserwatorskiej należy stosować również w strefie ochrony pośredniej. Dotyczy to szczególnie rozwiązywania elewacji domów, ujednoczenia ogrodzeń i porządkowania wewnętrznej zabudowy działek.

Sieciechów posiada niepowtarzalny w swoim układzie, rozmiarach i klimacie ciąg stodół wraz z uliczką zastodolną, tworzących oryginalną formę wschodniej i zachodniej granicy układu przestrzennego miasteczka. Odbudowywane i przerabiane po pożarach nie reprezentują wartości etnograficznych i historycznych, jednak ze względów urbanistycznych i historycznych warte są zachowania w niezmienionym układzie. Niepowtarzalność i reliktowość, a także klimat układu urbanistycznego Sieciechowa zobowiązuje do zachowania go w niezmienionym kształcie, powierzchni i granicach historycznych oraz harmonijnego wpisywania się w ten układ z nową zabudową.

- Strefa ochrony krajobrazowej

Strefa ochrony krajobrazowej obejmuje bliższe i dalsze obrzeża Sieciechowa.

Od zachodu są to ogromne obszary pól z ciągiem zabudowy wzdłuż ulicy Kozienickiej i ośrodkiem rekreacyjnym nad jeziorem Czaple. Od północy strefa krajobrazu obejmuje zasięgiem powierzchnię jeziora Czaple, całe jego obrzeże północne i południowe ze skarpą, wysoką i niską zielenią nadjeziorną oraz przyległe pola uprawne. Od wschodu - pas zieleni stanowiący naturalną granicę osady wraz z południową częścią jeziora i jego dopływem w postaci rzeki Praczki. Na wschód od tej granicy obejmuje ogromny obszar łąk i pól sięgających po Opactwo i wieś Kępice z łukiem drogi prowadzącej do Opactwa oraz same tereny gruntów należących do Opactwa z wysoką zielenią, dawnymi ogrodami klasztorными i dominującą sylwetą kościoła opackiego wraz z zabudowaniami klasztorными.

Postulaty konserwatorskie dotyczące strefy ochrony krajobrazowej

Postulaty konserwatorskie odnoszą się do konieczności zachowania walorów krajobrazowych okolic Sieciechowa i uszanowanie panoramy poprzez unikanie niewłaściwych lokalizacji, niewłaściwych gabarytów form architektonicznych. Dla zachowania panoramy szczególne znaczenie ma obszar położony na zachód od osiedla, a także obszary na północ i południe od ulicy Kozienickiej.

Dla krajobrazu Sieciechowa szczególnie istotne jest właściwe zagospodarowanie jeziora Czaple z jego funkcją rekreacyjną (zagospodarowanie i umocnienie skarpy, oczyszczenie brzegów, przystosowanie do potrzeb wypoczynku). Nie należy dopuszczać do wycinania drzew nadjeziornych i drzew we wschodnim pasie zieleni nad rzeką Praczką

2. PODSTAWOWE KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1 Lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego

- **Zasoby abiotyczne**

- **Rzeźba terenu**

Gmina Sieciechów położona jest w mezoregionie Dolina Środkowej Wisły. W rzeźbie terenu zaznacza się taras zalewowy usytuowany na wysokości 110-115 m npm oraz oddzielony od niego krawędzią morfologiczną - taras akumulacyjny plejstocenijski znajdujący się na wysokości 117-125 m npm. Powierzchnie tarasów przemodelowane są wydrami i polami piasków eolicznych. Przeważające nachylenia terenu nie przekraczają 5 %, jedynie w południowo-zachodniej części gminy (na zboczach wydram i w rejonie krawędzi morfologicznych) osiągają 10-15 %. Maksymalna deniwelacja wynosi 25 m; najniższy położony punkt w rejonie Mozolic znajduje się na wysokości 110 m npm, kulminację stanowi wierzchołek wydmy o wysokości 135 m npm. Rzeźba terenu ma charakter poligenetyczny: na formy glacialne zlodowacenia środkowo-polskiego nałożyły się formy rzeczne interglacjalne oraz najmłodszego zlodowacenia bałtyckiego. W efekcie akumulacji eolicznej, rzecznej i procesów erozyjnych - w okresie polodowcowym - wykształciła się współczesna rzeźba terenu.

- **Budowa geologiczna**

Gmina położona jest w północno-zachodniej części synklinorium lubelskiego. Osady starsze od trzeciorzędowych występują na głębokościach ponad 100 m od poziomu terenu. Utwory trzeciorzędowe wykształcone w postaci skał ilastych, mułowcowych i piaszczystych, tworzące ciągłą pokrywę pod utworami czwartorzędowymi znajdują się na głębokości 11 m w Zajezerzu i zapadają się w kierunku zachodnim, by w rejonie Sieciechowa być na głębokości 45,5 m ppt.

Osady czwartorzędowe zalegają ciągłą warstwą o miąższości od 10 do 45,5 m na skałach trzeciorzędowych. Geneza ich związana jest z akumulacją rzeczną i działalnością lodowca. Akumulacyjny plejstocenijski taras Wisły budują piaski o różnej granulacji. Taras zalewowy holocenijski to: pyły piaszczyste, gliny piaszczyste i gliny. Powierzchnie obydwu tarasów przemodelowane są wydrami i polami piasków przewianych. W rejonie Bąkowiec (gmina Garbatka-Letnisko) - Sieciechów znajduje się płat torfu.

- **Surowce mineralne**

Obszar gminy nie jest zasobny w surowce mineralne. Bardzo dobre gleby występujące na znacznej powierzchni nie sprzyjały dokładnemu rozpoznaniu geologicznemu w celach eksploatacyjnych. Do eksploatacji na skalę lokalną wytypowano złoża piasku w rejonie Słowiki Stare, Słowiki Folwark, Słowiki Nowe i Zajezierze. Na granicy z gminą Garbatka Letnisko znajduje się udokumentowane dla celów rolniczych złożo torfu „Bąkowiec-Czarnolas” pole A o zasobach pozabilansowych.

- **Wody podziemne**

Poziomy wodonośne związane są ze skałami wieku: kredowego, trzeciorzędowego i czwartorzędowego. Znaczenie użytkowe posiadają wody poziomu trzeciorzędowego i czwartorzędowego.

Wody trzeciorzędowe związane są z utworami ilastymi i piaszczystymi i mają charakter porowy. Ujmowane są studniami wierconymi w Sieciechowie i Zajezierzu. W zależności od wykształcenia litologicznego mają kontakt hydrauliczny z wodami poziomu kredowego lub czwartorzędowego.

Wody czwartorzędowe to GZWP Nr 222 „Dolina Środkowej Wisły” posiadający dokumentację hydrogeologiczną. Zbiornik charakteryzuje się dużą zasobnością i wydajnością oraz łatwą odnawialnością. Wody czwartorzędowe ujmowane są studniami wierconymi w Mozolicach i Zajezierzu. Posiadają kontakt hydrauliczny z poziomem trzeciorzędowym. Zbiornik należy do obszarów silnie zagrożonych z powodu braku izolacji lub bardzo małej izolacji od otoczenia.

- **Wody powierzchniowe**

Obszar gminy położony jest w dorzeczu Wisły. Wisła jest rzeką graniczną od północy i wschodu. Jako rzeka nieuregulowana posiada liczne wyspy i łachy piaszczyste. Wśród elementów hydrograficznych wymienić należy: Kanał Gniewoszowsko-Kozienicki, rzeki Łachę, Ryję, Strugę Mozoliczką i Strugę Policką. Uzupełnieniem sieci są liczne starorzecza wypełnione wodą (największymi są: Jezioro Sieciechowskie (Czaple) i Jezioro Mozolickie), rowy melioracyjne. Wody płynące, stojące i rowy melioracyjne zajmują 620 ha.

- **Klimat**

Gmina położona jest w radomskiej dzielnicy klimatycznej ciągnącej się pasem wzdłuż Wisły. Jest to obszar wyraźnie cieplejszy w stosunku do terenów położonych na północ i wschód. Średnia roczna temperatura wynosi 7,7 °C, średnie roczne opady atmosferyczne 550 mm, długość okresu wegetacyjnego 210-220 dni. Dominującymi są wiatry zachodnie, północno-zachodnie i północno-wschodnie. Znaczne powierzchnie wykazują duże uwilgotnienie z powodu płytkiego zalegania wód gruntowych, dużej ilości starorzeczy i cieków

wodnych. Panują więc niekorzystne warunki termiczne i wilgotnościowe dla lokalizacji budownictwa mieszkaniowego (rejon Opactwa, Kępic, Mozolic Dużych).

• **Zasoby biotyczne**

- **Lasy**

Lesistość gminy jest bardzo mała i wynosi 6,8 % (416 ha). Lasy stanowią własność prywatną, tylko 45 ha znajduje się w gestii Agencji Rynku Rolnego. Niewielkie powierzchnie leśne położone są przy granicy z gminami Garbatka Letnisko i Kozienice. Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej lasy gminy Sieciechów położone są w VI Krainie Małopolskiej, dzielnicy Radomsko-Ilżeckiej. Znajdują się w zasięgu występowania jodły, buka, świerka, modrzewia polskiego. Występują siedliska boru świeżego, olesu i boru suchego. Drzewostan jest młody w wieku 20 do 60 lat.

- **Zadrzewienia**

Grunty zadrzewione i zakrzaczone zajmują 87 ha, i występują głównie w środkowej i południowej części gminy. Są to zbiorowiska łąkowe: wierzbowe, wierzbowo-topolowe i olsowe. Poza zadrzewieniami związanymi ze strefą brzegową rzeki Wisły i wyspami na rzece, występują inne formy zadrzewień charakterystyczne dla wszystkich gmin tj. zadrzewienia przyzagrodowe, przydrożne, śródpolne, towarzyszące ciekom i zbiornikom wodnym oraz w postaci zieleni urządzonej.

- **Zbiorowiska szuwarowo-torfowiskowe**

Zespoły roślinności szuwarowo-torfowiskowej związane są z zarastającymi starorzeczami i zagłębieniami o płytko zalegającym poziomie wód gruntowych. Zajmują około 1 % powierzchni. Największe ich powierzchnie występują w północnej i środkowej części gminy.

- **Zbiorowiska łąkowo-pastwiskowe**

Zbiorowiska łąkowo-pastwiskowe silnie przekształcone przez człowieka zajmują 11 % powierzchni gminy. Występują na terenie całej gminy z wyjątkiem jej części zachodniej.

2.2 Zagrożenia środowiskowe

• Zagrożenia dla środowiska

Zagrożenia dla środowiska wynikają z działalności człowieka, przy czym negatywny wpływ tej działalności może się odnosić do jednego lub wielu komponentów środowiska. W obszarze gminy Sieciechów mogą to być:

- **Zagrożenie powodziowe** „wodą stuletnią” dotyczy doliny rzeki Wisły, a więc obejmuje prawie cały obszar gminy z wyjątkiem południowo-zachodnich fragmentów. Potencjalne zagrożenie powodziowe stanowi Wisła na odcinku ponad 13 km od Kamelonki do Mozolic. Do wybudowania pozostało 5 km wału przeciwpowodziowego. Zagrożone odcinki wału znajdują się pomiędzy Głuszcem a Przewozem i w Łojach. Ponadto na terenie gminy znajdują się miejsca występowania zatorów lodowych w Głuscu i Łojach.

- Niedostateczne naturalne zabezpieczenie wód podziemnych przed możliwością ich skażenia. Swobodne zwierciadło wody zalegające płytko pod powierzchnią gruntu często nie jest izolowane warstwami nieprzepuszczalnymi. Generalnie utwory czwartorzędowe wykazują duże przewodnictwo, a czas przesączania wynosi 0-5 lat. Z tego powodu, w ramach dokumentacji hydrogeologicznej GZWP Nr 222 wyznaczono obszary ochrony szczególnej, które prawie w całości pokrywają obszar gminy Sieciechów (A₂ i A₃). Jakość wód podziemnych czwartorzędowych nie jest najlepsza: północno-wschodnia część gminy posiada wody III klasy jakości - nie nadające się do konsumpcji, pozostała część gminy to wody II klasy. Kontakt hydrauliczny pomiędzy GZWP 222, a poziomem trzeciorzędowym stanowi poważne zagrożenie dla jakości wód poziomu leżącego głębiej.

Największe zagrożenia dla jakości wód podziemnych wynikają między innymi z:

- braku zorganizowanego systemu kanalizacji i nieszczelnych szamb;
- rozlewu gnojowicy (bez podczyszczania) na pola z płytko zalegającą wodą gruntową;
- kontakt hydraulicznego zanieczyszczonych wód powierzchniowych z wodami podziemnymi oraz wylewów powodziowych;
- braku zabezpieczenia wysypiska w Sieciechowie i niewystarczającego zabezpieczenia mogiłnika w Nagórniku;
- opadem dużej ilości pyłów na terenie gminy emitowanych przez zakłady zlokalizowane poza jej terenem (Zakłady Azotowe w Puławach, elektrownia „Kozienice” w Świerżach Górnych);

- Zagrożenie dla walorów przyrodniczych doliny Wisły ze strony projektowanej hydrotechnicznej zabudowy Wisły związane z planowaną budową obwałowań i zabudowy regulacyjnej rzeki stanowiące między innymi:
 - odcięcie koryta rzeki od doliny przez wały;
 - zmiany na zawału: brak zasilania i wymiany wody w starorzeczach w czasie wylewów oraz odkładania się osadów rzecznych;
 - pojawienie się nowych zbiorowisk roślinnych na wałach - obcego elementu w dotychczasowym kompleksie przyrodniczym;
 - eliminację niektórych gatunków ptaków i miejsc lęgowych;
- Zagrożenie ze strony melioracji odwadniających i braku konserwacji urządzeń hydrotechnicznych. Czynniki te, głównie w rejonie Kanału Gniewoszowsko-Kozienickiego spowodowały przesuszenie torfów (torfowisko powstałe w zagłębieniu jeziornym z okresu eemskiego) i degradację lasu Biele - olesu oraz okresowe przesuszenie łąk Biele;
- Zagrożenie dla warunków aerosanitarnych, gleb i wód podziemnych związane z dużą emisją pyłów i gazów przez zakłady leżące poza obszarem gminy (Zakłady Azotowe w Puławach, elektrownia „Kozienice” w Świerżach Górnych). Udział lokalnych źródeł emisji zanieczyszczeń jest niewielki;
- **Obiekty uciążliwe dla środowiska** (Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 14 lipca 1998 roku w sprawie określenia rodzajów inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi albo mogących pogorszyć stan środowiska oraz wymagań, jakim powinny odpowiadać oceny oddziaływania na środowisko tych inwestycji)
- Obiekty szczególnie uciążliwe dla środowiska:
 - Linia energetyczna wysokiego napięcia 400 kV relacji Kozienice - Ostrowiec Świętokrzyski;
 - Linia energetyczna wysokiego napięcia 400 kV relacji Kozienice - Lublin;
 - Mogilnik w Nagórniku;
- Obiekty mogące pogorszyć stan środowiska:
 - Linia energetyczna 220 kV relacji Kozienice -Lublin;
 - Drogi krajowe; Kozienice-Nowe Słowiki; Nowe Słowiki-Sieciechów;
 - Sieciechów-Opactwo; Opactwo-Dęblin-Moszczanka-Kock;
 - Drogi wojewódzkie; Nowe Słowiki-Bąkowiec; Bąkowiec-Opactwo;
 - Stacja kolejowa Zajezerze-droga 822; Stacja kolejowa Bąkowiec-droga 738; droga 822-Wólka Wojcieszowska-rzeka Wisła-Borowa-droga Nr 801;
 - Kanał Gniewoszowsko-Kozienicki;
 - Urządzenia przeciwpowodziowe: wały wzdłuż Wisły i inne;

Ujęcie wód podziemnych w Sieciechowie o wydajności 187 m³/h;
Oczyszczalnia ścieków w Zajezierzu o przepustowości 400 m³/d;
Wysypisko komunalne w Sieciechowie;
Stacja paliw płynnych w Zajezierzu;
Zakład przetwórstwa owoców i warzyw w Zajezierzu;
Projektowana linia 110 kV relacji Kozienice-Zwoleń;

• **Nadzwyczajne zagrożenia środowiska**

- Prawdopodobieństwo wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia środowiska (nzs) na terenie gminy Sieciechów wiąże się z możliwością awarii w transporcie drogowym i kolejowym (wydostanie się na zewnątrz substancji toksycznych i niebezpiecznych o właściwościach palnych lub wybuchowych);
- Poważne zagrożenie dla wielu komponentów środowiska i człowieka grozi ze strony mogilnika w Nagórniku. Przez nieszczelne dno wydostają się substancje toksyczne skażające glebę, wody podziemne i powierzchniowe oraz powietrze;

2.3 Podstawowe kierunki ochrony środowiska

Ustawa o ochronie i kształtowaniu środowiska (z 1981 roku) określa główne kierunki ochrony środowiska. Stanowiła bazę dla formułowania celów i wytyczania kierunków działań dla realizacji idei zrównoważonego rozwoju kraju na początku lat dziewięćdziesiątych. Opracowana została „Polityka Ekologiczna Państwa” (Uchwała Sejmu z 10 maja 1991 roku) oraz „Program wykonawczy do polityki ekologicznej Państwa do 2000 roku”.

Ogólne zasady racjonalnego gospodarowania poszczególnymi komponentami środowiska i kierunki ochrony stanowią:

• **Ochrona powierzchni ziemi oraz kopalin**

Gleba i rzeźba terenu

- Zapobieganie i przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom, a w razie uszkodzenia lub zniszczenia przywracanie do właściwego stanu i między innymi:
rekultywacja drobnych wyrobisk (4 obiekty) poeksploatacyjnych;
przywracanie właściwych stosunków wodnych w zdegradowanych melioracjach torfach i glebach organicznych położonych w rejonie Kanału Gniewoszowsko-Kozienickiego;
stosowanie gnojowicy i innych środków nawożenia w sposób nienaruszający równowagi przyrodniczej;

Złóża kopalin

- Racjonalne gospodarowanie zasobami oraz kompleksowe wykorzystywanie kopalin, w tym również kopalin towarzyszących poprzez uwzględnianie w działalności wydobywczej faktu nieodnawialności zasobów oraz respektowanie obowiązujących przepisów (prawo geologiczne i górnicze, ustawa o ochronie i kształtowaniu środowiska, ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym, prawo budowlane, ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ustawa o lasach, ustawa o ochronie przyrody, prawo wodne);
- Prowadzenie sukcesywnej rekultywacji terenów poeksploatacyjnych i przywracanie do właściwego stanu innych elementów przyrodniczych środowiska;
- Prowadzenie prac dokumentacyjnych złóż piasku dla potrzeb lokalnych (Słowiki Stare, Słowiki Folwark i Słowiki Nowe);

• Ochrona wód

- Racjonalne gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi oraz zapobieganie lub przeciwdziałanie naruszeniom równowagi przyrodniczej i wywoływaniom w wodach zmian powodujących ich nieprzydatność dla ludzi, roślin i zwierząt poprzez między innymi:
 - likwidację źródeł zagrożeń jakości wód podziemnych i powierzchniowych drogą porządkowania gospodarki wodno-ściekowej (opracowanie koncepcji odprowadzania i oczyszczania ścieków bytowych oraz realizacja jej przede wszystkim w miejscowościach posiadających wodociągi), likwidację nieszczelnych szamb, likwidację dzikich wysypisk śmieci, zaprzestanie rozlewania ścieków na terenach o płytkim zaleganiu wód gruntowych;
 - poprawę czystości rzek przepływających przez teren gminy ze zwróceniem uwagi na rzekę Wisłę, której planowana czystość to I stopień;
- Ochrona ilościowa wód podziemnych poprzez sukcesywne opomiarowywanie wszystkich użytkowników korzystających z wodociągów zbiorowych;
- Szczególna ochrona wód czwartorzędowych GZWP Nr 222 „Dolina Środkowej Wisły” (obszar gminy w zasięgu stref ochrony szczególnej w/w poziomu wodonośnego) poprzez przestrzeganie zaleceń określonych w dokumentacji hydrogeologicznej;

- Tworzenie odpowiednich warunków ochrony przeciwpowodziowej obejmującej między innymi:
wykonywanie w międzywałach czystki przerostów drzew i kęp wiklinowych w cyklu co trzy lata (dotyczy to w pierwszym rzędzie pasa koryta „wody brzegowej” o wymaganej szerokości 400 m);
podejmowanie działań doprowadzających do zwiększenia przekroju wodnego spływu wód i kry lodowej w korycie rzeki (miejsca występowania zatorów: Głusiec, Łoje) oraz likwidacja zagrożenia poprzez modernizację wału na odcinku Głusiec-Przewóz i w Łojach;

- **Ochrona powietrza**

- Zapobieganie powstawaniu, ograniczanie i eliminowanie wprowadzanych do powietrza substancji zanieczyszczających, które mogą ujemnie wpływać na zdrowie człowieka, klimat, przyrodę żywą, glebę, wodę lub powodować inne szkody w środowisku między innymi poprzez sukcesywną modernizację kotłowni obiektów użyteczności publicznej oraz planowane uzbrojenie gminy w gaz przewodowy;

- **Ochrona świata roślinnego i zwierzęcego**

- Racjonalne korzystanie z zasobów świata roślin i zwierząt, odtwarzanie ich w sposób zapewniający utrzymanie równowagi przyrodniczej oraz zachowywanie w stanie nienaruszonym zasobów o szczególnej wartości ze względu na potrzeby naukowe lub społeczne (np. rezerваты przyrody);
- Ochrona lasów i zadrzewień oraz zachowywanie i zwiększanie tych ekosystemów o korzystnym wpływie na komponenty środowiska i równowagę przyrodniczą poprzez:
preferowanie stosowania biologicznych metod ochrony lasów;
renaturalizację lasu Biele;
zwiększanie lesistości i zadrzewień między innymi ze względu na: kształtowanie klimatu, przeciwdziałanie zagrożeniom, poprawę stosunków biocenotycznych, walorów użytkowych środowiska, podniesienie atrakcyjności krajobrazowej i rekreacyjnej, a także likwidację nieużytków, terenów nieprzydatnych i mało przydatnych do produkcji rolniczej oraz występowanie obszarów infiltracyjnych;

- **Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych środowiska**

- Ochrona obszarów prawnie chronionych (Otulina Kozienickiego Parku Krajobrazowego);

- Prowadzenie prac inwentaryzacyjnych i badań nad rozpoznaniem walorów przyrodniczych gminy z wytypowaniem obszarów i obiektów najcenniejszych;
- Obejmowanie ochroną prawną nowych obszarów i obiektów na terenie gminy;
- Zachowywanie przestrzennej ciągłości systemu przyrodniczego (między innymi wdrażanie programu zwiększania lesistości oraz opracowanie i realizacja programu zadrzewień);
- Ochrona doliny Wisły (opracowanie koncepcji dla obszaru Wisły Środkowej) ze względu na między innymi:
ogromną cenność przyrodniczą (w skali europejskiej), w tym dobrze zachowany obszar wodno-błotny;
pełnienie funkcji korytarza ekologicznego;
możliwości wykorzystania do celów rekreacyjno-wypoczynkowych wybrzeża Wisły, zagospodarowanie starorzeczy i wytyczenia szlaków żeglowno-turystycznych;
- Określenie przez centralny resort ochrony środowiska roli dużych dolin rzecznych, w tym doliny Wisły w kształtowaniu krajowego i europejskiego systemu obszarów chronionych oraz ustalenie zasad regulacji i gospodarowania z uwagi na szczególne walory doliny i uzupełnienie w tym zakresie „Polityki ekologicznej Państwa”;
- Wzmocnienie funkcji w systemie przyrodniczym korytarza ekologicznego doliny Wisły i między innymi:
tworzenie ciągów starorzeczy poprzez łączenie ich ze sobą ciekami i doprowadzanie do nich drobnych dopływów;
tworzenie ognisk biocenotycznych tj. zadrzewień i zakrzewień z gatunkami odpowiadającymi siedliskom dla umożliwienia migracji flory i fauny;
odtworzenie lasów łęgowych, tam gdzie na to pozwalają warunki naturalne;
obejmowanie ochroną prawną terenów o najwyższych wartościach ekologicznych m.in. Wysp Kobylnickich (projektowany rezerwat) oraz odcinka Wisły Środkowej Zawichost-Płock (projektowany Nadwiślański Park Krajobrazowy);

2.4 Obszary i obiekty objęte oraz wskazane do objęcia ochroną z tytułu przepisów szczególnych

2.4.1 Obszary i obiekty objęte ochroną prawną

- **Ochrona obszarów cennych przyrodniczo** (ustawa o ochronie przyrody);
- **Otulina Kozienickiego Parku Krajobrazowego:** Rozporządzenie Wojewody Nr 17 z dnia 26 czerwca 1998 roku w sprawie Kozienickiego Parku Krajobrazowego (Dz.Urz.Woj.Radomskiego Nr 15 poz.107).
Otulina obejmuje południowo-zachodnią część gminy Sieciechów; w jej skład wchodzi przede wszystkim lasy Puszczy Kozienickiej, niewielka ilość zabudowań, użytki zielone i agrocenozy;
- **Ochrona lasów** (ustawa o lasach)
Niewielkie powierzchnie leśne (416 ha tj. 6,8 % powierzchni gminy) znajdują się południowo-zachodniej części gminy;
- **Ochrona obszarów związanych z zaopatrzeniem w wodę** (prawo wodne)
- Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 222 „Dolina Środkowej Wisły”: Decyzja MOSZNiL Nr GK/Kdh/013/6030/97 z dnia 15.12.1997 r;
- Obszary ochrony szczególnej GZWP Nr 222:
Obszar ochrony szczególnej „A₂”- obejmuje 75 % powierzchni gminy z wyjątkiem części północnej i północno-wschodniej;
Obszar ochrony szczególnej „A₃” - obejmuje 25 % powierzchni gminy;
- Strefy ochronne gminnego ujęcia wód podziemnych w Sieciechowie; decyzja Starosty Kozienickiego Nr RLOS.6210/7/99 z dnia 20 kwietnia 1999 roku:

Strefa ochrony bezpośredniej wokół studni Nr II i IIA w granicach ogrodzonej działki stacji wodociągowej o wymiarach 82x162x57x130 metrów;

Teren ochrony pośredniej w części wewnętrznej o zasięgu 65 m mieszczący się w strefie ochrony bezpośredniej. Teren zewnętrzny ochrony pośredniej obejmuje obszar o szerokości 1580 m na wysokości ujęcia rozciągający się około 670 m na północny wschód, od południa ograniczony Kanałem Kozienicko-Gniewoszowskim i linią kolejową (Dęblin-Radom);

- **Ochrona gruntów rolnych i leśnych** (ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych)
 - Grunty rolne o najwyższej przydatności rolniczej: gleby klas I - III. Zmiana przeznaczenia zwartego obszaru przekraczającego 0.5 ha wymaga uzyskania zgody Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w trybie sporządzenia planu miejscowego;
 - Grunty rolne o wysokiej przydatności rolniczej: gleby klasy IV. Zmiana przeznaczenia zwartego obszaru przekraczającego 1.0 ha wymaga uzyskania zgody Wojewody w trybie sporządzenia planu miejscowego;
 - Grunty rolne wytworzone z gleb pochodzenia organicznego: gleby torfowe i murszowe. Zmiana przeznaczenia tych gleb klasy V i VI wymaga uzyskania zgody w trybie sporządzenia planu miejscowego;
 - Grunty leśne stanowiące własność Skarbu Państwa: Zmiana przeznaczenia wymaga uzyskania zgody Ministra OŚZNiL w trybie sporządzenia planu miejscowego;
 - Pozostałe grunty leśne: Zmiana przeznaczenia wymaga uzyskania zgody Wojewody w trybie sporządzenia planu miejscowego;

2.4.2 Obszary i obiekty planowane do objęcia ochroną

- **Obszary cenne przyrodniczo** (ustawa o ochronie przyrody)
 - **Rezerwat przyrody** faunistyczny „Wyspy Kobylnickie” obejmujący 25 km odcinek rzeki Wisły poniżej Dębłina, położony na terenie dwóch województw: mazowieckiego i lubelskiego. Nieuregulowana rzeka jest ostoją wielu rzadkich i ginących ptaków. Występuje tu mozaika środowisk i ekosystemów prawie niezakłóconych działalnością człowieka. Całkowita powierzchnia rezerwatu wynosi 2525,24 ha, z czego w gminie Sieciechów 437,64 ha. Dla skutecznej ochrony wyznaczono otulinę rezerwatu, której powierzchnia na terenie gminy stanowi 32,23 ha;
 - **Nadwiślański Park Krajobrazowy** w granicach zdelimitowanego obszaru wodno-błotnego doliny rzeki Wisły. Środkowomazowiecki odcinek Środkowej Wisły (od Zawichostu do Płocka) posiada niespotykane w kraju, Europie Środkowej i Zachodniej unikatowe walory przyrodnicze. Odcinek ten posiada doskonałe warunki do pełnienia funkcji korytarza ekologicznego;
 - **Pomniki przyrody** - 3 obiekty: dęby szypułkowe w wieku 100-150 lat w Zajezerzu koło kościoła;
 - **Park wiejski**: pozostałości parku w Zajezerzu z cennym drzewostanem (klony, jawory);
 - **Teren zalewowy** - fragment łągu w Zajezerzu z pojedynczymi topolami w wieku ponad 100 lat;

3. STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA GMINY

3.1 Struktura funkcjonalno-przestrzenna

Obszar gminy Sieciechów cechuje w miarę czytelna i jednorodna struktura funkcjonalno-przestrzenna w której wyodrębnić można:

- ukształtowaną sieć osadniczą powiązaną systemami infrastruktury technicznej;
- tereny o dominacji elementów przyrodniczych tj. zasobów i charakterystycznych cech środowiska naturalnego;
- **Ukształtowana sieć osadnicza oraz systemy infrastruktury technicznej, w tym komunikacji**

Sieć osadnicza gminy to 16 jednostek sołeckich z dwoma wyróżniającymi się ogniwami osadniczymi zarówno pod względem wielkości zaludnienia jak i ukształtowania przestrzennego związanymi z tarasem zalewowym doliny Wisły.

Stanowią je:

- **Sieciechów** - centralnie położona miejscowość gminna funkcjonalnie związana z Opactwem (razem blisko 900 M) i pobenedyktyńskim zespołem architektonicznym o wielowiekowej historii. Sieciechów wyróżnia unikalny zabytkowy historyczny układ urbanistyczny „małego miasteczka” z zachowanymi czytelnymi elementami którymi są: zabudowa wokół bardzo wydłużonego rynku stanowiąca jednokondygnacyjne domy w układzie kalenicowym, pochodzące głównie z XIX i XX wieku z dziewiętnasto-wiecznym zachowaniem podziału parcel i rozplanowaniem zabudowy świadczącym o historycznej randze miejscowości. Powierzchnia rynku (1,4 ha) i jego wymiary (54m szerokości i 276 m długości) wyróżniają Sieciechów z innych małych dawnych miast polskich.
- **Zajezerze** - położona we wschodniej części największa miejscowość w gminie z liczbą mieszkańców przekraczającą 1000 osób, o wielofunkcyjnym charakterze z przewagą funkcji usługowo-produkcyjnych oraz miejskim charakterem rozplanowania zabudowy.

Układ ten jest w części równoważony przez zespół osadniczy Słowiki (Słowiki Nowe, Stare, Folwark) położony w zachodniej części gminy związany z terenami Puszczy Kozienickiej, z elementami usług użyteczności publicznej i wielkością zaludnienia bliską 700 osób.

Pozostałe jednostki osadnicze w przewadze o wielkości zaludnienia od 200 do 300 osób cechuje rolniczy charakter zabudowy i związane z obszarami rolniczej przestrzeni o bardzo wysokiej i wysokiej przydatności rolniczej.

W strukturze zagospodarowania gminy istotne są elementy infrastruktury technicznej o znaczeniu krajowym i wojewódzkim które stanowią:

- istniejące przesyłowe linie energetyczne wysokiego napięcia 400 kV Kozienice-Ostrowiec Świętokrzyski, Kozienice-Lublin oraz 220 kV Kozienice Lublin tworzące korytarz infrastrukturalny na obrzeżu Puszczy Kozienickiej wzdłuż zachodnich granic gminy;
- układ drogowo-kolejowy o znaczeniu krajowym i charakterze strategicznym prowadzący do przejścia przez Wisłę z obsługą komunikacyjną Dęblina (oraz obszary zabytkowych XIX wiecznych fortów stanowiących elementy systemu obronnego twierdzy Dęblin), który tworzą:
drogi krajowe relacji Kozienice- Nowe Słowiki; Nowe-Słowiki-Sieciechów; Sieciechów-Opactwo; Opactwo-Dęblin-Kock jako ciąg drogowy o znaczeniu krajowym wskazany w nowym układzie sieci komunikacyjnej kraju; drogi wojewódzkie relacji Nowe Słowiki-Bąkowiec; Bąkowiec-Opactwo; droga Nr 822-Wólka Wojcieszowska-rzeka Wisła-(Borowa) i odcinki prowadzące do stacji kolejowych w Zajezierzu i Bąkowcu.

Elementy infrastruktury na poziomie lokalnym to przede wszystkim: odcinki dróg powiatowych i gminnych obsługujących poszczególne jednostki osadnicze gminy; linie średniego napięcia i stacje transformatorowe zapewniające dostawę energii elektrycznej o właściwych parametrach; wodociągi zbiorcze w trzynastu sołectwach gminy; centrale automatyczne w Sieciechowie i Zajezierzu z pojemnością 800 NN, kabel światłowodowy Garbatka Letnisko-Sieciechów-Gniewoszów; gminne składowisko odpadów w Sieciechowie, oczyszczalnia ścieków w Zajezierzu z systemem dowożenia nieczystości. W obszarze gminy tylko jedna miejscowość wyposażona jest w gaz przewodowy.

Istniejące elementy stanowią „znaczący udział” w tworzeniu kompleksowego systemu infrastruktury technicznej gminy.

• **Przyrodnicze elementy struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy**

Kształtującymi strukturę gminy wyróżniającymi elementami środowiska przyrodniczego są przede wszystkim obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej o bardzo wysokiej przydatności dla rolnictwa położone pomiędzy Puszcza Kozienicką od zachodu, a rzeką Wisłą wraz z zdelimitowanym obszarem wodno-błotnym od północy i wschodu.

Taki układ związany jest z budową geomorfologiczną gminy, w której wyraźnie zaznacza się taras zalewowy układający się na wysokości 110-115 m npm obejmujący prawie cały obszar gminy (tereny zalewowe zagrożone „wodą stuletnią) oraz taras akumulacyjny położony na poziomie 117-125 m npm.

Tarasy oddzielone są wyraźną krawędzią morfologiczną o wysokości 2-3 m układającą się na obrzeżu lasów Puszczy Kozienickiej stanowiących zachodnie „obrzeże” gminy.

- Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Rolniczą przestrzeń gminy tworzy 4500 ha zajmując ponad 70 % powierzchni. Gminę wyróżniają jedne z najlepszych w subregionie radomskim warunki naturalne gleb. Blisko 90 % gruntów ornych i 70% użytków zielonych to obszary o bardzo wysokiej i wysokiej przydatności dla rolnictwa. Dominują grunty orne w środkowych i wschodnich obszarach gminy oraz użytki zielone związane z terenami starorzeczy, rejonem jeziora Czaple, Kanału Gniewoszowsko-Kozienickiego i doliną rzeki Łachy.

Znaczenie mają obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej stanowiące zwarte rejony kompleksów pszennych bardzo dobrych i dobrych (blisko połowa gruntów ornych gminy) oraz w zbliżonym udziale kompleksy żytnie bardzo dobry i dobry i zbożowo-pastewny mocny, występujące na przeważających obszarach gminy z wyjątkiem północno-zachodnich obrzeży gminy. W skali gminy stwarzają najdogodniejsze warunki do produkcji rolniczej z możliwością uprawy wszystkich wymagających roślin oraz warzyw i ten rodzaj gospodarowania winien być zachowany oraz utrwalany w przyszłości.

- Tereny cenne przyrodniczo

Szczególnie cenne w obszarze gminy tereny przyrodnicze tworzą dolina Wisły oraz niewielkie powierzchnie leśne stanowiące wschodni kraniec Puszczy Kozienickiej położone w zachodniej i części gminy.

Dolina Wisły na odcinku Sandomierz-Płock (w tym w obszarze gminy Sieciechów) spełnia kryteria zawarte w „Konwencji o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa”. W jej obrębie znajdują się tereny wodno-błotne mające szczególne znaczenie dla bytowania ptactwa wodnego, jak również utrzymania różnorodności genetycznej regionu i kraju ze względu na specyfikę występującej flory i fauny. Zdelimitowany obszar wodno-błotny doliny Wisły postulowany jest (przez środowiska naukowe) do objęcia ochroną prawną w formie Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego.

Najcenniejsze fragmenty naturalnego koryta Wisły planowane są do objęcia ochroną szczególną poprzez ustanowienie rezerwatu przyrody „Wyspy Kobylnickie” o charakterze ornitologicznym, o powierzchni całkowitej 2525,24 ha, z czego w obszarze gminy Sieciechów 437,64 ha. Teren międzywała pomiędzy korytem rzeki, a wałami przeciwpowodziowymi stanowiłby otulinę rezerwatu (w obszarze gminy 32,23 ha).

Lasy zajmujące niewielkie powierzchnie w zachodniej części gminy związane są z obszarami Puszczy Kozienickiej i w większości wchodzi w teren otuliny Kozienickiego Parku Krajobrazowego.

3.2 Polityka kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy

W kształtowaniu kierunków struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru gminy przyjęto jako podstawową zasadę prowadzenie racjonalnej gospodarki zasobami przestrzeni, w tym szczególnie cennymi elementami środowiska kulturowego i przyrodniczego, przy wykorzystaniu istniejących trendów i możliwości rozwojowych.

Oznacza to przyjęcie jako podstawowej funkcji gospodarczej rolniczego kierunku rozwoju gminy w oparciu o utrwaloną funkcję wysokointensywnego (i średniointensywnego) rolnictwa uwarunkowaną bardzo dobrymi warunkami naturalnymi gleb oraz zwiększanie usługowego i produkcyjnego otoczenia rolnictwa prowadzące do wielofunkcyjnego zagospodarowywania środkowych i wschodnich obszarów gminy.

Potencjalnym, uzupełniającym kierunkiem rozwoju może być w przyszłości funkcja turystyczno-wypoczynkowa (agroturystyka) uwarunkowana szczególnym położeniem gminy opartej na wschodzie i północy o Wisłę, a na zachodzie o rozległy kompleks lasów Puszczy Kozienickiej, w połączeniu z unikalnymi walorami środowiska kulturowego o randze krajowej.

W związku z powyższym w kierunkach rozwoju i zagospodarowania przestrzennego przyjmuje się:

- *Wzmacnianie funkcji usługowo-administracyjnej i turystyczno-krajoznawczej ośrodka gminnego Sieciechowa i związanego z nim w sposób historyczny i funkcjonalno-przestrzenny Opactwa poprzez dążenie do zachowania walorów unikalnego zabytkowego charakteru układu przestrzennego jego sukcesywnej modernizacji i rozwoju z uszanowaniem*

- Zachowanie i wzmacnianie wysokich walorów środowiska przyrodniczego poprzez zwiększanie lesistości głównie w północno-zachodniej części gminy (zalesianie gruntów o najmniejszej przydatności dla rolnictwa w oparciu o program zwiększania lesistości) ochronę zdelimitowanego obszaru wodno-błotnego doliny Wisły oraz zarządzanie terenów rekreacyjnych ogólnodostępnych w rejonie miejscowości nadwiślańskich;

Dla utrzymania i utrwalania ładu przestrzennego oraz prawidłowego rozwoju gminy wskazane zostały główne kierunki użytkowania terenów uwarunkowane istniejącym i planowanym zagospodarowaniem.

W strukturze funkcjonalno - przestrzennej gminy określono odpowiednio do predyspozycji:

- **Wielofunkcyjne obszary zabudowane i wskazane do zabudowy** (tereny usługowo-administracyjne, usługowo-mieszkaniowe, mieszkaniowo-usługowe i zabudowy zagrodowej, produkcyjno-usługowe, mieszkaniowo-letniskowe, turystyczno-wypoczynkowe) wraz z układem komunikacji i podstawowymi systemami infrastruktury technicznej, w tym obszary postulowane do objęcia strefami ochrony konserwatorskiej;
- **Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej** z terenami o potencjalnych możliwościach do prowadzenia wysokointensywnej oraz średniointensywnej produkcji rolniczej, w tym ekologicznej i integrowanej;
- **Obszary systemu przyrodniczego gminy** o znaczeniu międzynarodowym i krajowym, w tym tereny cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną oraz planowane do objęcia ochroną prawną;

4. KIERUNKI ROZWOJU PODSTAWOWYCH ELEMENTÓW STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

4.1 Kierunki rozwoju sieci osadniczej

4.1.1 Obsługa ludności i wiodące funkcje jednostek osadniczych

- **Podstawowe jednostki usługowo-administracyjnej obsługi ludności gminy**

- Ośrodki równoważenia rozwoju na poziomie ponadlokalnym

m. Warszawa - siedziba Urzędu Wojewódzkiego i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, w skład którego wchodzi między innymi jako jeden z 42 powiat kozienicki.

m. Radom - siedziba Delegatury Urzędu Wojewódzkiego i Delegatury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego dla obszaru subregionu radomskiego w obszarze którego położona jest gmina Sieciechów. Krajowy ośrodek rozwoju pełniący funkcję obsługi w zakresie usług określanych jako „wyższego rzędu” np. nauka (20 różnych kierunków kształcenia na studiach wyższych, w tym „agrobiznes”) oświaty (około 70 kierunków kształcenia na poziomie średnim, w tym liczne kierunki rolnicze) ochrona zdrowia (szpital specjalistyczny) kultura (teatr, muzea, w tym Muzeum Wsi Radomskiej), targi, giełdy (Radomska Giełda Rolna). Odległość około 40 km.

m. Kozienice - siedziba Starostwa Powiatowego i „powiatowej administracji zespolonej” z przestrzennym zasięgiem obsługi obejmującym gminę Sieciechów (odległość około 10 km);

- Ośrodki równoważenia rozwoju na poziomie lokalnym:

Sieciechów - miejscowość gminna z kilkunastowieczną historią osadnictwa i zabytkowym układem urbanistycznym: główny ośrodek administracyjno-usługowy i turystyczno-krajoznawczy z zainwestowaniem o charakterze usługowym obejmującym obiekty użyteczności publicznej z zakresu administracji samorządowej i „specjalnej”, oświaty z planowanym utworzeniem gimnazjum od września 1999 r., ochrony zdrowia, kultury i sportu oraz obiekty usługowe i usługowo-produkcyjne w sektorze prywatnym;

Zajezerze - ośrodek uzupełniający (równoważący) w zakresie usług użyteczności publicznej (oświata, w tym planowane oddziały gimnazjum od września 1999r., ochrona zdrowia, kultura, administracja specjalna) oraz silny w skali gminy ośrodek koncentracji podmiotów gospodarczych z dużym udziałem działalności handlowej i usługowo-produkcyjnej;

Sieciechów- w kierunkowym kształtowaniu sieci osadniczej gminy celowe jest utrwalanie i wzmacnianie wiodącej funkcji usługowej **miejsowości gminnej Sieciechów** jako głównego ośrodka usługowo-administracyjnego i turystyczno-krajoznawczego (kulturotwórczego) gminy.

Szczególne zwrócenia uwagi wymaga dbałość o zachowanie charakteru i klimatu unikalnego, historycznego układu przestrzennego Sieciechowa oraz związanego z nim historycznie i funkcjonalno-przestrzennie Opactwa, z niezwykle cennym pobenedytyńskim zespołem architektonicznym (kompleks klasztorny obejmuje kościół, pałace opacki i przeorski, kaplice, ogrody). Działania winny obejmować sukcesywne przekształcanie i uzupełnianie substancji usługowej i mieszkaniowej z dostosowywaniem nowej architektury do tradycji, otoczenia i krajobrazu w zgodności z postulatami konserwatorskimi z prowadzeniem polityki koncentracji zainwestowania usługowo-administracyjnego i usługowego oraz podmiotów gospodarczych o funkcji obsługi ludności, turystyki, agroturystyki i rolnictwa wokół rynku i kwartałów przylegających do Jez. Czaple.

Ośrodek uzupełniający Zajezerze to przede wszystkim prowadzenie polityki utrwalania i rozwijania produkcyjnego i usługowego otoczenia rolnictwa, w tym przetwórstwa rolno-spożywczego we wszystkich kierunkach, ze szczególnym uwzględnieniem przetwórstwa warzyw i owoców oraz mięsa i mleka. Zajezerze to także potencjalne tereny dla rozwoju funkcji turystyczno-wypoczynkowej uwarunkowane ekoturystycznym zagospodarowaniem doliny Wisły.

Charakter gminy Sieciechów z bardzo dobrymi warunkami naturalnymi gleb i rozwiniętym wysokointensywnym rolnictwem przesądza o wiodących funkcjach rolniczych pozostałych jednostek osadniczych. Zainwestowanie ich związane jest w przewadze z występowaniem budynków mieszkalnych oraz innych budynków i urządzeń wchodzących w skład gospodarstw rolnych i służących produkcji rolniczej jak również podmiotów (zakładów) usługowo-produkcyjnych związanych z obsługą ludności i rolnictwa funkcjonujących w sektorze prywatnym. Uzupełnienie zainwestowania usługowego o charakterze publicznym stanowią: PSP w Słowikach (nowy funkcjonalny obiekt z boiskiem sportowym) z planowanym oddziałem gimnazjum, strażnice OSP w Słowikach, Woli Klasztornej (z klubem kultury), Głuścu.

Walory przyrodnicze gminy położonej pomiędzy lasami Puszczy Kozienickiej, a rzeką Wisłą stanowią o możliwości rozwoju uzupełniającej funkcji turystyczno-wypoczynkowej w Sieciechowie (rejon jeziora Czaple), Zajezerzu, Łojach (tereny nad Wisłą), w Słowikach (budownictwo letniskowe).

4.1.2 Obszary zabudowane i wskazane do zabudowy oraz zagospodarowania turystyczno-wypoczynkowego

- **Obszary zabudowane i wskazane do zabudowy**

Wyróżnione w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy obszary zabudowane i wskazane do zabudowy związane z charakterem poszczególnych jednostek osadniczych to wielofunkcyjne obszary prowadzenia polityki koncentracji działalności inwestycyjnej obejmującej budowę, rozbudowę lub przebudowę (modernizację) obiektów budowlanych, w tym infrastruktury technicznej zarówno w sektorze publicznym jak i prywatnym.

Obszary zabudowane i wskazane do zabudowy to również tereny dla przeważającej działalności inwestycyjnej podejmowanej przez prywatnych inwestorów dla realizacji potrzeb mieszkaniowych, potrzeb wynikających z prowadzenia gospodarstwa rolnego lub działalności usługowej i usługowo-produkcyjnej różnych branż.

Rozwój gminy Sieciechów w perspektywie winien polegać głównie na podnoszeniu jakości istniejącego zagospodarowania i elementów planowanych. W mniejszym stopniu będzie to rozwój terytorialny związany z zajmowaniem nowych terenów pod zainwestowanie, co wiąże się z kształtującymi się od lat procesami demograficznymi (prognoza zaludnienia na dotychczasowym poziomie), jak również z procesami inwestycyjnymi. Tereny przeznaczone pod zabudowę w planie miejscowym gminy przyjęte w „studium” „jako uwarunkowanie prawne” i w niektórych przypadkach rozszerzone pokrywają w pełni kierunkowe zapotrzebowanie na różnego rodzaju inwestycje jakie mogą mieć miejsce w obszarze gminy. Wraz z postępującym naturalnym tempem wzrostu powierzchni obszarowej gospodarstw liczba gospodarstw maleje i będzie malała co najmniej o 1 % rocznie, a tym samym powstawanie tradycyjnych nowych zagród będzie raczej nieliczne.

Zainwestowywanie nowych terenów wiązać się będzie z powstawaniem urządzeń obsługi ludności oraz zabudowy mieszkaniowej „wielofunkcyjnej wsi” realizowanej przez mieszkańców gminy związanych z szeroko rozumianym otoczeniem rolnictwa.

Podnoszenie jakości zagospodarowania realizowane będzie w przewadze przez inwestorów prywatnych obejmując wymianę zamortyzowanych obiektów oraz wprowadzanie nowoczesnych technologicznie budynków i urządzeń wchodzących w skład gospodarstw rolnych służących produkcji rolniczej, przechowalnictwu i przetwórstwu rolno-spożywczemu oraz usług.

Dalszy rozwój zagospodarowania gminy podporządkowany winien być utrwalaniu struktury funkcjonalno-przestrzennej ze zwróceniem uwagi na rozwój gminnego ośrodka usługowego i turystyczno-krajoznawczego oraz ośrodka usługowo-produkcyjnego w Zajezierzu.

W gminie Sieciechów istotne znaczenie ma przekształcanie zabudowy w miejscowości gminnej oraz Opactwie z uwagi na szczególne unikalne walory zabytkowego układu przestrzennego Sieciechowa z postulowanymi strefami ochrony: ścisłej ochrony konserwatorskiej, pośredniej ochrony konserwatorskiej i ochrony krajobrazowej. Wynika stąd potrzeba uzgadniania ze służbami konserwatorskimi budowy, odbudowy, rozbudowy, nadbudowy i przebudowy obiektów prowadząca do wpasowywania nowoczesnej architektury (parterowy dom z mieszkalnym poddaszem uwzględniający tradycje historyczne z zastosowaniem tradycyjnych materiałów budowlanych drewna i cegły) we fragmenty istniejącej zabudowy z utrzymaniem właściwych proporcji, właściwego klimatu otoczenia i zachowania gradacji wysokości zabudowy;

(Szczegółowe postulaty służb konserwatorskich dotyczące zasad kształtowania, przekształcania i rehabilitacji zabytkowej zabudowy podane zostały w rozdziale „Kierunki ochrony środowiska kulturowego”).

Dla obszarów zabudowanych i wskazanych do zabudowy określone zostały wiodące funkcje oraz funkcje uzupełniające uwzględniające istniejące i planowane zainwestowanie. W prowadzonej polityce przestrzennego zagospodarowania należy dążyć do koncentrowania tych inwestycji w „obszarach wskazanych do zabudowy”.

Kategorie wielofunkcyjnych „obszarów zabudowanych i wskazanych do zabudowy” określone w „studium” obejmują:

- **Tereny usługowo-administracyjne-UA, w tym obiekty kultury wpisane do CRDKZ;**
- **Tereny usługowo-mieszkaniowe-UM, w tym oświaty, ochrony zdrowia, gospodarki komunalnej, obsługi komunikacji, zieleni, tereny cmentarzy;**
- **Tereny produkcyjno-usługowe- PU;**
- **Tereny mieszkaniowo-usługowe i zabudowy zagrodowej- MU, MR;**
- **Tereny mieszkaniowo-letniskowe i letniskowe-ML;**

W poszczególnych sołectwach gminy w zależności od funkcji i roli w układzie osadniczym występują określone kategorie przeznaczenia terenów o wiodących funkcjach. Są to:

SIECIECHÓW- gminny ośrodek usługowo-administracyjny

Tereny usługowo-administracyjne;

Tereny usługowo-mieszkaniowe, w tym oświaty, ochrony zdrowia;

Tereny produkcyjno-usługowe;

Tereny mieszkaniowo-usługowe, budownictwa jednorodzinnego i zabudowy zagrodowej;

Tereny mieszkaniowo-letniskowe i letniskowe;

ZAJEZIERZE - ośrodek uzupełniający

Tereny usługowo-administracyjne;
Tereny usługowo-mieszkaniowe, w tym oświaty, ochrony zdrowia;
Tereny produkcyjno-usługowe;
Tereny mieszkaniowo-usługowe, budownictwa wielorodzinnego, jednorodzinne i zabudowy zagrodowej;

GLUSIEC

Tereny mieszkaniowo-usługowe i zabudowy zagrodowej;
Tereny usługowo-administracyjne: obiekt zabytkowego fortu wpisany do Centralnego Rejestru Decyzji Konserwatora Zabytków;

KĘPICE

Tereny usługowo-mieszkaniowe;
Tereny mieszkaniowo-usługowe i zabudowy zagrodowej;

ŁOJE

Tereny mieszkaniowo-usługowe i zabudowy zagrodowej;

MOZOLICE DUŻE

Tereny usługowo-mieszkaniowe;
Tereny mieszkaniowo-usługowe i zabudowy zagrodowej;
Tereny mieszkaniowo-letniskowe i letniskowe;

MOZOLICE MAŁE

Tereny usługowo-mieszkaniowe;
Tereny mieszkaniowo-usługowe i zabudowy zagrodowej;

NAGÓRNIK

Tereny mieszkaniowo-usługowe i zabudowy zagrodowej;
Tereny usługowo-mieszkaniowe;
Tereny usługowo-administracyjne: obiekt zabytkowego fortu wpisany do Centralnego Rejestru Decyzji Konserwatora Zabytków;

NOWE SŁOWIKI

Tereny usługowo-mieszkaniowe;
Tereny mieszkaniowo-usługowe i zabudowy zagrodowej;
Tereny mieszkaniowo-letniskowe i letniskowe;

SŁOWIKI FOLWARK

Tereny usługowo-mieszkaniowe, w tym oświaty;
Tereny mieszkaniowo-usługowe i zabudowy zagrodowej;

STARE SŁOWIKI

Tereny usługowo-mieszkaniowe;
Tereny mieszkaniowo-usługowe i zabudowy zagrodowej;
Tereny mieszkaniowo-letniskowe i letniskowe;

OPACTWO

Tereny usługowo-administracyjne: obiekty kultury wpisane do Centralnego Rejestru Decyzji Konserwatora Zabytków ;
Tereny mieszkaniowo-usługowe i zabudowy zagrodowej;

WOLA KLASZTORNA

Tereny usługowo-mieszkaniowe;
Tereny mieszkaniowo-usługowe i zabudowy zagrodowej;

WÓLKA WOJCIESZKOWSKA

Tereny mieszkaniowo-usługowe i zabudowy zagrodowej;

WYSTĘP

Tereny mieszkaniowo-usługowe i zabudowy zagrodowej;

ZBYCZYN

Tereny mieszkaniowo-usługowe i zabudowy zagrodowej;

Tereny usługowo-administracyjne i usługowo-mieszkaniowe to przede wszystkim obszary wskazane do prowadzenia działalności inwestycyjnej obejmującej wymianę, budowę, rozbudowę, przebudowę, renowację (w tym z uwzględnieniem postulatów konserwatorskich w Sieciechowie i Opactwie) obiektów dla realizacji celów publicznych oraz funkcji obsługi ludności, między innymi z zakresu administracji samorządowej i specjalnej, ochrony zdrowia, oświaty, kultury, gospodarki komunalnej w dostosowaniu do zaistniałych potrzeb. Funkcja uzupełniająca - mieszkaniowa. **Postulowane zadania z zakresu celów publicznych** to między innymi: zabezpieczenie bazy materialnej (obiektów) dla publicznych placówek oświaty i wychowania, w tym funkcjonowania gimnazjum we wprowadzanej od września 1999 roku reformie oświaty z planowanym utworzeniem gimnazjum w Sieciechowie wraz z oddziałami w Zajezierzu i Słowikach; utrzymywanie standardów technicznych i funkcjonalnych obiektów z zakresu ochrony zdrowia; kultury (biblioteka, świetlice, ewentualne utworzenie gminnego ośrodka kultury); administracji samorządowej i specjalnej; urządzanie ogólnodostępnych terenów sportowo-wypoczynkowych i wypoczynkowych; inne zadania publiczne „pojawiące się” w procesie rozwoju społeczno-gospodarczego gminy; tworzenie gminnego zasobu gruntów pod kątem realizacji inwestycji „celu publicznego” ;

Tereny produkcyjno-usługowe to przede wszystkim obszary adaptacji i lokalizacji obiektów z usługowego i produkcyjnego otoczenia rolnictwa dla różnorodnej działalności usługowej, produkcyjnej i przetwórczej, w tym we wszystkich kierunkach przetwórstwa rolno-spożywczego. Uzupełnienie zabudowy usługowej oraz usługowo-produkcyjnej stanowić może zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa.

Tereny mieszkaniowo-usługowe i zabudowy zagrodowej to określone we wszystkich sołectwach obszary dla działalności inwestycyjnej podejmowanej w przewadze w sektorze prywatnym dla zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych, potrzeb wynikających z prowadzenia gospodarstwa rolnego oraz (lub) działalności usługowej i usługowo-produkcyjnej, w tym agroturystyki.

Tereny mieszkaniowo-letniskowe i letniskowe to wskazane w rejonach o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych obszary dla zainwestowania i lokalizowania obiektów (budynków) o charakterze mieszkaniowo-letniskowym i letniskowym oraz adaptacji istniejącego zainwestowania na cele wypoczynkowe;

• **Rejony wskazane do zagospodarowania turystyczno-wypoczynkowego**

Walory środowiska kulturowego i przyrodniczego wynikające z położenia gminy w obszarze między Puszcą Kozienicką a rzeką Wisłą, warunkujące rozwój funkcji wypoczynkowej przesądziły o wyróżnieniu w strukturze funkcjonalno-przestrzennej rejonów zagospodarowania turystyczno-wypoczynkowego.

Są to:

Tereny sportowo-wypoczynkowe - wskazane w Sieciechowie i Mozolicach (rejon jez. Czaple w Sieciechowie i jez. Mozolickiego w Mozolicach). W polityce przestrzennego kształtowania tych terenów należy dążyć do wyposażania ich w urządzenia sportowo-wypoczynkowe ogólnodostępne (boiska sportowe, pola golfowe, pola biwakowe, ścieżki zdrowia, ścieżki rowerowe, place zabaw, gastronomia sezonowa itp.) w powiązaniu z zielenią niską. Nie wskazana jest zabudowa trwałymi obiektami kubaturowymi.

Tereny wypoczynkowe nie wskazane do zainwestowania określone na bezpośrednich obrzeżach jezior Czaple i Mozolickiego oraz „nad Wisłą” w rejonie Zajeziersza z możliwością lokalizacji przystani rzecznej w Zajezierszu. Są to tereny do wykorzystywania jako plaże, tereny spacerowe, ścieżki rowerowe, place zabaw, tereny wędkarskie itp.

4.2 Kierunki rozwoju i zadania w zakresie komunikacji oraz infrastruktury technicznej

4.2.1 Kierunki rozwoju komunikacji oraz zadania dla realizacji ponadlokalnych i lokalnych celów publicznych

Reforma w zarządzaniu drogami publicznymi wprowadzona z dniem 1 stycznia 1999 roku wprowadziła podział dróg w kraju w dostosowaniu do nowego podziału administracyjnego - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 roku (Dz.U.Nr 160, poz.1071) .

Zasady administrowania drogami publicznymi obejmujące zarządzanie, finansowanie budowy, modernizacji i utrzymywania dróg określone zostały dla poszczególnych kategorii odpowiednio: drogi krajowe - Ministerstwo Transportu i Gospodarki Morskiej za pośrednictwem Generalnej Dyrekcji Dróg Publicznych; drogi wojewódzkie - Samorząd Województwa; drogi powiatowe - Samorząd Powiatu; drogi gminne - Samorząd Gminy.

W nowym wykazie dróg znalazły się drogi krajowe i wojewódzkie przechodzące przez obszar gminy Sieciechów z uwagi na ich charakter strategiczny i obronny (prowadzące do przejścia przez Wisłę, połączenia drogowo-kolejowe, obsługa komunikacyjna Dębina).

Podstawowy układ gminy drogowo-kolejowy tworzą:

- **Układ kolejowy**
 - Linia kolejowa I rzędna Radom-Dęblin, zelektryfikowana, dwutorowa przechodząca przez południowo-środkowe obszary gminy ze stacją kolejową w Zajezierzu i proponowaną w rejonie Sieciechowa;
 - Linie kolejowe II rzędne: Bąkowiec-Kozienice-Świerże Górne;
- **Układ drogowy** (numery dróg krajowych i wojewódzkich podano według Rozporządzenia 1071 RM-Dz.U.Nr 160)
 - **Drogi krajowe**
 - Nr 738 Kozienice-Nowe Słowiki;
 - Nr 34 523 Nowe Słowiki-Sieciechów;
 - Nr 34 527 Sieciechów-Opactwo;
 - Nr 822 Opactwo-Dęblin-Moszczanka-Kock;
 - **Drogi wojewódzkie**
 - Nr 738 Nowe Słowiki-Bąkowiec-Góra Puławska-(droga Nr 44);
 - Nr 822 Bąkowiec-Opactwo;
 - Nr 1646 Stacja kolejowa Zajezierze-droga 822;
 - Nr 1647 Stacja kolejowa Bąkowiec- droga 738;
 - Nr 1069 droga 822-Wólka Wojcieszkowska-rzeka Wisła-Borowa-droga Nr 801;

- **Drogi powiatowe:**

Nr 34 522 Brzeźnica - Mozolice Duże;

Nr 34 523 Sieciechów-Wola Klasztorna;

Nr 34 524 Sieciechów-Łoje;

Nr 34 525 Opactwo - Posiołek;

Nr 34 526 Głusiec-Zbyczyn;

Nr 34 527 Sieciechów (Opactwo)-Wola Wojcieszowska;

Nr 34 528 Wola Klasztorna-Oleksów;

Nr 34 529 Zajezerze-Gniewoszków;

Nr 34 599 PKP Bąkowiec-Sieciechów;

Długość dróg powiatowych w obszarze gminy wynosi 21,197 km, w tym utwardzonych 20,074 km.

- **Drogi gminne**

Uzupełnienie podstawowego układu komunikacyjnego stanowią drogi gminne.

Zgodnie z uchwałą Nr XXI/154/87 WRN w Radomiu z dnia 17 lipca 1987 roku, załącznik Nr 52, sieć dróg gminnych w obszarze gminy Sieciechów tworzy 14 odcinków oznaczonych numerami od 001 do 014 z ogólną długością 26,64 km, w tym dróg gminnych utwardzonych - 3,87 km.

Dla usystematyzowania dróg gminnych w celu zapewnienia obsługi obszarów zabudowanych i wskazanych do zabudowy oraz prawidłowych połączeń między nimi postuluje się przyjęcie sieci dróg gminnych w sposób następujący:

Nr 34 54 001 Kępice-Zbyczyn (dalej planowana droga powiatowa do DP 34 526);

Nr 34 54 002 Kępice - Przewóz (od DP 34 525);

Nr 34 54 003 od DP 34 525 do DK 822 (wokół fortu Nagórnik);

Nr 34 54 004 (Brzeźnica) - granica gminy - do DK 34 523 (Mozolice Duże);

Nr 34 54 005 Słowiki Nowe- od DW 738 wzdłuż granicy gminy do drogi DG 34 54 013;

Nr 34 54 006 od DP 34 526-do DG 34 54 014 (kierunek Gorczaków - Występ);

Nr 34 54 007 od DG 34 54 003 -Występ-Głusiec-do DP 34 526;

Nr 34 54 008 Występ-Zajezerze (do DK 822)-przerwa-od DP 34 527 Wólka Wojcieszowska - granica gminy;

Nr 34 54 009 droga przez wieś Mozolice Małe od DP 34 522;

Nr 34 54 010 od DK 34 523 przez pola do DW 738;

Nr 34 54 011 Mozolice Duże (od DK 34 523) - wał wiślany;

Nr 34 54 012 Nagórnik (od DP 34 527) - granica gminy - (Zalesie);

Nr 34 54 013 Stare Słowiki (od DK 738) - Leśna Rzeka-granica gminy;

Nr 34 54 014 Zajezerze (od DK 822) - Głusiec (do DP 34 526);

Nr 34 54 015 Zajezerze (od DK 822 do cmentarza);
Nr 34 54 016 Zajezerze (od DG 34 54 008 do DG 34 54 015);
Nr 34 54 017 A i B Zajezerze (ulice w osiedlu od DW 1646);
Nr 34 54 018 Sieciechów (droga do stacji uzdatniania wody);
Nr 34 54 019 Sieciechów (ul. Paryż);

Podstawowy istniejący układ drogowo-kolejowy gminy jest dobrze rozwinięty i zapewnia podstawowe powiązania zewnętrzne z ośrodkami ponadlokalnymi i krajowymi.

Nowym elementem kierunkowym jest planowane przejście przez Wisłę w ciągu ustanowionej nowej drogi wojewódzkiej Nr 1069 prowadzącej od drogi krajowej Nr 822 przez Wólkę Wojcieszowską z przejściem przez Wisłę poniżej Zajezerza do drogi powiatowej 801 Warszawa-Puławy (Rozporządzenie RM Nr - Dz.U.Nr 160 poz.1071).

W tej sytuacji nie znajduje uzasadnienia rezerwowanie terenu w obszarze gminy Sieciechów powyżej Zajezerza dla określonej jako „daleka perspektywa” planowanej trasy mostowej w rejonie Stężycy-Głusiec (gm.Stężycy woj. lubelskie), wobec braku rozstrzygnięć nawet w sferze koncepcji co do sposobu i czasu realizacji. Projektowana trasa mostowa wskazywana jest w opracowaniach planistycznych dla gminy Stężycy jako „niedookreślone bliżej odejście” przez Wisłę (w kierunku obszarów gminy Sieciechów), w rejonie Stężycy od drogi wojewódzkiej Nr 801 Warszawa Puławy.

W nawiązaniu do wykazu dróg krajowych i wojewódzkich określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 roku (Dz.U. Nr.160, poz. 1071) oraz po przeanalizowaniu układu lokalnego celowe wydaje się kierunkowe przeanalizowanie zmian obejmujących wnioski:

- **przeprowadzenie korekty** drogi krajowej na odcinku przechodzącym przez miejscowość gminną Sieciechów. Korekta winna dotyczyć obejścia miejscowości Sieciechów dla zachowania historycznego zabytkowego układu przestrzennego. Układ urbanistyczny planowany jest do objęcia ochroną prawną jako obszar ścisłej ochrony konserwatorskiej i pośredniej ochrony konserwatorskiej wraz ze strefą ochrony krajobrazowej. Ewentualna realizacja obwodnicy prowadziłyby w konsekwencji do zmiany rangi (obniżenia) odcinków dróg: DK 34 523 przechodzącej przez miejscowość gminną Sieciechów; DK 34 527; DK 822;
- **przedłużenie ciągu drogi** wojewódzkiej Nr 1047 w korytarzu infrastruktury technicznej linii kolejowej Radom-Dęblin, aż do połączenia z drogą krajową Nr 822 poprzez podniesienie rangi drogi powiatowej nr 34 599 oraz realizację dalszego brakującego odcinka wzdłuż torów w randze ponadlokalnej;
- **docelowe obniżenie rangi** drogi DW 822 na odcinku od torów kolejowych do obecnej DK 822/DK34 527;

oraz w układzie dróg lokalnych:

- podniesienie rangi dróg gminnych: DG 34 54 001 do rangi drogi powiatowej; DG 34 54 003 do rangi drogi powiatowej na odcinku DK 34 527/DK822-DP 34 525;
- ustanowienie nowych odcinków dróg gminnych w obszarach istniejącego i planowanego zainwestowania według przedstawionego wyżej projektu;

Zadania w zakresie komunikacji wynikają więc z potrzeby poprawy bezpieczeństwa ruchu i ochrony zabytkowego układu przestrzennego Sieciechowa oraz podniesienia standardów obsługi poszczególnych obszarów funkcjonalnych, w tym wskazanych do zainwestowania.

Celowe jest rozważenie możliwości zaistnienia komunikacji rowerowej (oznakowanie ciągów po istniejącym układzie drogowym lub wydzielenie samodzielnych ciągów rowerowych, tam gdzie jest to możliwe) z uwagi na turystyczno-krajoznawczy charakter gminy. Zadania obejmują więc:

Zadania planowane:

o charakterze ponadlokalnym

- **Modernizacja dróg krajowych** w obszarze gminy układających się w jeden ciąg drogowy do przejścia przez Wisłę z ewentualną korektą (obejściem) w obszarze zabytkowego układu urbanistycznego Sieciechowa obejmującego odcinki tras:
Nr 738 Kozienice-Nowe Słowiki;
Nr 34 523 Nowe Słowiki-Sieciechów;
Nr 34 527 Sieciechów -Opactwo;
- **Modernizacja dróg wojewódzkich** w obszarze gminy, a w szczególności:
Nr 1069- droga 822: Wólka Wojcieszowska-rzeka Wisła -(Borowa-droga Nr 801) z planowaną przeprawą mostową na rzece Wiśle;
Nr 822 Bąkowiec-Opactwo;
1047 stacja kolejowa - Bąkowiec-droga 738 z ewentualnym jej przedłużeniem wzdłuż torów aż do połączenia z drogą krajową Nr 822;
1646 stacja kolejowa Zajezerze-droga Nr 822;
- **Modernizacja dróg powiatowych** w obszarze gminy, a w szczególności:
Nr 34 599 relacji PKP Bąkowiec-Sieciechów z ewentualnym podniesieniem jej rangi i przedłużeniem wzdłuż torów do połączenia z drogą krajową Nr 822;
poprawa stanu technicznego nawierzchni i sukcesywne zwiększanie parametrów technicznych jezdni między innymi odcinków dróg relacji:
Opactwo-Wola Wojcieszowska (Nr 34 527); Opactwo-Posiołek (Nr 34 525) z ewentualnym przedłużeniem do drogi krajowej Nr 822; Głusiec-Zbuczyn (Nr 34 526);

Zadania planowane o charakterze lokalnym

- Sukcesywne utwardzanie dróg gminnych:
w pierwszej kolejności celowe jest utwardzanie nawierzchni dróg obsługujących obszary zabudowane i wskazane do zabudowy i połączenia ich z podstawowym układem komunikacyjnym.
- Ustanawianie nowych odcinków dróg gminnych dla prawidłowej obsługi między innymi: obszarów zabudowanych i wskazanych do zabudowy (np. w Zajezerzu); terenów o funkcji turystyczno-wypoczynkowej; urządzeń gospodarki komunalnej np. droga do stacji wodociągowej;

Zalecane parametry techniczne lokalizowania zabudowy

Zamierzone inwestycje drogowe powinny być realizowane w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy.

Zmiany w ustawie o drogach publicznych (Dziennik ustaw Nr 106 z 17 sierpnia 1998 roku) określają, w artykule 43, sytuowanie „**obiektów budowlanych**” mierzone od zewnętrznej krawędzi jezdni w minimalnych wielkościach:

- **Drogi ogólnodostępne krajowe:**
10 m - na terenie zabudowy miast i wsi; 25 m - poza terenem zabudowy;
- **Drogi ogólnodostępne wojewódzkie i powiatowe**
8 m -na terenie zabudowy miast i wsi; 20m - poza terenem zabudowy;
- **Drogi ogólnodostępne gminne**
6 m - na terenie zabudowy miast i wsi; 15 m - poza terenem zabudowy;

Projekt załącznika do ustawy o drogach publicznych określa lokalizowanie **zabudowy mieszkaniowej** od poszczególnych kategorii dróg (mierzone od krawędzi jezdni) następująco:

- **Drogi krajowe:**
70 m - zabudowa wielokondygnacyjna; 50 m - zabudowa jednorodzinna;
- **Drogi wojewódzkie i powiatowe:**
40 m - zabudowa wielokondygnacyjna; 30 m - zabudowa jednokondygnacyjna;
- **Drogi gminne:**
20m -zabudowa wielokondygnacyjna; 15 m - zabudowa jednokondygnacyjna;

Zalecane parametry techniczne układu komunikacyjnego
(Rozporządzenie MTiGM z 2 marca 1999r -Dz.U.Nr 43 z dnia 14 maja 1999 roku):

- droga krajowa - rezerwa terenu około 25 m, szerokość pasa drogowego (1 x 7 m);
- droga wojewódzka - rezerwa terenu około 20 m (1 x 6,0 - 7,0 m);
- droga powiatowa - rezerwa terenu około 15,0 m (1 x 6,0m);
- droga gminna - rezerwa terenu około 15,0m (1 x 5,0 m min.):

4.2.2 Kierunki rozwoju podstawowych systemów infrastruktury technicznej oraz zadania dla realizacji celów publicznych

- **Telekomunikacja**

Istniejące systemy łączności w gminie stanowią:

- Centrale automatyczne w Sieciechowie o pojemności 352 NN i Zajezierzu o pojemności 400 NN oraz aparaty publiczne w Sieciechowie i Zajezierzu; Centrala automatyczna w Brzeźnicy (gmina Kozienice) z obsługą północnej części gminy Sieciechów;
- Sieć telefoniczna (napowietrzna i kablowa - kabel światłowodowy relacji Garbatka Letnisko-Sieciechów-Gniewoszków) doprowadzona do każdego sołectwa.

Systemy łączności zostały rozbudowane w 1998 roku (automatyzacja central w Sieciechowie i Zajezierzu i zwiększenie ich pojemności, aparaty publiczne, kable światłowodowe) co wiąże się tworzeniem warunków dla poprawy jakości i ilości usług telekomunikacyjnych;

Bieżące zadania obejmują:

Zadania planowane

- Sukcesywna rozbudowa rozdzielczej sieci telefonicznej;

- **Elektroenergetyka**

Linie energetyczne przesyłowe i źródła zasilania obszaru gminy w energię elektryczną w obszarze gminy:

- Linia 400 kV relacji Kozienice - Ostrowiec Świętokrzyski;
- Linia 400 kV relacji Kozienice - Lublin;
- Linia 220 kV relacji Kozienice - Lublin;
- Stacje transformatorowe 15/0.4 kV pokrywające zapotrzebowanie mocy odbiorców bytowo-komunalnych i obiektów usługowych (w każdym sołectwie jest trzy lub cztery stacje transformatorowe w zależności od ilości mocy zainstalowanej na terenie wsi);
- Linie napowietrzne średniego napięcia wraz ze stacjami SN/n.n i linie niskiego napięcia doprowadzające energię do wszystkich gospodarstw domowych i odbiorców;

Na obszarze gminy zapewniona jest dostawa energii o właściwych parametrach. Prognozy wzrostu szacowane są na około 20 %. Wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną lub potrzeba nowych odcinków sieci zaspakajany będzie na określonych warunkach przez administratora sieci (Rejonowy Zakład Energetyczny Kozienice).

Planowane inwestycje dla poprawy warunków napięciowych i poprawy pewności zasilania obejmują między innymi:

Zadania planowane

- Projektowana budowa linii 110 kV relacji Kozienice-Zwoleń i zasilenie z niej GPZ Wola Klasztorna lub zastosowanie urządzenia do regulacji napięcia SN/SN w WRS Wola Klasztorna.
- Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowościach Słowiki Folwark, Słowiki Nowe, Opactwo, Występ, Sieciechów, Zalesie, Wola Klasztorna. Zakres modernizacji obejmuje: dobudowę stacji transformatorowych, wymianę przewodów w linii niskiego napięcia na izolowane oraz przebudowę przyłączy z wyniesieniem układów pomiarowych na zewnątrz budynków;

Strefy ochronne

Linie 15 kV i 30 kV

- **5m** - minimalna odległość pozioma budynków od osi linii napowietrznych (PN-75/E-05100);

Linia 400 i 220 kV

- **32,5 m wynikowa strefa ochronna:** jest to odległość budynków wysokich bez balkonów i tarasów od osi linii. Budynki z tarasami i balkonami należy lokalizować w taki sposób, by odległość pozioma przewodu roboczego od krawędzi balkonu lub tarasu nie była mniejsza niż 33 m (43,3 m od osi linii). Ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym są powodowane m.in. wpływem pola magnetycznego, zakłóceniami odbioru radiowego i telewizyjnego, generowaniem szumów akustycznych, oddziaływaniem na linie teletechniczne. Zarządzenie Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 28 stycznia 1985 r - MP Nr 3/85).

Strefa bezpieczeństwa

- **18.65 m w obie strony od osi linii** dla słupów przelotowych oraz 17.7 m od osi linii dla słupów podporowych dla budynków wznoszonych (Rozporządzenie Nr 93 MBiPMB w sprawie BHP przy wykonywaniu robót -Dz.U.Nr 13/72).

Nadzór nad liniami wysokiego napięcia (linie przesyłowa 400 i 220 kV) prowadzi Rejon Najwyższych Napięć w Radomiu

• Zaopatrzenie w ciepło

Podstawowe źródła zaopatrzenia w ciepło gminie stanowią:

- indywidualne źródła ciepła (piece, piece c.o) oparte na paliwie węglowym obejmujące ponad 90 % gospodarstw domowych;
- kotłownie lokalne w obiektach użyteczności publicznej (Sieciechów: Urząd Gminy-19 kW, G.O.K.-42 kW, ośrodek zdrowia-100 kW, stacja wodociągów-69 kW; Zajezerze: szkoła podstawowa-156 kW, blok mieszkalny-107 kW, Przetwórnia owocowa-warz.- 2658 kW, blok mieszkalny-74 kW);

W zaopatrzeniu w ciepło w obszarach rozwoju jednostek osadniczych należy dążyć do eliminowania w ogrzewaniu paliw węglowych i węglopochodnych na rzecz oleju opałowego, energii elektrycznej czy w przyszłości gazu przewodowego.

Zadania planowane o charakterze lokalnym

- Opracowanie projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło (realizacja ustawy Prawo energetyczne - Dz.U. Nr 54 poz. 348 z dnia 4 czerwca 1997 r.);
- Sukcesywna modernizacja, przede wszystkim w obiektach użyteczności publicznych istniejących źródeł ciepła z eliminowaniem paliw węglowych i węglopochodnych;

• Zaopatrzenie w gaz

Sieć dystrybucyjna średnioprężna gazu przewodowego doprowadzona jest z obszaru sąsiedniej gminy Kozienice do jednej miejscowości w gminie Sieciechów - Mozolice Małe (22 gospodarstwa domowe) od strony wsi Staszów. Dla celów bytowych popularne jest korzystanie z gazu bezprzewodowego.

Dla określenia zakresu rozbudowy i modernizacji wysokociśnieniowego układu przesyłowego gazu opracowane zostało (na zlecenie Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa) „Studium programowe rozwoju gazyfikacji województwa radomskiego” (marzec 1998 rok).

Możliwe są dwa kierunki zasilania obszaru gminy w gaz ziemny przewodowy, a mianowicie:

- zasilanie w gaz ziemny z istniejącego (przebudowanego) głównego dla subregionu radomskiego układu przesyłowego „Lubienia-Sękocin”, co dla gminy Sieciechów oznacza zasilanie od strony istniejącego gazociągu wysokoprężnego relacji Radom-Pionki-Kozienice (wariant rekomendowany jako realny);
- zasilanie w gaz ziemny z planowanego do budowy, w okresie 2001-2005 układu przesyłowego Wronów-Radom, do którego między innymi podłączona byłaby gmina Sieciechów z zasilaniem ze stacji redukcyjno-pomiarowej planowanej w Gniewoszowie (wariant bardzo kosztowny z uwagi na „przejście” przez Wisłę”);

Zadania planowane

- Opracowanie koncepcji programowej zaopatrzenia gminy w gaz przewodowy;
- Realizacja sieci dystrybucyjnej niskiego ciśnienia w obszarze gminy;

- **Gospodarka wodna**

Zaopatrzenie w wodę

Stopień zwodociągowania gminy wynosi 76,4 %. Spośród 63 km projektowanej sieci wodociągowej, zrealizowano 48 km, podłączono 637 mieszkań na 1300. Wodociągów nie posiadają miejscowości Głusiec, Mozolice Duże, Mozolice Małe, Słowiki Stare, Słowiki Nowe i Słowiki Folwark.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę jest ujęcie gminne w Sieciechowie o wydajności 187 m³/h, posiadające 30 % rezerwę na okres perspektywy. Ujęcie posiada wyznaczoną strefę ochrony sanitarnej. Na terenie gminy występują ujęcia zakładowe w Zajezierzu, Sieciechowie i Mozolicach.

Docelowe działania w zakresie zaopatrzenia w wodę dotyczą przede wszystkim planowanej rozbudowy sieci zgodnie z opracowaną koncepcją.

Zadania planowane

- Kontynuacja budowy wodociągów w kolejności: Głusiec - 1999 rok, Mozolice Duże i Mozolice Małe - 2000 rok, Słowiki Stare, Słowiki Nowe i Słowiki Folwark - po 2000 roku;
- Utworzenie zakładu gospodarki komunalnej zajmującego się realizacją systemu wodociągowego, bieżącą konserwacją urządzeń, opomiarowaniem itp.;

Retencja wód

Istniejące warunki retencyjne gminy, retencja sztuczna, to przede wszystkim:

- tendencje do stałego zawodnienia tarasu zalewowego Wisły (obszar prawie całej gminy) związanego ze stanem wód w rzece i jej dopływach;
- bardzo korzystne naturalne własności gleb użytków rolnych z punktu widzenia zasobności w wodę: 70 % gleb o relatywnie optymalnej ilości wody;
- sieć hydrograficzna zajmująca 10 % powierzchni gminy (liczne tereny podmokłe, starorzecza, gęsta sieć rowów melioracyjnych);
- występowanie siedmiu zbiorników małej retencji o powierzchni 0,65 ha i pojemności 6,13 tys. m³, w średnim stanie technicznym;
- bardzo niska lesistość gminy wynosząca 6,8 %;

Podstawowymi kierunkami działań w zakresie retencji jest utrzymanie, ewentualnie niewielka poprawa warunków retencyjnych na terenie gminy.

Zadania planowane

- Budowa bądź modernizacja urządzeń piętrzących głównie na Kanale Gniewoszowsko-Kozienickim;
- Konserwacja istniejących zbiorników wodnych małej retencji;
- Zwiększanie powierzchni leśnej, szczególnie w południowo-wschodniej części gminy;
- Opracowanie programu zadrzewień uwzględniającego naturalne predyspozycje terenu oraz jego realizacja celem zrekompensowania niskiej lesistości;

Melioracje podstawowe i szczegółowe

Warunki wodne gleb i stan melioracji w obszarze gminy, to przede wszystkim:

- duży udział (70 %) gleb o optymalnych stosunkach wodnych i ponad 20 % udział gleb o nadmiarze wody;
- potrzeby melioracyjne w zakresie melioracji szczegółowych zaspokojone są w 74 %;
- odwodniono grunty orne, łąki i pastwiska: tereny przygraniczne z gminami Gniewoszków i Garbatka Letnisko, okolice Sieciechowa, Opactwa i Zajezerza;
- łąki Biele i las Biele posiadają zachwiane stosunki wodne;
- w zakresie melioracji podstawowych, uregulowano wszystkie rzeki i część starorzeczy, wybudowano ponad 12,5 km wałów przeciwpowodziowych;

Podstawowe kierunki działań w zakresie melioracji to przede wszystkim **likwidacja zagrożenia powodziowego** oraz poprawa stosunków wodnych gleb.

Zadania planowane

- **Likwidacja stopni zagrożenia bezpieczeństwa wału od Głuśca do Przewozu i w Łojach oraz uzupełnienia brakujących odcinków wałów przeciwpowodziowych;**
- Poprawa stosunków wodnych na terenie lasu Biele i łąk Biele;

- Działania techniczne w zakresie funkcjonowania urządzeń hydrotechnicznych, bieżąca konserwacja;
- Wdrażanie zasad proekologicznej strategii zagospodarowania Wisły (Kołodziejcki i inni - 1993 rok) i wprowadzanie ich do dotychczasowych założeń techniczno-ekonomicznych regulacji Wisły;

• **Gospodarka ściekowa**

Gmina nie posiada zorganizowanego systemu kanalizacji ściekowej. Istniejąca zakładowa oczyszczalnia ścieków w Zajezierzu o przepustowości 400 m³/d przyjmuje na punkt zlewny ścieki komunalne z terenu gminy.

Przy zaawansowanej budowie sieci wodociągowej i dużej „wrażliwości” środowiska (płytko zalegające wody podziemne, prawie cały obszar gminy to tarasy zalewowe) konieczne jest szybkie uporządkowanie systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków.

Zadania planowane

- Opracowanie koncepcji systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków uwzględniającej m.in.: istniejącą i projektowaną sieć wodociągową; istniejącą oczyszczalnię zakładową w Zajezierzu; potrzebę objęcia systemem odprowadzenia ścieków miejscowości Sieciechów i Zajezierze; szczególne warunki środowiska przyrodniczego;
- Sukcesywna budowa systemów współdziałania gospodarki wodnej i ściekowej, w tym obiektów gospodarki komunalnej w Sieciechowie i Zajezierzu;

• **Gospodarka odpadami**

Istniejący system gospodarki odpadami stałymi to:

- gminne wysypisko odpadów w Sieciechowie nieposiadające zabezpieczeń przed ujemnym oddziaływaniem na środowisko;
- mogilnik w Nagórniku, składowisko przeterminowanych środków ochrony roślin, opakowań po nich i innych odpadów niebezpiecznych, stwarzających nadzwyczajne zagrożenie środowiska z powodu nieszczelności oraz możliwości samozapłonu;

Uporządkowanie gospodarki odpadami wymaga podjęcia wielu zadań.

Zadania planowane

- Realizacja obiektu gospodarki komunalnej w zakresie utylizacji odpadów (w Sieciechowie);

- Likwidacja dzikich wysypisk na terenie gminy;
- Opracowanie i wdrażanie kompleksowego programu gospodarki odpadami w gminie uwzględniającego bezpieczne deponowanie odpadów, selekcję i segregację oraz odzysk i zagospodarowanie surowców wtórnych;
- Likwidacja mogilnika lub jego zabezpieczenie zgodnie z „Wojewódzkim Programem Ochrony Środowiska do 2000 roku”;

4.3 Kierunki zagospodarowania terenów otwartych

Bogate i cenne zasoby środowiska naturalnego gminy przesądziły o wyróżnieniu w terenach otwartych struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy obszarów stanowiących:

- obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej o wiodącej funkcji rolniczej;
- obszary o wysokich walorach środowiska przyrodniczego stanowiących elementy krajowej sieci ekologicznej;

4.3.1 Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej i kierunki jej zagospodarowania

- **Potencjał produkcyjny rolnictwa**

Podstawowy potencjał gospodarczy gminy tworzą przede wszystkim:

- Gleby o bardzo dobrych i dobrych warunkach naturalnych dla produkcji rolniczej z udziałem klas bonitacyjnych wynoszącym: klasy od I do III - 42 %, klasy IV - 42 % (drugie miejsce w subregionie radomskim, po gminie Solec n/Wisłą, pod względem jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej);
- Zasoby ziemi w gminie wynoszące prawie 4500 ha użytków rolnych; grunty orne - 3275 ha; sady - 120 ha, użytki zielone trwałe ponad 1000ha ;
- 950 indywidualnych gospodarstw rolnych stanowiących rolnicze podmioty gospodarcze, przy około 100 drobnych podmiotach gospodarczych w sferze pozarolniczej (stosunek 1:9,5). Udział gospodarstw z powierzchnią użytków rolnych powyżej 5,0 ha stanowi ponad 30 %, a przeciętna wielkość indywidualnego gospodarstwa rolnego wynosi 4,0 ha;
- Prywatna własność ziemi: 91 % użytków rolnych znajduje się w sektorze prywatnym, a z rolnictwa utrzymuje się 3/4 ludności gminy;
- Ukształtowane kierunki produkcji rolniczej, w tym przede wszystkim koncentracja upraw warzyw (13 % powierzchni upraw), produkcja zbóż wysokogatunkowych, hodowla trzody chlewnej z pogłowiem na 100 ha prawie trzykrotnie wyższym niż średnio w gminach wiejskich subregionu radomskiego, hodowla bydła i drobiu;

- Podmioty gospodarcze z zakresu obsługi rolnictwa i przetwórstwa rolnego, a między innymi: przetwórnia owocowo-warzywna w Zajezierzu, piekarnie w Sieciechowie i Zajezierzu, usługi na rzecz rolnictwa (np. Garbo-Stal w Zajezierzu), punkty skupu płodów rolnych, lecznictwo weterynaryjne i usługi zootechniczne itp.;

Uwarunkowania te przesądzają, że podstawową funkcją gospodarczą gminy jest i będzie rolnictwo.

- **Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej**

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej są dominujące, a użytki rolne zajmują ponad 70 % ogólnej powierzchni gminy. Obszary przestrzeni produkcyjnej gminy budują w przewadze kompleksy glebowo-rolnicze pszenne i żytnie bardzo dobre i dobre oraz zbożowo-pastewny mocny. Blisko 90 % gruntów ornych i 70 % użytków zielonych to obszary o bardzo wysokiej i wysokiej przydatności dla rolnictwa. Dominują grunty orne w środkowych i wschodnich obszarach gminy oraz użytki zielone (24 %) związane z terenami starorzeczy, doliną Łachy i rejonem Kanału Gniewoszowsko-Kozienickiego.

Dla rozwoju produkcji rolniczej w gminie znaczenie mają przede wszystkim zwarte rejony kompleksów pszennych i żytnich bardzo dobrych i dobrych oraz zbożowo-pastewnego mocnego występujących na przeważającym obszarze poza północno-zachodnimi fragmentami gminy. W skali gminy stwarzają najdogodniejsze warunki do produkcji rolniczej z możliwością upraw wszystkich, nawet bardzo wymagających, gatunków roślin oraz warzyw.

Przestrzenna waloryzacja przydatności obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej w gminie oparta o kompleksy glebowo-rolnicze pozwala wyróżnić:

- **najlepsze i dobre**, w skali gminy, obszary do produkcji rolniczej: kompleksy pszenne bardzo dobry i dobry żytni bardzo dobry i dobry, zbożowo-pastewny mocny - 88,5 % gruntów ornych w przewadze w środkowych, wschodnich i południowych rejonach gminy;
- **średnie**, w skali gminy, obszary do produkcji rolniczej: kompleksy żytni słaby i zbożowo-pastewny słaby - 6,5 % gruntów ornych w przewadze w północnych-zachodnich rejonach gminy;
- **cenne obszary użytków zielonych** w południowych obszarach gminy;
- **słabe i bardzo słabe**, w skali gminy, obszary do produkcji rolniczej: kompleksy żytni bardzo słaby - 5 % gruntów ornych występujących w zachodniej części gminy;

- **Kierunki zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej**

W oparciu o waloryzację obszarów rolniczej przestrzeni w kierunkach zagospodarowania przestrzennego wyróżnione zostały jako wiodące:

- **Strefy (obszary) o potencjalnych możliwościach do rozwoju wysokointensywnego rolnictwa** obejmujące w obszarze gminy najlepsze i dobre gleby stwarzające warunki do wysokotowarowej produkcji rolniczej (w przewadze środkowe i wschodnie obszary gminy) z założeniem maksymalnej ochrony gleb użytkowanych rolniczo oraz wprowadzania różnych form rolnictwa ekologicznego i produkcji integrowanej;
- **Strefy (obszary) o potencjalnych warunkach do rozwoju średniointensywnego rolnictwa**, w tym rolnictwa ekologicznego i produkcji integrowanej, obejmujące średnie w skali gminy kompleksy gleb w północno-zachodnich rejonach gminy, warunkujące możliwość do towarowej produkcji rolniczej o średniej intensywności;

Kierunki zagospodarowywania obszarów o słabych i bardzo słabych warunkach naturalnych gleb dla rolnictwa to przede wszystkim:

- **przekształcanie** użytkowania ziemi z gruntów ornych na użytki zielone oraz gruntów ornych na lasy prowadzące do kształtowania i zachowania walorów systemu przyrodniczego gminy;
- **przeznaczanie** gruntów ornych pod zainwestowanie: dla funkcji mieszkaniowo-wypoczynkowych w zachodniej części gminy opartej o lasy Puszczy Kozienickiej; dla wielofunkcyjnych „obszarów zabudowanych i wskazanych do zabudowy” w rejonach istniejącego osadnictwa gminy; dla funkcji wypoczynkowych jako tereny turystyczno-wypoczynkowe ogólnodostępne przede wszystkim w miejscowościach położonych nad Wisłą oraz w Sieciechowie.

- **Podstawowe założenia „Regionalnego programu rozwoju ogrodnictwa”**

„Regionalny program rozwoju ogrodnictwa na obszarach województw radomskiego i skierniewickiego” (opracowany w 1995 roku) akceptowany przez Wojewodę Radomskiego i Wojewodę Skierniewickiego został zatwierdzony przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej do realizacji do 2005 roku.

Uzasadnieniem dla opracowania przedmiotowego programu był istniejący potencjał produkcyjny ogrodnictwa i sadownictwa w subregionie radomskim i skierniewickim oraz potrzeba określenia możliwości dalszego rozwoju.

W programie szczególna uwaga zwrócona została na ukształtowane kierunki produkcji rolniczej, w tym na koncentrację upraw warzyw gruntowych, szklarniowych i w tunelach foliowych.

Podstawową ideą programu rozwoju ogrodnictwa była koncepcja integracji marketingowej polegającej na włączeniu producentów, przetwórstwa i dystrybucji produktów ogrodniczych w system wzajemnych powiązań pionowych z ukierunkowaniem na wzrost udziału w rynku zagranicznym.

Podstawowe cele określone w programie to przede wszystkim:

- Racjonalizacja ekonomiki gospodarstw ogrodniczych; w tym rozwój produkcji ogrodniczej;
- Restrukturyzacja przetwórstwa owoców i warzyw;
- Marketingowe rozszerzanie rynków zbytu;

Dla osiągnięcia celów w programie założono między innymi:

- rozwój produkcji szklarniowej i zakładanie nowych tuneli;
- rozwój produkcji proekologicznej;
- wprowadzenie wieloletnich umów kontraktacyjnych na produkty ogrodnicze;
- szkolenia i doradztwo bieżące służb rolnych dla producentów;
- wprowadzanie międzynarodowych norm jakości ISO przez zakłady przetwórstwa;
- modernizacja bazy przetwórczej;
- marketingową promocję regionu i kraju za granicą;
- rozwój eksportu płodów ogrodniczych;

Głównymi podmiotami wykonawczymi programu określone zostały: Ośrodki Doradztwa Rolniczego w Radomiu i Bielicach; Instytut Sadownictwa i Kwiaciarstwa w Skierniewicach; Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin; Instytut Warzywnictwa w Skierniewicach; banki kredytujące;

Uczestnikami programu mogą być przede wszystkim producenci warzyw i owoców oraz zakłady przetwórstwa owocowo-warzywnego.

W programie określone zostały kryteria uczestnictwa w programie i szczegółowe warunki korzystania ze środków Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz tryb udzielania kredytów preferencyjnych i podmioty mogące ubiegać się o kredyt.

Kredyt może być udzielony na działalności określone w „Wykazie działalności w zakresie rolnictwa, przetwórstwa rolno-spożywczego, usług dla rolnictwa oraz działów produkcji specjalnej wspomaganym przez ARiMR w postaci dopłat do oprocentowania kredytów inwestycyjnych” zawartym w załączniku Nr 11 do Zarządzenia Prezesa ARiMR Nr 6 z dnia 1 marca 1996 roku, w grupach między innymi:

- uprawa warzyw: pomidorów, ogórków, cebuli, kapusty, sałaty, pietruszki, marchwi, fasoli i innych - A.01.12.02;
- uprawy w szklarniach ogrzewanych i nie ogrzewanych powyżej 25 m² - A.01.14.01;
- uprawy w tunelach foliowych ogrzewanych powyżej 50 m² - A.01.14.02;
- produkcja owoców: jabłek, gruszek, truskawek, moreli, porzeczek, agrestu, wiśni, czereśni, śliw, brzoskwiń, jabłek, jagód i innych - D.15.32.00;
- przetwórstwo owoców i warzyw gdzie indziej nie sklasyfikowanych - D.15.33;

Kredyt udzielany gospodarstwom rolnym może być przeznaczany na między innymi:

- zakładanie nowych plantacji wieloletnich;
- zakup maszyn i urządzeń niezbędnych do produkcji ogrodniczej i warzywniczej, w tym
 - zakup folii, rusztowań i konstrukcji szklarni i tuneli;
 - zakup nasion i materiału rozmnożeniowego;
 - zakup aparatury do sygnalizacji chorób i szkodników, środków do monitorowania i biologicznej ochrony przed szkodnikami oraz zapylania roślin;
 - zakup zestawów sortujących do warzyw i owoców;
- modernizację lub budowę zaplecza magazynowego, chłodniczego, przechowalni oraz zaplecza do wstępnego uszlachetniania produkcji, w tym
 - zakup urządzeń transportowych - przenośniki, wózki itp.
 - zakup maszyn do opakowań zbiorczych i paletyzacji;

Podstawowe warunki jakie muszą spełniać gospodarstwa rolne określone zostały między innymi następująco:

- powierzchnia gospodarstwa rolnego powyżej 1,0 ha;
- prowadzenie upraw na powierzchni minimum:
 - warzywa 0,5 ha,
 - uprawy pod osłonami 0,1 ha;
 - krzewy jagodowe i truskawki 0,30 ha;
 - sady 2,0 ha;

Kredyt udzielany podmiotom prowadzącym przetwórstwo owocowo-warzywnicze może być przeznaczany na między innymi:

- rozbudowę i modernizację zakładu;
- zakup maszyn i urządzeń oraz linii technologicznych;
- zakup urządzeń poprawiających gospodarkę energetyczną, wodno-ściekową, ochronę środowiska;

Monitoring realizacji programu powierzony został służbom rolnych działającym w administracji publicznej oraz Ośrodkom Doradztwa Rolniczego w Radomiu i Bielicach.

4.3.2 Tereny systemu przyrodniczego

Koncepcja Krajowej Sieci Ekologicznej „ECONET-POLSKA” określiła spójny przestrzennie system obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych w skali międzynarodowej (europejskiej) i krajowej. W obszarze subregionu radomskiego wskazane zostały jako elementy sieci krajowej: Dolina Wisły, Zwoleńki i Pilicy - znaczenie międzynarodowe; obszar Puszczy Kozienickiej i Lasy Przysusko-Szydłowieckie - znaczenie krajowe.

Podstawowymi funkcjami ekologicznymi pełnionymi przez system przyrodniczy są:

- hydrologiczna (wpływ na stosunki wilgotnościowe);
- klimatyczna (mikroklimat, warunki aerosanitarne);
- ekologiczna (bioróżnorodność świata roślin i zwierząt);
- krajobrazowo-estetyczna (doznania estetyczne);

Waloryzacja środowiska przyrodniczego gminy na podstawie analizy poszczególnych jego komponentów z uwzględnieniem koncepcji krajowej sieci ekologicznej pozwoliła na wyznaczenie systemu przyrodniczego w obszarze gminy Sieciechów. Określony został system wskazany do zachowania jego struktury, oszczędnego wykorzystywania zasobów abiotycznych i biotycznych oraz ochrony obszarów najcenniejszych. System w obszarze gminy budują tereny o znaczeniu międzynarodowym i krajowym. Są to:

- **Tereny systemu przyrodniczego o znaczeniu międzynarodowym**

Obszar całej gminy położony jest w systemie rzeki Wisły, przy czym znaczna jego część jest ogniwem sieci ekologicznej o znaczeniu europejskim-międzynarodowym (bez południowo-zachodniego fragmentu gminy).

W obrębie obszaru węzłowego „Środkowej Wisły” zdelimitowany obszar wodno-błotny doliny rzeki Wisły stanowi biocentrum i strefę buforową. Pełnią one funkcje obszarów biologicznego i klimatycznego zasilania m.in. subregionu radomskiego.

Obszary węzłowe odznaczają się bogactwem ekosystemów, dużą różnorodnością gatunków, form krajobrazowych i siedliskowych, są ważnymi ostojami dla gatunków rodzimych i wędrownych. Wydzielone biocentra, to obszary nagromadzenia największych walorów przyrodniczych, a otaczające je strefy buforowe dotyczą zasięgu przestrzennych powiązań funkcjonalnych, biotycznych i abiotycznych w całym obszarze węzłowym.

Rzeka Wisła o charakterze roztokowym posiada liczne wyspy i łachy. W obrębie doliny występują starorzecza wypełnione wodą, a także zarośnięte roślinnością szuwarowo-torfowiskową. Zachowały się liczne pozostałości roślinności naturalnej lub półnaturalnej odzwierciedlającej strefowość poprzeczną dolin wielkich rzek. Rzece towarzyszy pas zarośli wierzbowych oraz topolowo-wierzbowych. Tereny oddalone od niej posiadają roślinność najbardziej wykorzystywaną przez ptactwo wodno-błotne. Należą do nich kompleksy zbiorowisk łąk wilgotnych, torfowiska niskie, przejściowe, łąki bagienne. Niewielkie kompleksy leśne występują z zaroślami łozowymi w zatorfionych zagłębieniach dolinnych (lasy olszowe).

W Obszarze Środkowej Wisły stwierdzono występowanie: 6 gatunków roślin zagrożonych w Europie, 16 gatunków zagrożonych w kraju, 4 gatunków w Polsce uznanych za ginące, 4 gatunków rzadkich. Ponadto zaobserwowano 12 gatunków ważek z listy międzynarodowej, ważne zimowisko nietoperzy.

Tak unikatowe walory przyrodnicze, olbrzymia bioróżnorodność, spełnianie kryteriów kwalifikujących dolinę Wisły (głównie międzywale) do obszarów wodno-błotnych stanowią o przyrodniczej cennieści porównywalnej z Puszcą Białowieską i Bagnami Biebrzańskimi.

Ponadto dolina Wisły pełni funkcję korytarza ekologicznego - wydłużonego elementu struktury przyrodniczej, którym odbywa się przepływ materii przez biocenozę. Środkowomazowiecki Odcinek Doliny Środkowej Wisły: Puławy-Warszawa (km 372,0 - 512,0) posiada najlepsze (na całej długości rzeki) warunki do pełnienia funkcji korytarza ekologicznego.

Walory Obszaru Środkowej Wisły stanowią o projektowanym objęciu ochroną prawną znacznej części jego powierzchni. Dokładniejsze rozpoznanie wartości biotycznych i abiotycznych stwarza przesłanki do wzmocnienia ochrony systemu doliny Wisły, w tym na terenie gminy Sieciechów między innymi poprzez utworzenie rezerwatu ornitologicznego „Wyspy Kobylnickie” i Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego. Niektóre gremia naukowców optują za utworzeniem parku narodowego. Proponowane formy ochrony dotyczą obszaru wodno-błotnego doliny rzeki Wisły.

Na południe od wału przeciwpowodziowego rozciągają się tereny systemu rzeki Wisły tj. tarasy zalewowe, pradolina ze starorzeczami, liczne ekosystemy łąkowo-pastwiskowe, szuwarowo-torfowiskowe, agrocenozy.

Waloryzując ten obszar z punktu widzenia lokalnych wartości ekologicznych (w skali gminy) wyróżnić można:

Obszary węzłowe (wspomagające)

- Rejon pomiędzy Strugą Mozolicką, a rzeką Łachą (Czaple Łąki - Budnik - Opactwo - linia kolejowa). Jest to teren o owalnym kształcie związany ze starorzeczami wchodzącymi prawdopodobnie w skład pradoliny rzeki Wisły. Elementami biotycznymi są: zbiorowiska łąkowo-pastwiskowe, roślinność szuwarowo-torfowiskowa w dolinie Łachy, zadrzewienia towarzyszące w/w rzece Strudze Mozolickiej, a także śródpolne, drobne powierzchnie lasów wilgotnych nad Strugą Mozolicką i pola uprawne.
Środkowa część obszaru węzłowego była odwadniana. Wody podziemne, czwartorzędowe, w północno-wschodniej części węzła są silnie zanieczyszczone (prawdopodobnie przyczyny geogeniczne). W ramach ochrony GZWP „Dolina Środkowej Wisły” wyznaczono strefy ochrony szczególnej, z których dwie (A₂ i A₃) pokrywają obszar węzłowy. W północnej, wschodniej i środkowej części węzła znajdują się tereny zabudowane wsi: Wikle, Budnik, Kępice, Rogatki, Getto, Opactwo, Posiołek;
- Teren położony w południowo-wschodniej części gminy mający swoje przedłużenie w obszarze gminy Gniewoszków. Rozciąga się pomiędzy zabudowaniami wsi Wola Klasztorna - Nagórnik Mały - rzeka Ryja - Zalesice w gminie Gniewoszków. Jest to obszar starorzecza Wisły o nazwach lokalnych: Wistko, Klin, Cupel, Stare Łąki, Górki, Grzęda. W wyniku melioracji odwadniających, teren osuszono i w efekcie poza zbiorowiskami łąkowo-pastwiskowymi występują tu także agrocenozy. Ponadto znajdują się powierzchnie leśne, zakrzaczenia i zadrzewienia śródłąkowe, śródpolne i przyrzeczne.
Teren leży w obrębie strefy ochrony szczególnej A₂ związanej z GZWP Nr 222. Ponadto w północno-wschodniej części obszaru występują silnie zanieczyszczone (III klasa) wody podziemne czwartorzędowe (zanieczyszczenie typu geogenicznego). We wschodniej części węzła znajdują się zabudowania Nagórnika Małego;
- Wydłużony obszar o kierunku: północny zachód-południowy wschód ciągnący się wzdłuż granicy z gminą Garbatka-Letnisko. Związany jest z pradoliną Wisły, obejmuje dużych rozmiarów starorzecze i zagłębienie jeziorne z interstadiału eemskiego oraz taras zalewowy. Na długim odcinku, granicę północną obszaru stanowi Kanał Gniewoszewsko-Kozienicki. We wschodniej części terenu występują znaczne połacie zmeliorowanych łąk (Łąki Biele, Łąki Podbielne), które to zbiorowiska związane są z torfami wypełniającymi jezioro z okresu lodowcowego.

Część zachodnią obszaru węzłowego stanowi zdegradowany osuszającymi melioracjami Las Biele, zbiorowiska łąkowe związane ze starorzeczami Wisły oraz powierzchnie wydymowe i pola piasków przewianych w znacznym stopniu porośnięte lasem. W tej części obszaru węzłowego znajdują się pola uprawne oraz zabudowania wsi Słowiki Nowe, Słowiki Stare i Słowiki Folwark.

Korytarze ekologiczne

Korytarze są formami wydłużonymi wykorzystującymi naturalne obniżenia terenu. Pełnią wszystkie funkcje systemu przyrodniczego. Posiadają naturalne predyspozycje do zapewnienia ciągłości w systemie poprzez stwarzanie odpowiednich warunków dla przepływu materii, energii i informacji pomiędzy jego elementami.

W obszarze gminy Sieciechów korytarze ekologiczne przebiegają przez obszar węzłowy Środkowej Wisły i łączą jego biocentrum i strefy buforowe (obszar wodno-błotny) z obszarem węzłowym Puszczy Kozienickiej o znaczeniu krajowym w południowej części gminy i na terenie gminy Garbatka-Letnisko.

Głównym korytarzem ekologicznym jest ciąg dolin rzecznych o kierunku południe-północ rozgałęziający się w północnej części gminy.

Rzeka Zwolanka zasilana stawami w Bąkowcu (gmina Garbatka-Letnisko) płynąc uregulowanym korytem przez tereny użytków zielonych (Łąki Biele), po przekroczeniu torów kolejowych łączy się ze Strugą Mozolicką. Korytarz Strugi jest asymetryczny: na lewym brzegu ciągną się zabudowania wsi Sieciechów, prawa część dolinki to ekosystemy łąkowe z zadrzewieniami i kępami krzewów, małymi powierzchniami lasów łęgowych i roślinności szuwarowo-torfowiskowej w rejonie Jeziora Czaple. W rejonie tego naturalnego zbiornika wodnego korytarz rozgałęzia się. Jedna jego część wykorzystując zadrzewioną dolinę rzeki Łachy (starorzecze) skierowuje się bezpośrednio na północ i łączy z obszarem wodno-błotnym Wisły pomiędzy Łojami a Przewozem. Druga odnoga korytarza odchodzi w kierunku zachodnim obejmując Jezioro Czaple (Sieciechowskie), Księżę Łąki i biegnie doliną Strugi Mozolickiej. Poza zabudowaniami Sieciechowa, rzeka przepływa przez rozległe starorzecze, którego zbiorowiska łąkowe (Porąbki, Niwki) łączą się z obszarem wodno-błotnym Wisły. Biegący dalej na zachód korytarz ekologiczny Strugi Mozolickiej omijając od północy zabudowania wsi Mozolice Duże skręca w kierunku północnym i poprzez Jezioro Mozolickie łączy się z obszarem wodno-błotnym Wisły w Mozolicach Małych.

W rejonie Jeziora Mozolickiego, za pośrednictwem dopływających cieków bez nazwy, zarośniętych starorzeczy i ciągów zadrzewień, korytarz Strugi Mozolickiej łączy się z obszarem węzłowym starorzeczy położonych w rejonie Kanału Gniewoszowsko-Kozienickiego.

- **Tereny systemu przyrodniczego o znaczeniu krajowym**

Niewielki fragment południowo-zachodniej części gminy należy do obszaru węzłowego Puszczy Kozienickiej o randze krajowej w systemie krajowej sieci ekologicznej „ECONET-POLSKA”. Jest to taras akumulacyjny rzeki Wisły, którego powierzchnia przemodelowana jest wałami wydm oraz doliną uregulowanego cieku bez nazwy. Teren jest w znacznym stopniu zalesiony i przewidziany do dolesień. Południowo-zachodni „cypel” gminy, to teren wciśnięty w kompleks Puszczy Kozienickiej z łąkami poprzecinanymi rowami melioracyjnymi, polami uprawnymi i zabudowaniami wsi Leśna Rzeka. Panują tu korzystne warunki do rozwoju funkcji rekreacyjnej, w tym budownictwa letniskowego. Stanowi otulinę Kozienickiego Parku Krajobrazowego

5. POLITYKA KSZTAŁTOWANIA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA GMINY (Zasady użytkowania, zagospodarowywania i zabudowy terenów)

5.1 Podstawowe standardy i zasady kształtowania „obszarów zabudowanych i wskazanych do zabudowy oraz zagospodarowania turystyczno-wypoczynkowego”

„Obszary zabudowane i wskazane do zabudowy” w obszarze gminy Sieciechów obejmują przede wszystkim tereny wielofunkcyjne w miejscowości gminnej jako głównym ośrodkiem usługowo-administracyjnym (kulturotwórczym) i miejscowości Zajezerze jako ośrodkiem usługowo-produkcyjnym oraz tereny mieszkaniowo-usługowe i zabudowy zagrodowej we wszystkich sołectwach gminy z udziałem terenów mieszkaniowo-letniskowych i letniskowych w określonych sołectwach;

Dla krystalizacji struktury funkcjonalno-przestrzennej w prowadzeniu polityki przestrzennego zagospodarowania gminy należy dążyć do koncentracji działalności inwestycyjnej w „obszarach zabudowanych i wskazanych do zabudowy”. Szczęólnego zwrócenia uwagi wymagać będzie dbałość o zachowanie charakteru i klimatu unikalnego, historycznego układu przestrzennego Sieciechowa oraz związanego z nim historycznie i funkcjonalno-przestrzennie Opactwa z niezwykle cennym pobenedyktynskim zespołem architektonicznym.

Określone, w zależności od uwarunkowań i funkcji poszczególnych jednostek osadniczych, zróżnicowane kategorie przeznaczenia terenów do zainwestowania przedstawione zostały na rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Sieciechów” - skala 1: 10 000.

Kategorie przeznaczenia terenów zabudowanych i wskazanych do zabudowy oraz zagospodarowania turystyczno-wypoczynkowego obejmują:

- Tereny usługowo-administracyjne-UA, w tym obiekty kultury wpisane do CRDKZ;
- Tereny usługowo-mieszkaniowe-UM, w tym oświaty, ochrony zdrowia, gospodarki komunalnej, obsługi komunikacji, zieleni, tereny cmentarzy;
- Tereny produkcyjno-usługowe- PU;
- Tereny mieszkaniowo-usługowe i zabudowy zagrodowej- MU, MR;
- Tereny mieszkaniowo-letniskowe i letniskowe-ML;
- oraz
- Rejon zagospodarowania turystyczno-wypoczynkowego

Dla kształtowania i utrwalania ładu przestrzennego określone i przyjęte zostały podstawowe standardy i zasady gospodarowania w poszczególnych kategoriach terenów. Są to:

• **Dla terenów usługowo-administracyjnych**

- Utrzymanie i utrwalanie wiodącej funkcji usługowej terenów z możliwością wprowadzenia uzupełniającej funkcji mieszkaniowej ;
- W terenach (działkach) zabudowanych budowa, odbudowa, rozbudowa, nadbudowa, przebudowa obiektów usługowych, w tym budynków użyteczności publicznej, w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy szczególne lub gminne;
- W terenach (działkach) nie zabudowanych, lokalizowanie nowych obiektów usługowych, w tym budynków użyteczności publicznej, w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy szczególne lub gminne;
- W działaniach realizacyjnych i lokalizacyjnych w obszarach postulowanej ścisłej i pośredniej strefy ochrony konserwatorskiej oraz strefy ochrony krajobrazowej w miejscowościach Sieciechów i Opactwo uwzględnianie postulatów konserwatorskich zagospodarowania, a przede wszystkim uzgadniania z państwowymi służbami konserwatorskimi wszelkich wyburzeń, remontów i budowy nowych obiektów prowadzące do wpasowywania nowej architektury we fragmenty istniejącej zabudowy z utrzymaniem właściwych proporcji i właściwego klimatu otoczenia (szczegółowe postulaty dotyczące zasad kształtowania, przekształcania i rehabilitacji zabytkowej zabudowy podane zostały w rozdziale III.1 „Podstawowe kierunki ochrony środowiska kulturowego” - strona 23);
- W działaniach lokalizacyjnych i realizacyjnych nie wprowadzanie obcych architektonicznie form budownictwa, lecz współczesne wykorzystanie elementów budownictwa rodzimego;
- Zagospodarowywanie terenu, przy nowych realizacjach lub modernizacjach, umożliwiające powstawanie koniecznych miejsc parkingowych stosownie do rodzaju usług;
- Zachowanie i ochrona istniejącej zieleni (drzewostanu) przy podejmowaniu działalności realizacyjnej oraz powiększanie i wzbogacanie zieleni urządzonej poprzez nowe nasadzenia,
- Kształtowanie przestrzeni publicznych z uwzględnieniem możliwości korzystania z nich przez osoby niepełnosprawne;
- Powiększanie w miarę możliwości gminnego (komunalnego) zasobu gruntów pod kątem wykorzystania dla rozwoju funkcji usługowej i obsługi ruchu turystyczno-wypoczynkowego;

• **Dla terenów usługowo-mieszkaniowych**

- Utrzymanie i utrwalanie usługowo-mieszkaniowego charakteru terenów;
- W terenach (działkach) zabudowanych, budowa, odbudowa, rozbudowa, nadbudowa, przebudowa obiektów o charakterze usługowym, usługowo-mieszkaniowym oraz mieszkaniowym w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy szczególne lub gminne;
- W terenach (działkach) nie zabudowanych, lokalizowanie nowych obiektów usługowych, usługowo-mieszkaniowych, budynków mieszkalnych, domów jednorodzinnych, w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy szczególne lub gminne;
- Wyposażenie terenu w podstawowe systemy infrastruktury technicznej oraz elementy układu komunikacyjnego;
- W działaniach realizacyjnych i lokalizacyjnych w obszarach postulowanej ścisłej i pośredniej strefy ochrony konserwatorskiej oraz strefy ochrony krajobrazowej w miejscowościach Sieciechów i Opactwo uwzględnianie postulatów konserwatorskich zagospodarowania (szczegółowe postulaty dotyczące zasad kształtowania, przekształcania i rehabilitacji zabytkowej zabudowy podane zostały w rozdziale III.1 „Podstawowe kierunki ochrony środowiska kulturowego”)
- Nawiązywanie charakterem architektury i gabarytem nowych obiektów do charakteru otaczającej, istniejącej zabudowy oraz krajobrazu, a przede wszystkim zachowywanie gradacji wysokości zabudowy i zawartych w niej proporcji w stosunku do obudowanych przestrzeni oraz stosowanie tradycyjnych materiałów budowlanych cegły i drewna;
- Zachowywanie i ochrona obiektów (terenów) o wartościach kulturowo-historycznych;
- Zachowywanie istniejącej zieleni nieurządzonej, półurządzonej oraz urządzenie nowych terenów zielonych zwłaszcza w miejscowości gminnej i innych sołectwach z uzupełniającą funkcją usługową;
- Nawiązywanie w lokalizacji i uzupełnianiu nową zabudową do istniejącej utrwalonej linii zabudowy, gabarytów i charakteru zabudowy w sąsiedztwie oraz uwzględnianie warunków wynikających z występowania obszarów chronionych z tytułu przepisów szczególnych;

warunki

- Sporządzanie, dla obszarów obecnie nie zabudowanych, a wskazanych pod zabudowę usługowo-mieszkaniową położonych poza zasięgiem bezpośredniej obsługi ciągów komunikacyjnych, opracowań szczegółowych zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami (dla zapewnienia obsługi komunikacyjnej obszarów);

- **Dla terenów produkcyjno-usługowych**

- Promowanie rozwoju, w tym pozyskiwanie nowych terenów oraz utrwalanie wielofunkcyjnego charakteru terenów o funkcji produkcyjno-usługowej związanych z szeroko rozumianym otoczeniem rolnictwa;
- Dopuszczenie uzupełniającej funkcji mieszkaniowej oraz funkcji obsługi ludności w terenach produkcyjno-usługowych;
- Zachowywanie w istniejącej i realizowanej w przyszłości działalności usługowo-produkcyjnej ewentualnych stref uciążliwości (określonych przez odpowiednie służby) w granicach własności (działki);
- Wyposażanie terenów w podstawowe urządzenia infrastruktury technicznej oraz elementy układu komunikacyjnego;
- Stosowanie w działalności usługowo-produkcyjnej technologii i rozwiązań technicznych stwarzających jak najmniejsze zagrożenie lub uciążliwości dla środowiska;
- Izolowanie w miarę możliwości obiektów usługowo-produkcyjnych zielenią wysoką z wykorzystaniem gatunków rodzimych i odpornych na zanieczyszczenia;
- Sporządzanie, dla obszarów obecnie nie zabudowanych, a wskazanych pod zabudowę usługowo-produkcyjną, położonych poza zasięgiem bezpośredniej obsługi ciągów komunikacyjnych, opracowań szczegółowych zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami;

- **Dla terenów mieszkaniowo-usługowych i zabudowy zagrodowej**

- Utrzymanie i utrwalanie wiodącej funkcji mieszkaniowej terenów, w tym z udziałem budynków i urządzeń wchodzących w skład gospodarstw rolnych, służących produkcji rolniczej i przetwórstwu rolno-spożywczemu;
- Zachowywanie i utrwalanie uzupełniającej funkcji usługowej, w tym mieszkaniowo-wypoczynkowej i agroturystyki z uwagi na turystyczno-krajoznawczy charakter gminy;

- W terenach (działkach) zabudowanych, adaptowanie, porządkowanie, odtwarzanie zainwestowania, budowa nowych domów mieszkalnych, domów jednorodzinnych, budynków o charakterze usługowym i usługowo-produkcyjnym oraz domów mieszkalnych i innych budynków wchodzących w skład gospodarstw rolnych i służących produkcji rolniczej, w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy szczególne lub gminne;
- W terenach (działkach) nie zabudowanych, lokalizowanie nowych domów mieszkalnych, budynków jednorodzinnych, budynków o charakterze usługowym i usługowo-produkcyjnym oraz domów mieszkalnych i innych budynków wchodzących w skład gospodarstw rolnych, w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy szczególne lub gminne;
- W działaniach realizacyjnych i lokalizacyjnych w obszarach postulowanej ścisłej i pośredniej strefy ochrony konserwatorskiej oraz strefy ochrony krajobrazowej w miejscowościach Sieciechów i Opactwo uwzględnianie postulatów konserwatorskich zagospodarowania oraz uzgadnianie z państwowymi służbami konserwatorskimi wszelkich wyburzeń, remontów i budowy nowych obiektów prowadzące do wpasowywania nowej architektury we fragmenty istniejącej zabudowy z utrzymaniem właściwych proporcji i właściwego klimatu otoczenia (szczegółowe postulaty dotyczące zasad kształtowania, przekształcania i rehabilitacji zabytkowej zabudowy podane zostały w rozdziale III.1 „Podstawowe kierunki ochrony środowiska kulturowego”);
- Dostosowywanie architektury budynków do miejscowej tradycji, otoczenia i krajobrazu oraz zachowywanie gradacji wysokości zabudowy i zawartych w niej proporcji w stosunku do zabudowywanych przestrzeni przede wszystkim w Sieciechowie i Opactwie (murowany parterowy dom z mieszkalnym poddaszem z naczółkami lub bez, uwzględniający tradycje historyczne z zastosowaniem tradycyjnych materiałów budowlanych cegły i drewna), a między innymi;
nowy budynek, wyglądem nie powinien zakłócać charakteru istniejącej zabudowy;
usytuowanie budynku winno być zgodne z istniejącym we wsi zwyczajem: kalenicowe lub szczytowe;
gabaryty budynków mieszkalnych winny być dostosowane do otaczającej zabudowy;
- Dostosowywanie architektury budynków w strefach oddziaływania obiektów zabytkowych do wymogów konserwatorskich;

- Ujednolicanie linii zabudowy od dróg w terenach zabudowanych w nawiązaniu do istniejącej trwałej zabudowy w dobrym stanie technicznym oraz dążenie do ujednolicania wjazdów na parcele;
- Ustalanie linii zabudowy od dróg na terenach nie zainwestowanych lub luźno zabudowanych w oparciu o obowiązujące przepisy szczególne;
- Zachowywanie w przypadku realizacji inwestycji usługowo-produkcyjnych ewentualnej uciążliwości w granicach własności (działki);
- Lokalizowanie w terenach (działkach) niezabudowanych oraz adaptowanie w obrębie terenów mieszkaniowych obiektów na cele mieszkaniowo-usługowe, mieszkaniowo-letniskowe, letniskowe w sołectwach położonych nad Wisłą oraz na obrzeżu Puszczy Kozienickiej z uwagi na uwarunkowania przyrodniczo-krajobrazowe tych terenów i możliwość rozwoju funkcji turystyczno-wypoczynkowej;
- Uwzględnianie warunków wynikających z występowania obszarów chronionych na podstawie przepisów szczególnych;
- Rezerwowanie w pasach drogowych i ich sąsiedztwie terenów dla realizacji niezbędnej infrastruktury technicznej;
- Wyposażanie terenów w podstawowe urządzenia infrastruktury technicznej oraz elementy układu komunikacyjnego, z uwzględnieniem w pierwszej kolejności obszarów najbardziej zainwestowanych;
- Zachowywanie istniejących zadrzewień, w tym przyzagrodowych, wprowadzanie nowych zadrzewień przyzagrodowych oraz wzdłuż ciągów komunikacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem gatunków rodzimych;
- Sporządzanie dla obszarów obecnie nie zabudowanych, a wskazanych pod zabudowę mieszkaniowo-usługową i zagrodową położonych poza zasięgiem bezpośredniej obsługi ciągów komunikacyjnych, opracowań szczegółowych zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami;

• **Dla terenów mieszkaniowo-letniskowych i letniskowych**

- Promowanie oraz tworzenie warunków do zagospodarowywania terenów pod zabudowę mieszkaniowo-letniskową, letniskową (z funkcją agroturystyki), przede wszystkim w sołectwach położonych nad Wisłą, Sieciechowie oraz na obrzeżu Puszczy Kozienskiej;
- Nawiązywanie form architektonicznych do otaczającego krajobrazu z preferowaniem form niskich wtopionych w krajobraz, ujednoliconych pod względem architektonicznym - kubaturowym i stylistycznym (przede wszystkim w Sieciechowie w strefie ochrony krajobrazowej);
- Tworzenie zespołów zabudowy letniskowej i mieszkaniowo-wypoczynkowej składających się 10-20 domków jako „zespołów optymalnych” dla indywidualnego wypoczynku. Kształtowanie w miarę możliwości granic zespołów w oparciu o naturalne elementy krajobrazu;
- Uwzględnianie przy określaniu powierzchni indywidualnych działek o charakterze wypoczynkowym cech położenia, rzeźby terenu, szaty roślinnej itp.
- Wyposażanie terenu w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej oraz elementy układu komunikacyjnego;
- Sporządzanie opracowań szczegółowych, przy tworzeniu zespołów zabudowy mieszkaniowo-letniskowej i letniskowej wymagających wprowadzania elementów nowego układu komunikacyjnego czy ustalenia zasad podziału na działki;

• **Dla rejonów turystyczno-wypoczynkowych**

- Zagospodarowywanie i urządzenie terenów ogólnodostępnych o funkcjach sportowo-wypoczynkowych w rejonie jezior Czaple i Mozolickie, przy zachowywaniu walorów krajobrazowych oraz eksponowaniu punktów widokowych, w tym ekspozycji na panoramę Sieciechowa z dominantą kościoła;
- Zachowanie wolnych od zabudowy terenów na bezpośrednich obrzeżach jezior Czaple i Mozolickiego oraz nad Wisłą (w rejonie Zajezerza), z wykorzystywaniem ich jako tereny spacerowe, rowerowe, plażowe, wędkarskie itp.
- Działania na rzecz współpracy „gmin nadwiślańskich” dla ekoturystycznego zagospodarowania Wisły, w tym lokalizacji przystani rzecznej w Zajezerzu;

5.2 Polityka gospodarowania w obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej

W polityce gospodarowania obszarami rolniczej przestrzeni produkcyjnej jako główne zasady i kierunki zagospodarowania przyjmuje się:

- Utrzymanie i utrwalanie w terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej wiodącej funkcji produkcji rolniczej na przeważającym obszarze gminy z uwagi na bardzo dobre i dobre warunki naturalne gleb;
- Zachowanie i rozwijanie produkcji rolniczej uznawanej za dział specjalny (nasadzenia krzewów owocowych i jagodowych, sady, warzywa w tunelach) szczególnie w obszarach (strefach) o potencjalnych możliwościach do prowadzenia wysokotowarowej produkcji rolniczej;
- Racjonalne gospodarowanie w obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez między innymi:

ochronę najlepszych gleb użytkowanych rolniczo przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze, zwłaszcza zwartych kompleksów tych gleb - kompleksy glebowo-rolnicze o najlepszych i dobrych oraz średnich w skali gminy warunkach naturalnych do produkcji rolniczej (potencjalne obszary -strefy- do prowadzenia wysokotowarowej produkcji rolniczej: w przewadze środkowe i wschodnie obszary gminy);

utrzymanie w użytkowaniu rolniczym trwałych kultur rolniczych, wieloletnich trwałych nasadzeń drzew i krzewów owocowych;

zwiększanie produktywności użytków rolnych i poprawa wartości użytkowej gruntów poprzez między innymi:

zwiększanie retencji, działania melioracyjne nawadniająco-odwadniające, właściwe zabiegi agrotechniczne (dostosowywanie roślin do bardzo dużych możliwości kompleksów glebowo-rolniczych, wapnowanie, nawożenie, itp.);

utrzymywanie i powiększanie trwałych użytków zielonych z uwagi na bazę paszową dla produkcji zwierzęcej i szczególne funkcje w krajowej sieci ekologicznej;

- Promowanie rozwoju różnorodnych form rolnictwa ekologicznego i produkcji integrowanej w związku z rosnącym popytem na „zdrową żywność” i z wykorzystywaniem sprzyjających w gminie warunków środowiska przyrodniczego do produkcji tego typu produktów rolnych;
- Lokalizowanie i realizowanie obiektów nie zmieniających charakteru gruntów rolnych takich jak:

budynków mieszkalnych oraz innych budynków i urządzeń wchodzących w skład gospodarstw rolnych i służących wyłącznie produkcji rolniczej oraz przetwórstwu rolno-spożywczemu ;

budynków i urządzeń służących bezpośrednio do produkcji rolniczej uznanej za dział specjalny (budynki gospodarcze; szklarnie, tunele; kotłownie do ogrzewania obiektów produkcyjnych; obiekty przeznaczone do produkcji drobiu rzeźnego, niosek i zwierząt futerkowych; obiekty do produkcji grzybów i grzybni; magazyny paszowe, chłodnie, przechowalnie; deszczownie, urządzenia melioracyjne; urządzenia do wykorzystywania na cele produkcyjne naturalnych źródeł energii - wiatru, spadku wód;);

dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych;

urządzeń melioracji wodnych, przeciwpowodziowych i przeciwpożarowych, zaopatrzenia rolnictwa w wodę, urządzeń kanalizacji, utylizacji ścieków i odpadów dla potrzeb rolnictwa i mieszkańców wsi;

- W istniejącej rozproszonej zabudowie zagrodowej adaptowanie, porządkowanie, odtwarzanie zainwestowania, budowa nowych domów mieszkalnych i innych budynków wchodzących w skład gospodarstw rolnych i służących produkcji rolniczej oraz obiektów o charakterze usługowym i usługowo-produkcyjnym;
- Dopuszczenie lokalizacji obiektów podstawowego (lokalnego) uzbrojenia terenu m.in. drogi publiczne, linie energetyczne, linie telekomunikacyjne, sieci kanalizacyjne, wodociągowe, gazociągowe, wraz z obiektami gospodarki komunalnej związanymi z ich eksploatacją;
- Dopuszczenie eksploatacji kruszywa na cele lokalne z zachowaniem przepisów prawa geologicznego i górniczego;

- Ochronę występujących wewnątrz kompleksów rolnych elementów cennych przyrodniczo np. źródlisk, torfowisk, oczek wodnych, podmokłości z łąkami, drobnych obszarów leśnych, itp.;
- Regulację granicy polno-leśnej poprzez zalesianie gruntów rolnych nieprzydatnych do produkcji rolniczej: nieużytków, gruntów położonych przy źródłiskach rzek lub potoków, na wododziałach, wzdłuż brzegów rzek oraz na obrzeżach jezior i zbiorników wodnych, terenów poeksploatacyjnych;
- Uzyskiwanie pozwolenia wodno-prawnego dla rolniczego wykorzystywania ścieków;
- Przeciwdziałanie zagrożeniom oraz ulepszenie (poprawa) walorów użytkowych obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz wartości ekologicznych, w tym wzbogacanie krajobrazu i klimatu poprzez wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, przywodnych, przydrożnych, przyzagrodowych i innych (wszystkich) z uwzględnieniem gatunków rodzimych;
- Zachowywanie odległości 20 metrów od obszarów upraw wymagających intensywnego stosowania środków ochrony roślin w odniesieniu do: budynków mieszkalnych i zabudowań inwentarskich, pasiek, upraw zielarskich, ogrodów działkowych, rezerwatów przyrody, wód powierzchniowych oraz od granicy wewnętrznego terenu ochrony strefy pośredniej źródeł i ujęć wody, dróg publicznych;

5.3 Podstawowe zasady gospodarowania w terenach systemu przyrodniczego

5.3.1 Polityka gospodarowania w terenach wyznaczonego systemu przyrodniczego

W polityce gospodarowania w terenach systemu przyrodniczego przyjmuje się podstawowe kierunki i zasady użytkowania. Są to:

- **Dla wszystkich terenów budujących sieć ekologiczną**
 - Zachowanie wielkości i wartości ekologicznych komponentów środowiska budujących system przyrodniczy gminy;
 - Zachowanie wielkości i wartości oraz walorów krajobrazowych określonych przestrzennie podsystemów sieci ekologicznej:
 - o **znaczeniu międzynarodowym** - obszaru węzłowego systemu rzeki Wisły (biocentrum i strefy buforowe), w tym obszarów węzłowych i korytarzy ekologicznych ważnych z punktu widzenia lokalnych wartości przyrodniczych;
 - o **znaczeniu krajowym** - obszaru węzłowego Puszczy Kozienskiej;
 - Zachowanie przestrzennej ciągłości pomiędzy elementami systemu, a także tworzenie ciągów ekologicznych łączących punkty ekologiczne;
 - Odtwarzanie lub wzbogacanie wartości ekologicznych, które uległy degradacji (poprawa czystości wód powierzchniowych i podziemnych, w tym GZWP „Dolina Środkowej Wisły”, rekultywacja dzikich wyrobisk, poprawa stosunków wodnych w rejonie łąk i lasu Biele);
 - Podnoszenie potencjału obszarów systemu między innymi poprzez:
 - zalesianie i zadrzewianie* gruntów nieprzydatnych rolniczo, terenów zdegradowanych dla wyrównywania granicy lasów. Obszarem preferowanym do zwiększania lesistości jest południowo-zachodnia część gminy. Terenami preferowanymi do zwiększania ilości zadrzewień są doliny cieków, rejony starorzeczy, rowów melioracyjnych, otoczenia obiektów wpływających niekorzystnie na warunki aerosanitarne oraz obszary infiltracyjne;
 - obejmowanie ochroną* nowych terenów cennych przyrodniczo i podnoszenie ich rangi ochronnej na podstawie waloryzacji wartości środowiska przyrodniczego;
 - Uwzględnianie w zagospodarowywaniu terenu zachowania przyrodniczych korytarzy wentylacyjnych, utrzymanie ich drożności umożliwiających swobodny przepływ powietrza i migrację gatunków;

- Uwzględnianie w zagospodarowaniu terenu zachowania węzłów ekologicznych jako obszarów wspomagających, zasilających inne tereny;
- Ograniczanie lokalizacji obiektów kubaturowych w dolinach do budowli przewidywanych prawem wodnym;
- Unikanie prowadzenia w dnach dolin podziemnych przewodów infrastruktury technicznej;
- Preferowanie ekstensywnej zabudowy z dużym udziałem zieleni w obrębie systemu - poza dolinami i lasami oraz użytkami ekologicznymi;
- Niedopuszczanie do lokalizacji inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska oraz ograniczanie lokalizacji mogących pogorszyć stan środowiska;
- Ograniczanie przekształcania istniejącej zabudowy na cele mogące pogorszyć stan środowiska;
- Eliminowanie negatywnego wpływu na środowisko obiektów produkcyjno-usługowych poprzez zabezpieczenia techniczne i inne rozwiązania zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadą zrównoważonego rozwoju;
- Tworzenie leśnych stref buforowych oddzielających uciążliwe obiekty ekologiczne od otoczenia (oczyszczalnie ścieków, wysypiska) czy też budowle nieestetyczne;
- Adaptowanie i realizowanie obiektów związanych z utrzymywaniem i ochroną systemu przyrodniczego, a w szczególności ekosystemów leśnych jak gajówki, leśniczówki itp.;
- Prowadzenie prac melioracyjnych z uwzględnieniem aspektu ekologicznego, tzn. stosowania rozwiązań dwustronnych nawadniająco-odwadniających oraz właściwa konserwacja urządzeń i obiektów hydrotechnicznych;
- Promowanie i rozwijanie dotychczasowych form użytkowania terenu, głównie wysokointensywnego rolnictwa i zagospodarowania rekreacyjnego;
- Zagospodarowywanie terenów o różnych funkcjach przy założeniu zrównoważonego udziału funkcji mieszkaniowo-usługowych, usługowych, produkcyjnych, rekreacyjnych nie stwarzających kolizji

z nadrzędną funkcją ekologiczną;

- Przestrzeganie w obszarach objętych ochroną prawną, zasad użytkowania określonych w aktach prawnych ustanawiających formy ochrony;
- Problem zagospodarowania Wisły, jako kluczowy dla polityki ekologicznej i przestrzennej, wymaga rozstrzygnięć na poziomie krajowym ze względu na uwarunkowania makroprzestrzenne i makroekonomiczne:
- **Dla obszaru węzłowego o znaczeniu międzynarodowym - system doliny rzeki Wisły**
 - Zachowanie wartości ekologicznej elementów biotycznych i abiotycznych (brak dostatecznego zabezpieczenia ciągłości systemu przyrodniczego doliny Wisły obejmującego wiele zespołów różnorodnych środowisk i ekosystemów ukształtowanych przez zmienne nurty wód), zdelimitowanego obszaru wodno-błotnego doliny Wisły (biocentrum- międzywale i stref buforowych - - tarasy akumulacyjne) a m.in.:
 - piaszczystych wysp i lawic z gniazdującymi zagrożonymi wyginięciem w Polsce i Europie gatunków ptaków;*
 - nielicznych starych zadrzewień łęgowych;*
 - starorzeczy i wilgotniejszych fragmentów łąk oraz siedlisk związanych z urwistymi brzegami rzeki;*
 - aktualnych warunków hydrogeologicznych typowych dla nieuregulowanych rzek nizinnych;*
 - Odtwarzanie lub (i) wzbogacanie wartości ekologicznych które uległy degradacji poprzez między innymi:
 - działania w kierunku poprawy czystości wód podziemnych i powierzchniowych (uporządkowanie gospodarki ściekowej, przestrzeganie określonych przepisami szczególnymi zasad i zakazów w zakresie rolniczego wykorzystania ścieków);*
 - poprawę wartości użytkowych rolniczej przestrzeni produkcyjnej i krajobrazowych środowiska poprzez wprowadzanie zadrzewień na terenach, które zostały ich pozbawione między innymi w wyniku prowadzenia prac melioracyjnych;*
 - Obejmowanie ochroną prawną najcenniejszych fragmentów obszaru węzłowego: projektowanego rezerwatu ornitologicznego „Wyspy Kobylnickie”, utworzenie „Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego w granicach

zdelimitowanego obszaru wodno-błotnego doliny rzeki Wisły oraz w ramach ochrony indywidualnej usankcjonowanie trzech dębów jako pomniki przyrody i fragmentu łągu na tarasie zalewowym w Zajezierzu jako użytek ekologiczny;

- Prace hydrotechniczne w dolinie Wisły (międzywale) powinny ograniczać się do niezbędnych regulacji tworzących zabezpieczenia przeciwpowodziowe i przeciwerozyjne tj.
ubezpieczenie erodowanych brzegów i skarp obwałowań przeciwpowodziowych (budowa opasek brzegowych, budowli równoległych i prostopadłych z wykorzystaniem faszyny wiklinowej, kamieni, gruzu oraz ziemi z wykopów nie zawierających zanieczyszczeń szkodliwych dla środowiska);
prowadzenie robót pogłębiarskich na zatorogennych odcinkach koryta (Głusiec i Łoje) w miejscach szczególnych utrudnień żeglugowych zwłaszcza w osiach budowli przeprowowych wraz z prawem do czasowego składowania na brzegu wydobytego urobku;
wycinka drzew i krzewów utrudniających swobodny przepływ kry lodowej i wezbrań, szczególnie na szerokości koryta „wody brzegowej” nie mniej niż 400 m;
- Zakaz wznoszenia w obrębie międzywala jakichkolwiek obiektów kubaturowych stałych budownictwa osiedlowego, mieszkaniowego i rekreacyjno-sportowego z wyjątkiem przenośnych konstrukcji łatwych do rozbiórki i transportu w ciągu 24 godzin od ogłoszenia stanu ostrzegawczego w odległości minimum 100 km w górę rzeki;
- Zakazy związane z projektowanymi obiektami chronionymi w międzywale na podstawie ustawy o ochronie przyrody nie powinny dotyczyć statutowych działań administratorów rzeki i obwałowań;
- Prowadzenie prac regulujących stosunki wodne poza wałami przeciwpowodziowymi z uwzględnieniem aspektu ekologicznego tj. realizacja systemów działających dwustronnie nawadniająco-odwadniających, naturalny charakter regulacji cieków (m.in. zachowanie naturalnego kształtu koryta rzeki, nieniszczenie zadrzewień i zakrzewień w dolinach, wzmocnienie brzegów materiałem nieszczelnym). W terenach o szczególnej wartości przyrodniczej (np. skupiska rzadkich i cennych roślin, ptaków zagrożonych) celem jest poprzedzenie decyzji ustalającej prowadzenie robót melioracyjnych, opracowaniem oceny oddziaływania na środowisko z analizą ekonomicznych, gospodarczych i ekologicznych skutków projektowanych melioracji;

- Rozwój funkcji rekreacyjnej w rejonie miejscowości nadwiślańskich poprzez urządzenie ogólnodostępnych terenów sportowo-wypoczynkowych i wypoczynkowych w rejonie jezior Czaple i Mozolickiego oraz „nad Wisłą”. Wzmacnianie funkcji turystyczno-krajoznawczej miejscowości Sieciechów, Opactwo, Głusiec, Nagórnik;

Obszary węzłowe (wspomagające) i korytarze ekologiczne w obrębie systemu rzeki Wisły istotne z punktu widzenia lokalnych wartości przyrodniczych

- Zachowywanie bioróżnorodności obszarów wspomagających związanych ze starorzeczami rzeki Wisły i systemów dolinnych pełniących funkcje korytarzy i sięgaczy ekologicznych, ekosystemów szuwarowo-torfowiskowych, łąkowo-pastwiskowych, leśnych, zadrzewień i agrocenoz, bogatej sieci hydrograficznej w postaci uregulowanych cieków: Zwolanki, Strugi Mozolickiej, Łachy, Ryi, Kanału Gniewoszowsko-Kozienickiego. licznych starorzeczy wypełnionych wodą i rowów melioracyjnych;
- Zachowanie mozaikowatości krajobrazu seminaturalnego, częściowo przekształconego przez człowieka głównie regulacją (prostowaniem) rzek, melioracjami odwaniającymi oraz likwidacją zadrzewień;
- Zachowywanie użytków zielonych w dolinach tj, niedopuszczanie do przekształcania ich w agrocenozy;
- Wzmacnianie, wzbogacanie i poprawa wartości ekologicznych oraz działania w kierunku zachowania przestrzennej ciągłości poprzez:
stosowanie zadrzewień ażurowych, kępowych wzdłuż rzeki i rowów melioracyjnych;
dbałość o właściwy stan zbiorników retencyjnych i urządzeń hydrotechnicznych;
- Zachowanie drożności korytarzy systemów dolinnych jako istotnych z punktu widzenia przewietrzania terenu i:
stosowanie zasady niezawężania światła dolin poprzez realizację obiektów kubaturowych w ich zarysie;
stosowanie odpowiednich form architektonicznych i struktury zabudowy zgodnej z kierunkami przewietrzania;
stosowanie ażurowych ogrodzeń przydolinnych;
realizacja odpowiednich prześwitów przy budowie układów komunikacyjnych przecinających doliny;

- W działalności inwestycyjnej i gospodarczej uwzględnianie zakazów zawartych w decyzji ustanawiającej strefy ochronne od ujęcia gminnego w Sieciechowie (fragment terenu zewnętrznego strefy wchodzi w obszar korytarza ekologicznego Strugi Mozolickiej i w obszar węzłowy w rejonie Sieciechowa);
- Działania w kierunku likwidacji lub zabezpieczenia przed negatywnym oddziaływaniem na środowisko mogilnika w Nagórniku;

- **Dla obszaru węzłowego o znaczeniu krajowym**

Niewielki peryferyjny fragment obszaru węzłowego Puszczy Kozienickiej obejmuje południowo-zachodnią część gminy. W jego obrębie obowiązują takie same zasady gospodarowania jak w całym systemie. Szczególną uwagę należy zwrócić na zachowanie atrakcyjnego krajobrazu, zróżnicowanej rzeźby terenu (pagóry wydymowe, krawędź tarasu akumulacyjnego rzeki Wisły), mozaikę lasów, łąk i pól uprawnych. Położenie w zaciszu dużego kompleksu leśnego (sąsiedztwo od południa i zachodu) korzystne warunki klimatyczne i „czystość środowiska”, to walory predysponujące teren do rozwoju funkcji rekreacyjnej, głównie w zakresie wypoczynku indywidualnego (Słowiki Stare, Słowiki Folwark). Kontynuacja funkcji rolnej i rozwój funkcji wypoczynkowej winny odbywać się przy założeniu zrównoważonego ich udziału w harmonii z przyrodą. Obszar węzłowy znajduje się w obrębie otuliny Kozienickiego parku Krajobrazowego - obowiązują więc zasady gospodarowania i zakazy zawarte w akcie prawnym ustanawiającym tę formę ochrony.

5.3.2 Podstawowe zasady gospodarowania w terenach systemu przyrodniczego objętych ochroną prawną na podstawie przepisów szczególnych

- **Otulina Kozienickiego Parku Krajobrazowego**

(Uchwała Nr XV/70/83 WRN w Radomiu z dnia 28.06 1983 roku w sprawie utworzenia Kozienickiego Parku Krajobrazowego - Dz.Urz. Woj. Radomskiego Nr 9, poz.52, Rozporządzenie Wojewody Nr 17 z dnia 26.06 1992 r w sprawie Kozienickiego Parku Krajobrazowego - Dz. Urz. Woj.Radomskiego Nr 15, poz. 107, Rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 marca 1999 roku w sprawie wykazu aktów prawa miejscowego wydanych przez dotychczasowych wojewodów: białkopodlaskiego, ciechanowskiego, ostrołęckiego, płockiego, radomskiego, siedleckiego, skierniewickiego,

warszawskiego nadal obowiązujących na obszarze woj. mazowieckiego lub jego części, Dz.Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 10, poz.92)

Na obszarze otuliny zabrania się:

- zanieczyszczenia wód, powietrza i gleb;
- wprowadzania niekorzystnych zmian stosunków wodnych;
- wprowadzania elementów industrializacji bez odpowiednich urządzeń zabezpieczających środowisko przed zanieczyszczeniami;
- poboru kruszywa naturalnego i innych kopalin na cele przemysłowe;
- stosowania środków chemicznych w ilości ponad 10 % w mieszaninie z piaskiem do uszorstniania dróg;
- lokalizowania obiektów wypoczynkowych o charakterze pobytowym bez opinii Dyrektora Parku;
- umieszczania tablic, ogłoszeń, napisów reklamowych i innych znaków nie związanych z ochroną przedmiotu, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną porządku i bezpieczeństwa.

• **Lasy (ustawa o lasach)**

Podstawowe zasady gospodarowania to:

- Powszechna ochrona lasów polegająca na podnoszeniu naturalnej odporności lasów poprzez między innymi:
 - zabiegi profilaktyczne i ochrona przeciwko szkodnikom, pożarom;
 - gospodarowanie zwierzyną w lasach w sposób nie zagrażający trwałości lasów;
 - przebudowa drzewostanów na bardziej odporne na zanieczyszczenia z uwzględnieniem zgodności drzewostanu z siedliskiem;
 - preferowanie stosowania biologicznych metod ochrony lasów;
- Trwałość utrzymania lasów i ciągłość ich użytkowania poprzez:
 - zachowanie w stanie zbliżonym do naturalnego powierzchni leśnych;
 - zachowanie w lasach roślinności leśnej oraz naturalnych bagien, łąk, torfowisk, oczek wodnych;
 - ponowne wprowadzanie roślinności leśnej w lasach w okresie do dwóch lat od usunięcia drzewostanu;
 - pozyskiwanie drewna w granicach nie przekraczających możliwości produkcyjnych lasów;
 - zmiana użytkowania leśnego na inny rodzaj użytkowania tylko w uzasadnionych przypadkach;
- Powiększanie zasobów leśnych (regulacja granicy polno-leśnej) poprzez zalesianie między innymi:
 - nieużytków, gruntów rolnych nieprzydatnych dla rolnictwa;
 - gruntów położonych przy źródłiskach rzek, na wododziałach, wzdłuż brzegów rzek i na obrzeżach zbiorników wodnych;

wydm i pól piasków przewianych;
terenów poeksploatacyjnych;

- **Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 222 „Dolina Środkowej Wisły”** (Decyzja MOŚZNiL Nr GK/Kdh/013/6030/97 z dnia 15 grudnia 1997 roku)

Dokumentacja hydrologiczna określiła między innymi strefy ochrony szczególnej GZWP z propozycją wprowadzenia zakazów, nakazów i zaleceń dla wydzielonych obszarów ochronnych

Obszary ochrony szczególnej A₂ i A₃

Proponowane zakazy

- Lokalizacji inwestycji, które są szczególnie szkodliwe dla środowiska i mogą zanieczyścić wody podziemne ze względu na wytworzone ścieki, emitowane pyły i gazy oraz składowane odpady, wymienionych w Rozporządzeniu MOŚZNiL z dnia 13.05.1995 r (obecnie Rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 14.07.1998 r.) w sprawie określenia rodzajów inwestycji szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi oraz ocen oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 52, poz.285);
- Lokalizacji inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska wód podziemnych, wymienionych w cytowanym Rozporządzeniu. W przypadku lokalizacji małych obiektów (nie dotyczy to wylewisk, także wysypisk przemysłowych w obszarze A₂) o zezwoleniu na lokalizację decydować będą organy administracji państwowej w oparciu o obowiązkową ocenę oddziaływania na środowisko poprzedzoną wykonaniem projektem badań środowiska oraz w obszarze A₂ projektem inwestycji zawierającej proponowane urządzenia zabezpieczające ochronę środowiska;
- Wprowadzania ścieków do ziemi;
- Wprowadzania ścieków do wód podziemnych nie spełniających Rozporządzenia MOŚZNiL z dnia 15.11.1991 r (Dz.U.Nr 116, poz.503);
- Rolniczego wykorzystania ścieków;
- Lokalizacji bezściółkowych ferm chowu zwierząt;
- Lokalizacji zabudowy przemysłowej i zwartej mieszkaniowej bez uregulowania gospodarki ściekowej;
- Lokalizacji mogiłników środków ochrony roślin;

Proponowane nakazy

- Objęcie kanalizacją wszystkich zwodociągowanych wsi, które dotychczas takiej kanalizacji nie posiadają;
- Przy budowie nowych wodociągów wiejskich nakazuje się wykonanie kanalizacji i jeśli to konieczne lokalnych oczyszczalni;
- Natychmiastowa rekultywacja stwierdzonych zanieczyszczeń gruntu i likwidacja zanieczyszczeń antropogenicznych wód podziemnych;
- Ustalenie ograniczeń w nawożeniu i stosowaniu SOR (środków ochrony roślin) na wskazanych obszarach (szczegółowe zasady należy przeprowadzić zgodnie z metodą wykorzystującą mapy glebowo-rolnicze);
- Utworzenie lub kontynuacja lokalnego monitoringu wokół wybranych obiektów. Zasięg i zasady funkcjonowania poszczególnych sieci monitoringu powinny być dostosowane indywidualnie;

ponadto w obszarze A₂

- Wytyczenie tras przewozu środków szczególnie niebezpiecznych dla jakości wód podziemnych;
- Ograniczenia rozbudowy dróg kołowych o dużym natężeniu ruchu;

Proponowane zalecenia

- Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na obszarach zabudowy wiejskiej nieskanalizowanej poprzez kontrolowanie sposobu gromadzenia i wykorzystania ścieków oraz stanu sanitarnego studni gospodarczych;
- Poprawa klasy czystości wód powierzchniowych w ciekach (obszar A₂);
- Wytyczenie tras przewozu środków szczególnie niebezpiecznych dla jakości wód podziemnych;

Teren całej strefy ochrony GZWP Nr 222

Dla terenu całej strefy ochrony GZWP Nr 222 w dokumentacji proponowane są następujące nakazy i zalecenia:

Proponowane nakazy

- Prowadzenie monitoringu jakości wód podziemnych GZWP;

- Oznakowanie terenu wyznaczonego zbiornika Nr 222 oraz jego strefy ochronnej poprzez umieszczenie tablic informacyjnych na przecięciu poszczególnych granic z ważniejszymi drogami krajowymi i wojewódzkimi;
- Wykonanie OOŚ dla wszystkich obiektów uciążliwych;
- Okresowa kontrola szkodliwości obiektów uciążliwych;

Proponowane zalecenia

- Przeprowadzenie weryfikacji zatwierdzonych zasobów eksploatacyjnych ujęć wód podziemnych na obszarze zbiornika ze względu na zbyt wysoką wartość w stosunku do zasobów dyspozycyjnych;
- **Ujęcie wód podziemnych w Sieciechowie** (Decyzja Starosty Kozienickiego Nr RLOS. 6210/7/99 z dnia 1999-04-20)

Strefa ochrony bezpośredniej (w granicach ogrodzonej działki stacji wodociągowej)

Nakazy:

- Odprowadzenie wód opadowych w taki sposób, aby nie mogły one przedostać się do urządzeń służących do poboru wody;
- Zagospodarowanie terenu zielenią;
- Szczelne odprowadzenie poza granicę strefy ochronnej ścieków z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy urządzeniach służących do poboru;

Teren ochrony pośredniej zewnętrzny

Zakazy

- Wprowadzania ścieków do ziemi i wód powierzchniowych, jeżeli nie spełniają one indywidualnych wymogów określonych każdorazowo w pozwoleniach wodno-prawnych;
- Rolniczego wykorzystywania ścieków - nie dotyczy hodowli ściółkowej w indywidualnych gospodarstwach rolnych;
- Stosowania chemicznych środków ochrony roślin innych niż dopuszczone w danym roku do stosowania w strefach ochronnych ujęć wód przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej;
- Wydobywania kopalin w ramach działalności gospodarczej bez sporządzania ocen oddziaływania na środowisko;

- Lokalizowania cmentarzy;
- Lokalizacji inwestycji zaliczanych na podstawie odrębnych przepisów do szczególnie szkodliwych lub mogących pogorszyć stan środowiska, jeżeli ocena oddziaływania na środowisko wykaże ich szkodliwość;

IV. OBSZARY WSKAZANE DO OBJĘCIA SPORZĄDZENIEM MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Obszary dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe wynikają:

- ze względu na przepisy szczególne;
- ze względu na istniejące uwarunkowania;

Dla obszaru gminy Sieciechów sporządzanie planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego jest pożądane dla terenów obejmujących:

- **Ze względu na przepisy szczególne**

- obszary przewidywanych zadań (programów) dla realizacji ponadlokalnych oraz lokalnych celów publicznych (z udziałem finansów publicznych) z wyjątkiem zadań związanych z budową urządzeń infrastruktury technicznej w granicach pasa drogowego.

Zapowiadane zmiany ustawy „o zagospodarowaniu przestrzennym” zmierzają w kierunku „uproszczenia procedur”. Planowane jest w projekcie ustawy stworzenie możliwości podejmowania decyzji ustalającej lokalizację inwestycji celu publicznego w oparciu o „plan rozwoju przestrzennego gminy” wprowadzany w miejsce obecnego „studium”.

- Obszary gruntów rolnych i leśnych w przypadkach: zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze zwartych obszarów przekraczających; 0,5 ha III klasy bonitacyjnej; 1,0 ha IV klasy bonitacyjnej; gleb pochodzenia organicznego: zmiany przeznaczenia gruntów leśnych.

- **Ze względu na istniejące uwarunkowania:**

- *Obszary wielofunkcyjne (obszary promocji)* wskazane pod zabudowę dla różnych funkcji położone poza zasięgiem bezpośredniej obsługi ciągów komunikacyjnych. Podstawowym celem sporządzania opracowań planistycznych winno być określenie form i warunków inwestowania dla określonych funkcji oraz zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej obszarów.

Delimitację granic obszaru i zakresu opracowania w zależności od potrzeb określi każdorazowo Rada Gminy w drodze Uchwały.

Są to między innymi „obszary zabudowane i wskazane do zabudowy”:

w *Sieciechowie* - centrum miejscowości gminnej z zabytkowym układem urbanistycznym planowanym do objęcia strefą ochrony konserwatorskiej.

Opracowanie szczegółowe winno określać między innymi: warunki zachowania sieci dróg i placu rynkowego; zasady harmonijnego wpasowywania współczesnej architektury we fragmenty istniejącej zwartej zabudowy ze wskazaniem linii zabudowy (obowiązującej), utrzymaniem właściwych gabarytów i sposobu zabudowy, charakteru i klimatu otoczenia; warunki zagospodarowania i zabudowy na „tyłach działek” w blokach przyrynkowych (wzdłuż ulicy Zastodolnej); propozycje rozwiązań architektoniczno-budowlanych i małej architektury.

Zagospodarowanie centrum Sieciechowa winno podkreślać wyróżniający charakter tej miejscowości w skali ponadregionlnej z zachowanym układem przestrzennym „dawnego małego miasteczka”, ukształtowaniem działek z przykładami XIX wiecznej zabudowy i wyróżniającymi wymiarami rynku (54 m szerokości i 276 m długości najdłuższymi „po Pułtusku” w skali dawnych miasteczek).

Z uwagi na rangę problemu rozważyć można ogłoszenie konkursu architektonicznego obejmującego powyższy temat ze zdecydowanym udziałem służb konserwatorskich.

w *Zajezerzu* - centrum miejscowości wyróżniającej się w skali gminy wielkością i zwartością zainwestowania oraz miejskim charakterem rozplanowania zabudowy. Opracowania szczegółowe poszczególnych obszarów winny określać warunki porządkowania istniejącego zainwestowania oraz harmonijnego powiązania planowanej zabudowy o charakterze usługowym, usługowo-mieszkaniowym, produkcyjno-usługowym, mieszkaniowo-usługowym i zabudowy zagrodowej z otaczającym zainwestowaniem i wyróżniającym położeniem „nad Wisłą”. W Zajezerzu istnieją potencjalne warunki lokalizacji przystani rzecznej w ramach ekoturystycznego zagospodarowania doliny Wisły.

tereny mieszkaniowo-letniskowe i letniskowe: opracowania szczegółowe winny określać warunki wpisywania nowej zabudowy w nawiązaniu do otaczającego krajobrazu z preferowaniem form niskich (jednokondygnacyjnych) wtopionych w krajobraz (szczególnie w Sieciechowie). Układ komunikacyjny, zasady podziału i powierzchnie działek winny być określane z uwzględnieniem tradycji, cech położenia, rzeźby terenu, szaty roślinnej;

„*obszary wskazane do zabudowy*” o różnych wiodących funkcjach wymagające rozwiązania i wprowadzenia elementów układu komunikacyjnego, współgrania elementów istniejącego i planowanego zainwestowania oraz porządkowania zabudowy.

Plan miejscowy (opracowanie szczegółowe) zespołu zabudowy mieszkaniowo-letniskowej i letniskowej wyznaczonego w bezpośrednim sąsiedztwie Sieciechowa nad Jez. Czaple, winien zawierać opracowanie panoram z punktów widokowych na historyczny zespół Sieciechowa z dominantą zabytkowego kościoła parafialnego.

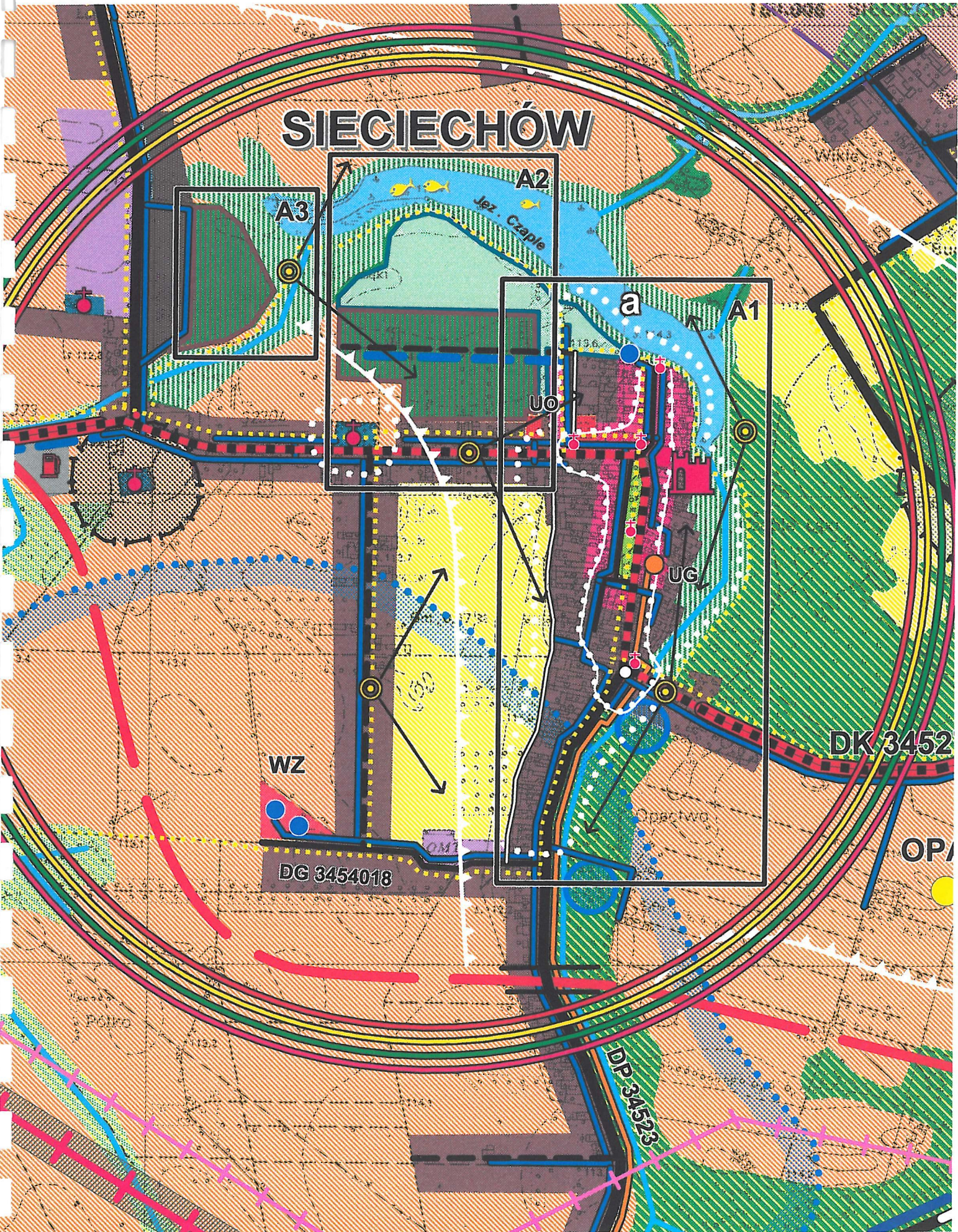
Sporządzenie opracowań szczegółowych ułatwi wydawanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu bez potrzeby przeprowadzania rozprawy administracyjnej. Brak opracowań szczegółowych nie wstrzymuje wydawania decyzji na podstawie przepisów szczególnych.

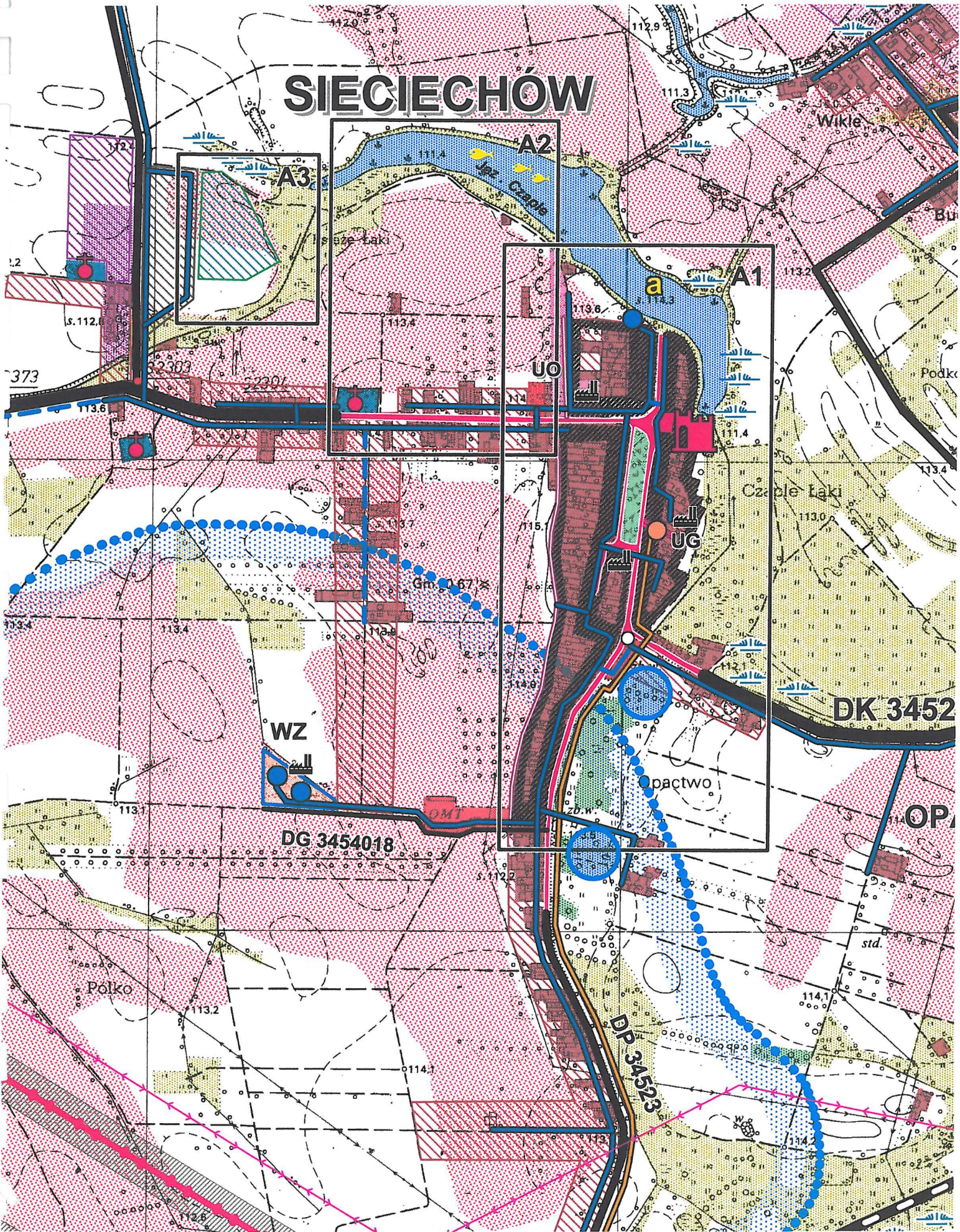
Po 31 grudnia 1999 roku realizacja zagospodarowania na obszarach gdzie nie będą sporządzane plany miejscowe winna być prowadzona w zgodności z obowiązującymi przepisami szczególnymi;

W przypadku wystąpienia potrzeby sporządzenia opracowań szczegółowych, nie określonych w „studium” jako obowiązkowe (na podstawie przepisów ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym), ewentualne obszary objęte opracowaniem, zakresy ustaleń i terminy przystąpienia do ich sporządzenia pozostają w decyzji organów Gminy oceniających potrzebę sporządzenia takiego opracowania.

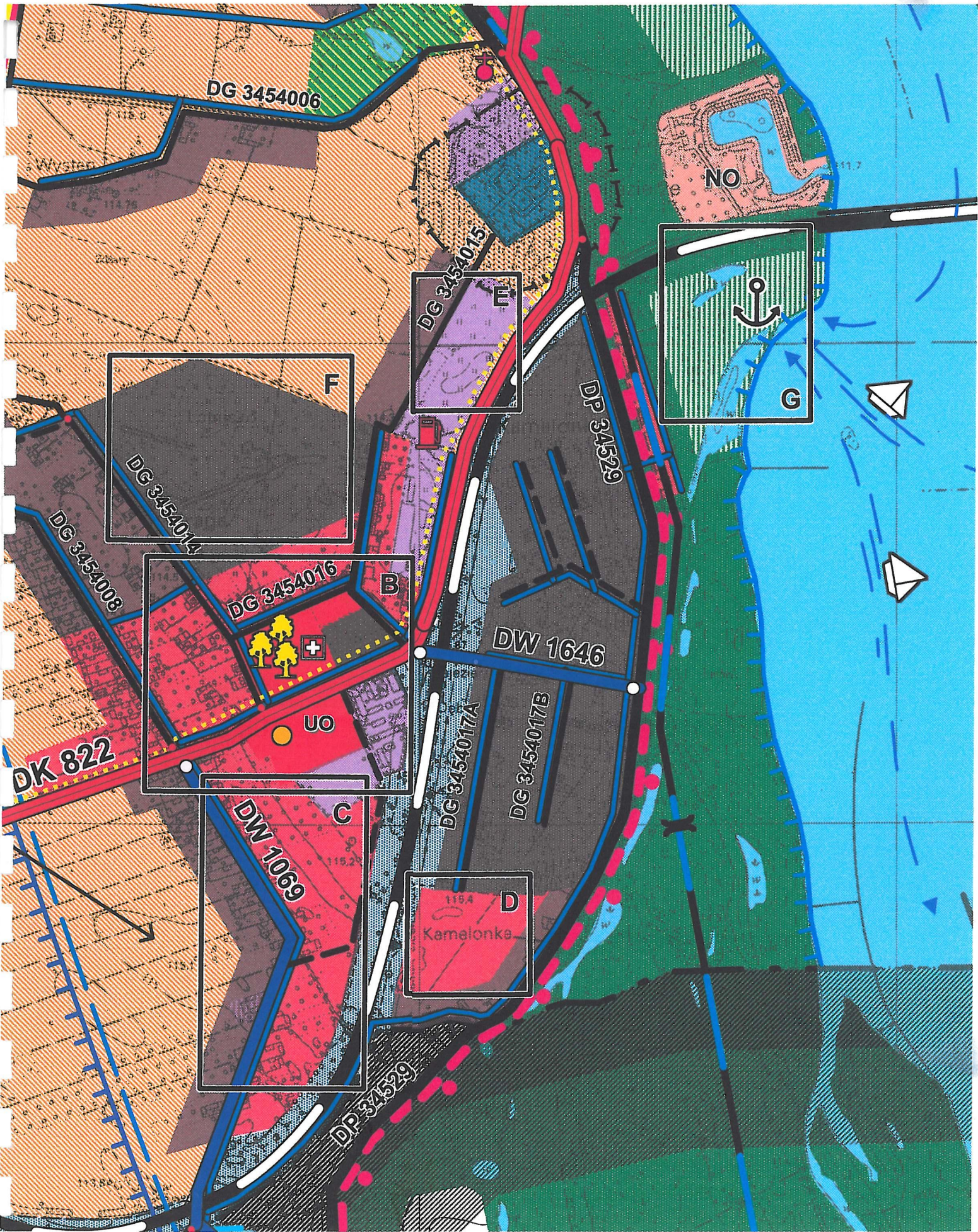
**Studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego gminy Sieciechów**

OBSZARY PROMOCJI

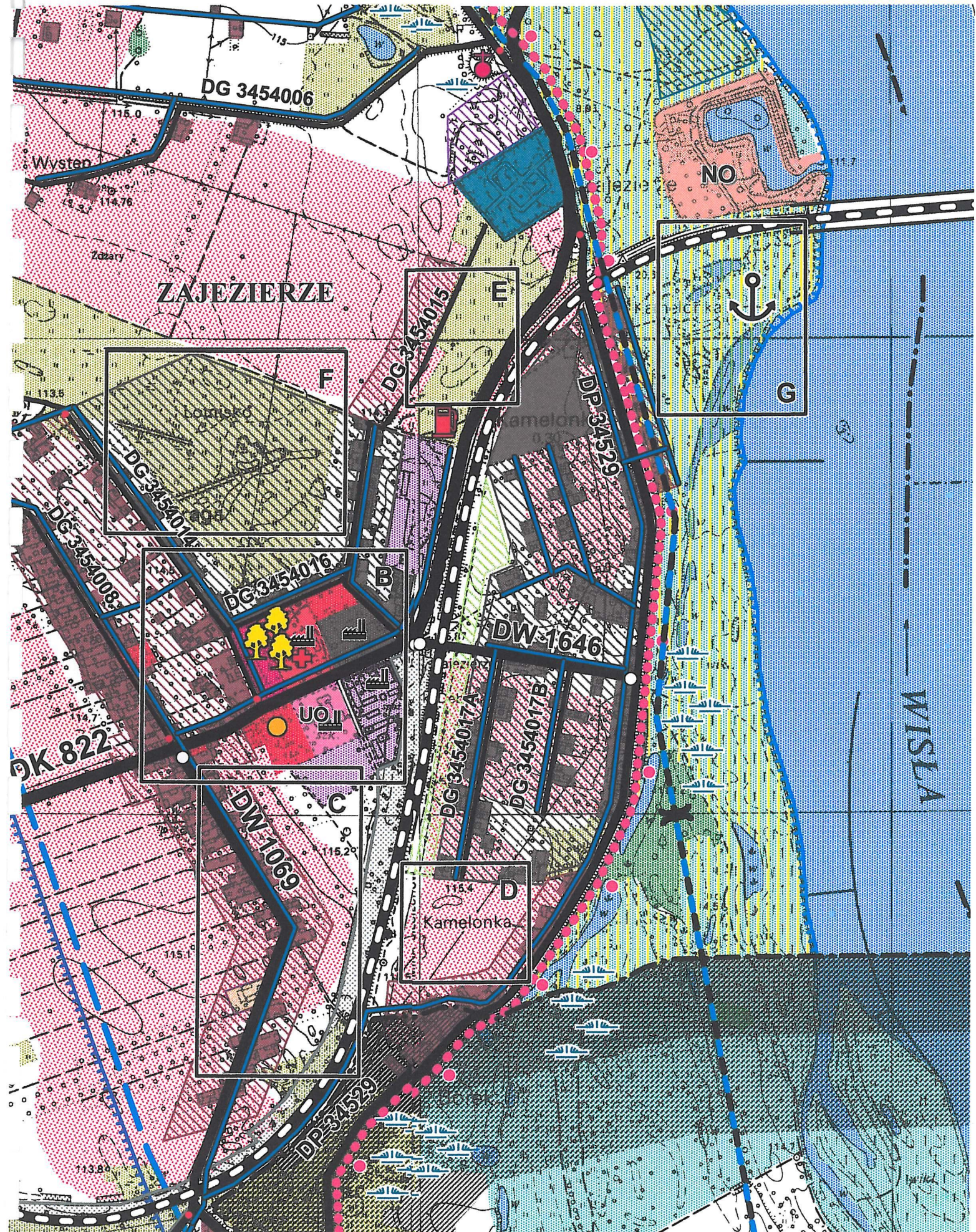
**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO - OBSZARY OFERTOWE - B,C,D,E,F,G ; SKALA 1 : 10000
SIECIECHÓW**

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
UWARUNKOWANIA ROZWOJU

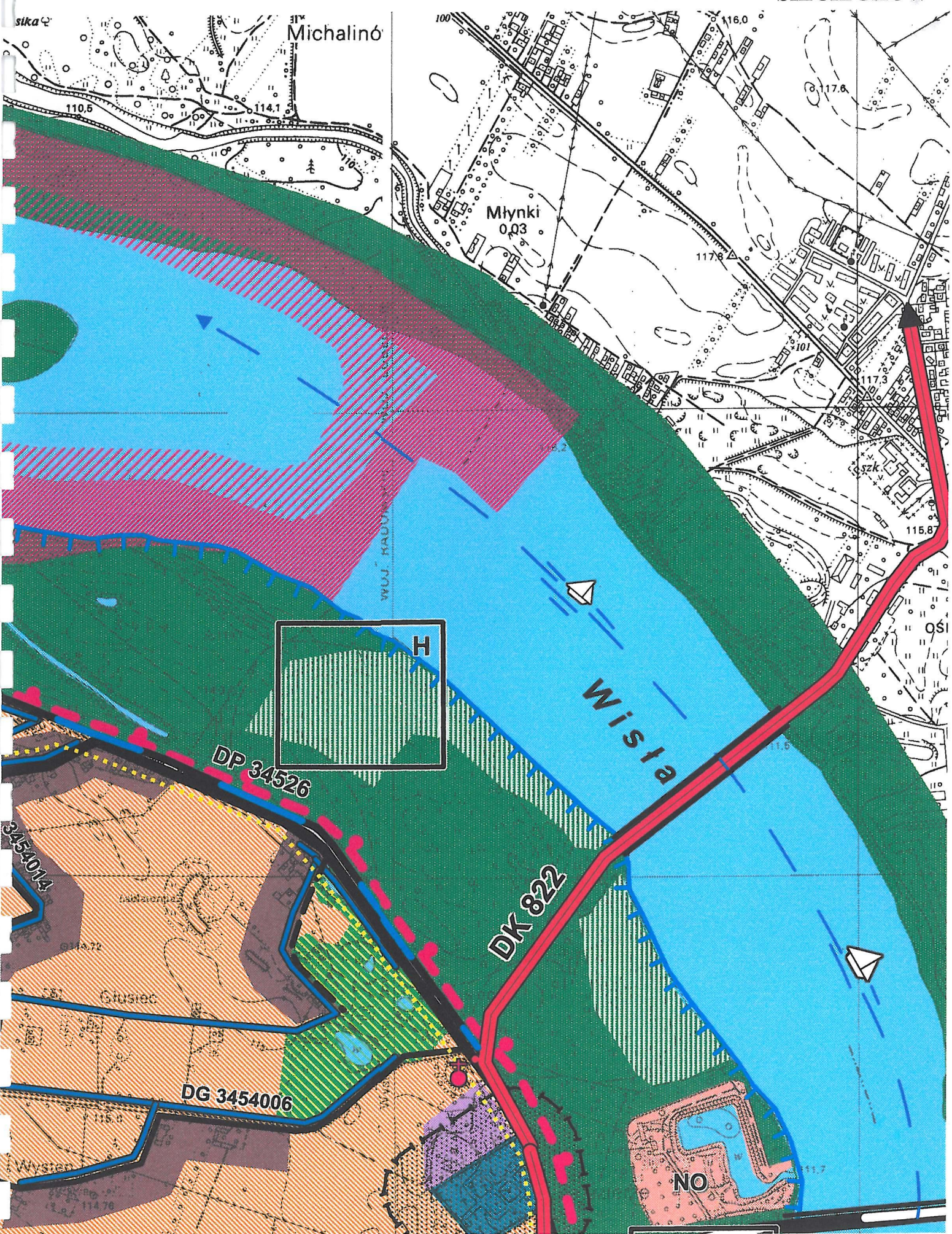
OBSZARY OFERTOWE - B, C, D, E, F, G

SKALA 1:10000
SIECIECHÓW

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO - OBSZARY OFERTOWE - H;**

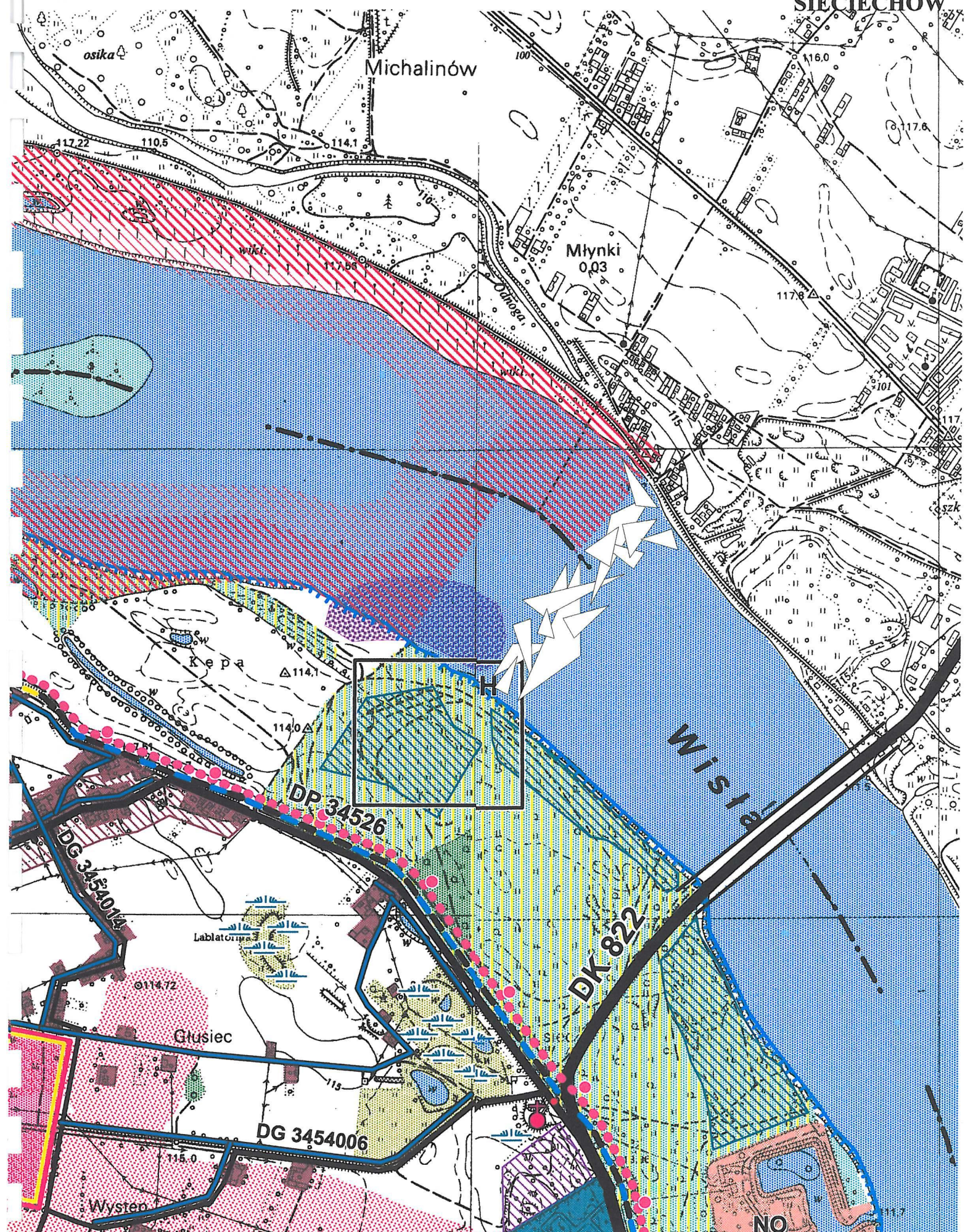
**SKALA 1 : 10000
SIECIECHÓW**

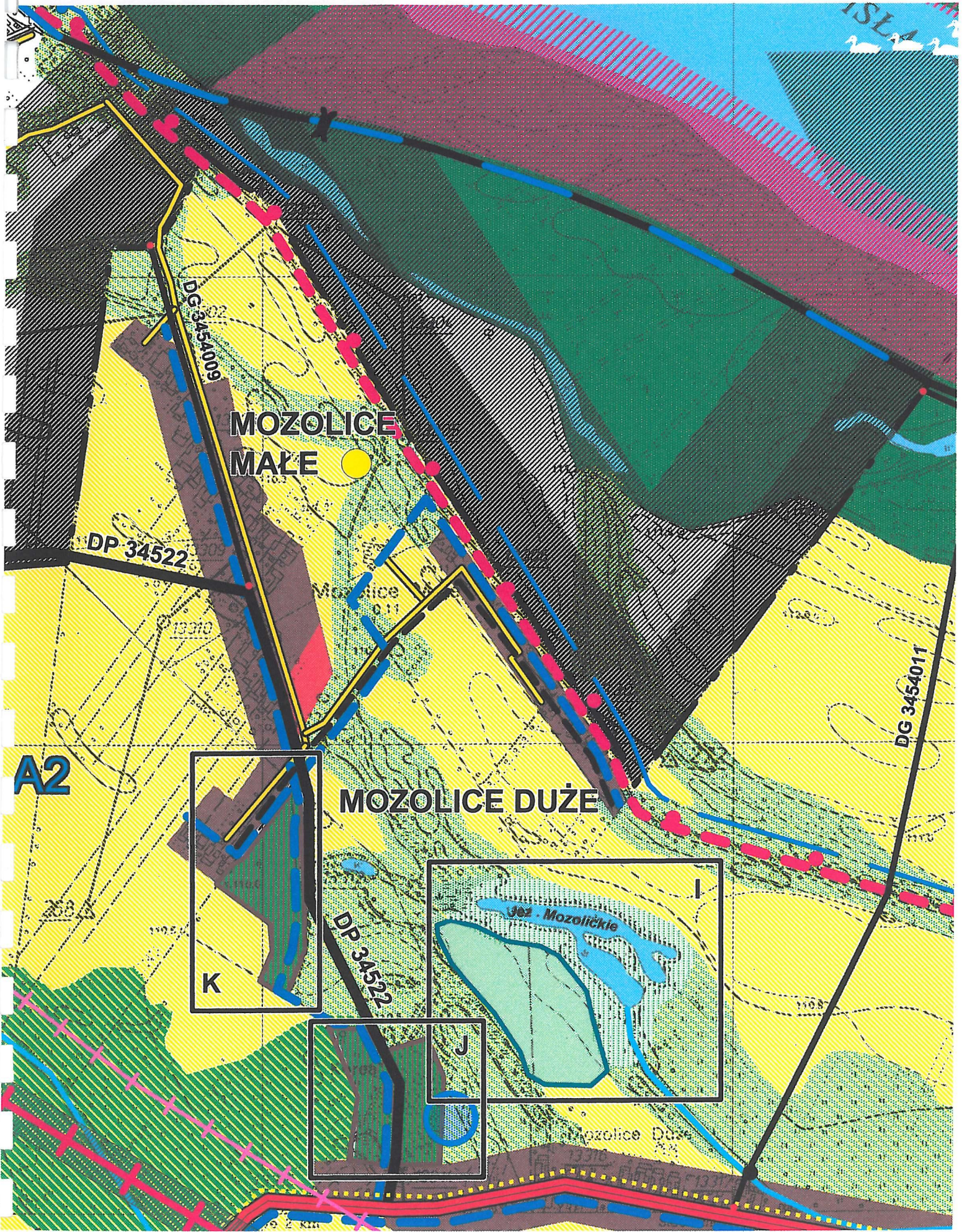

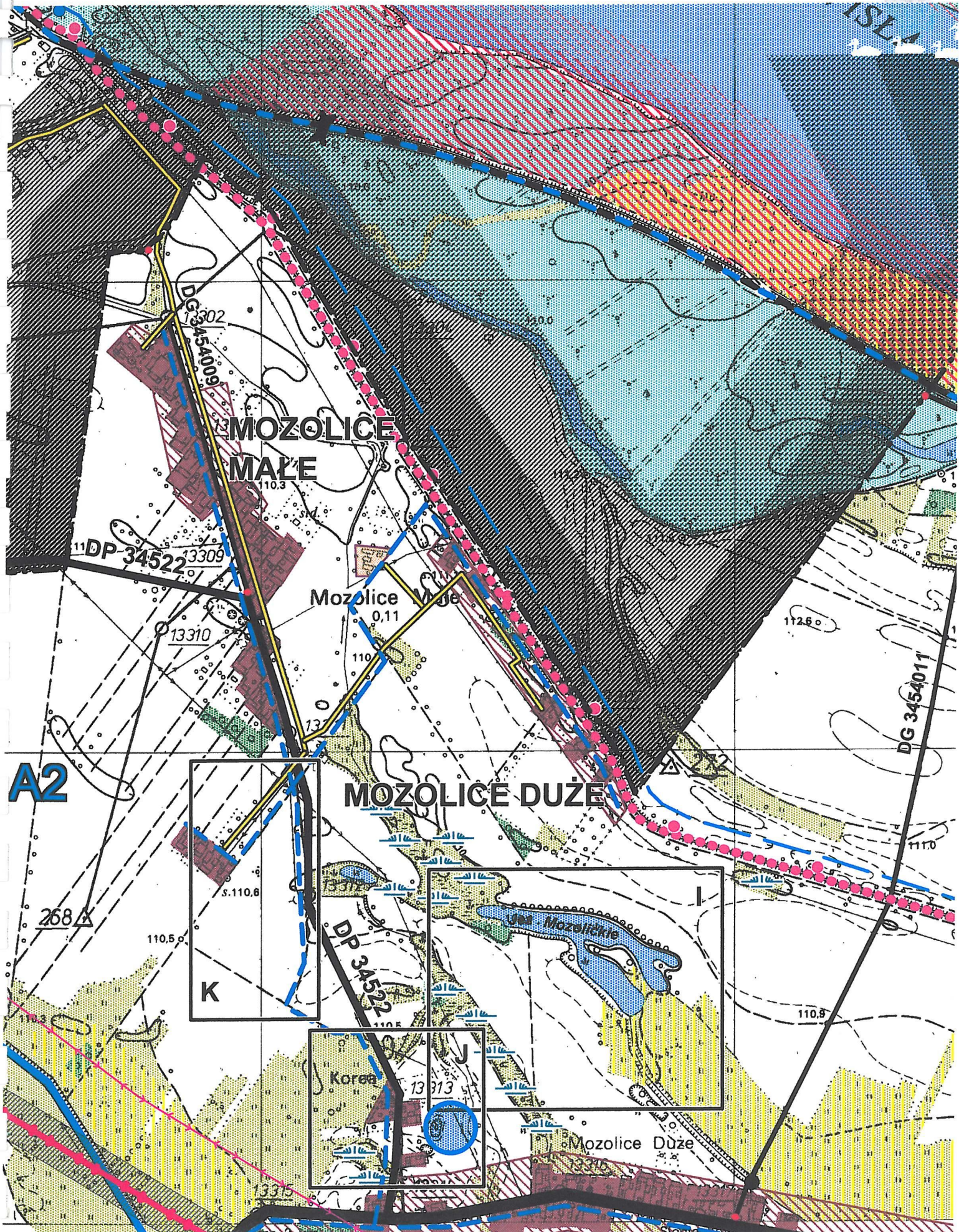
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
UWARUNKOWANIA ROZWOJU

OBSZARY OFERTOWE - H

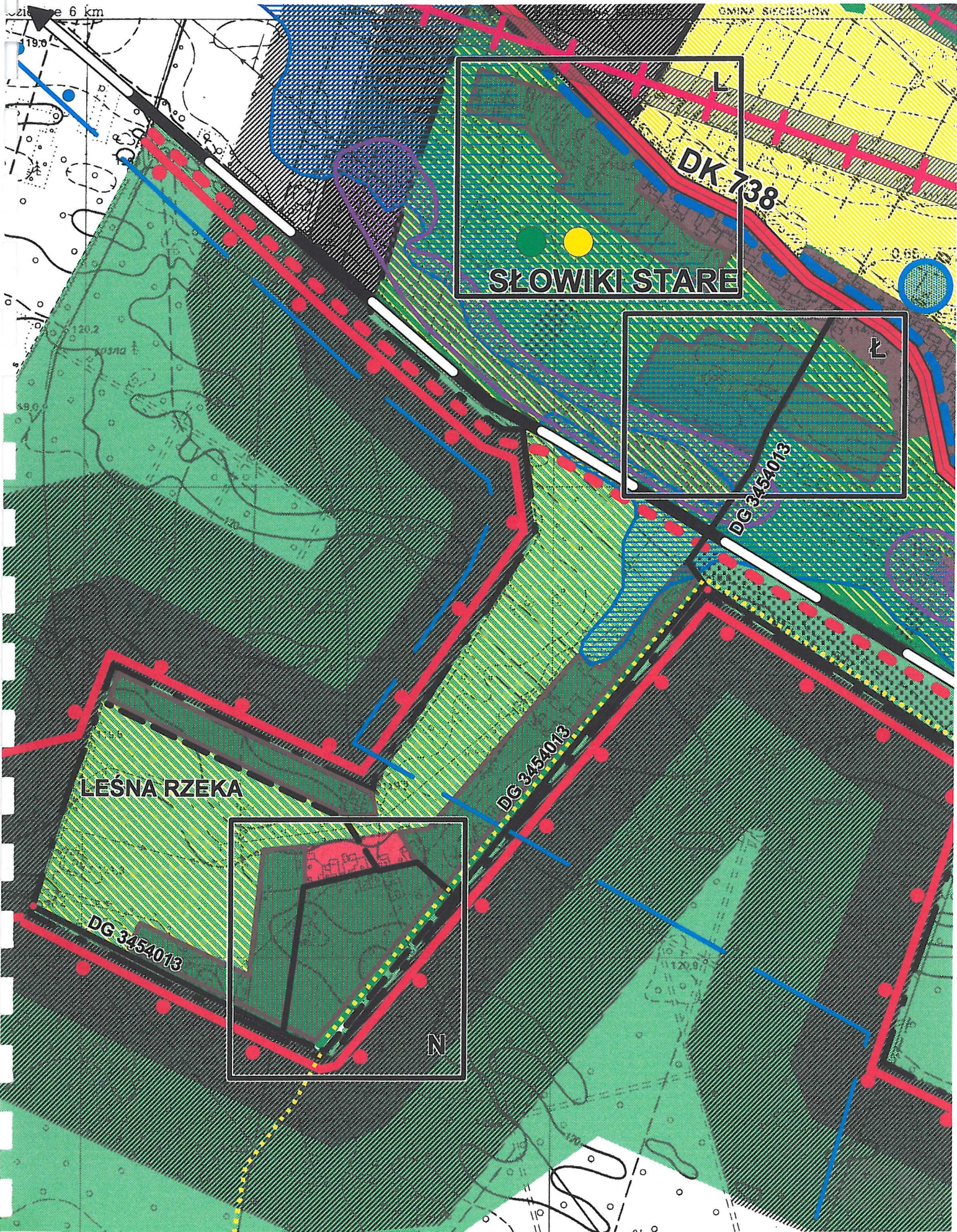
SKALA 1 : 10000
SIECIECHÓW

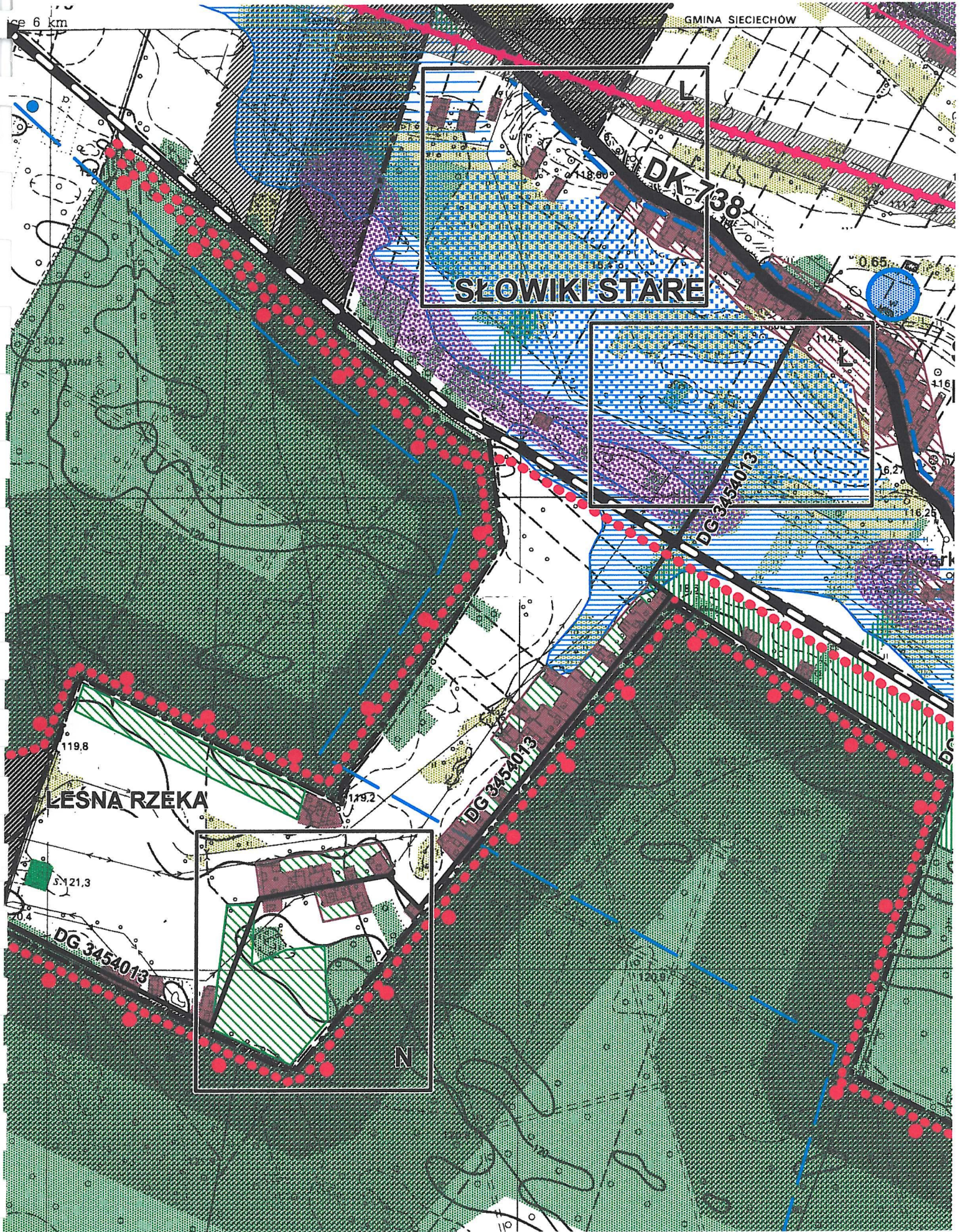
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO - OBSZARY OFERTOWE - L, Ł, N; SKALA 1 : 10000
SIECIECHÓW

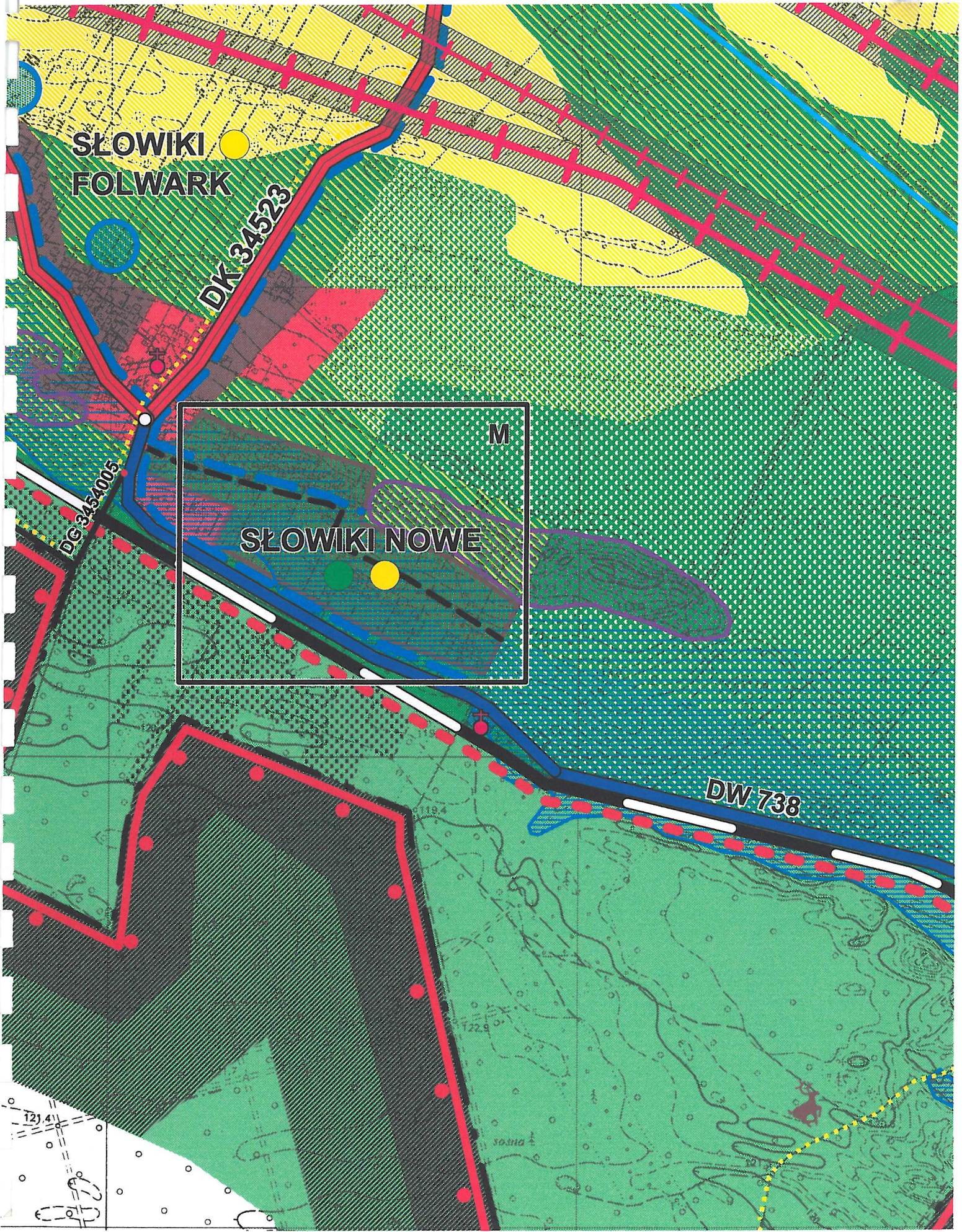

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
UWARUNKOWANIA ROZWOJU**

OBSZARY OFERTOWE - L, Ł, N,

**SKALA 1 : 10000
SIECIECHÓW**

SŁOWIKI
FOLWARK

DK 34523

DK 3454005

M
SŁOWIKI NOWE

DW 738

